

Openbare versie

De heer H.J. Holtschoppen
[...]

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	1 van 103
Kopie aan	mr. drs. C. Riekerk
Telefoon	020 - 797 2139
E-mail	boetefunctionaris@afm.nl
Betreft	Besluit tot boeteoplegging

Geachte heer Holtschoppen,

De Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) heeft besloten aan u een bestuurlijke boete van € 100.000 op te leggen wegens het feitelijk leidinggeven aan overtreding van artikel 4:11, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht (**Wft**) door De Waardt Vermogensbeheer B.V. (**DWV**). Uit onderzoek van de AFM is gebleken dat DWV in de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 geen adequaat beleid heeft gevoerd dat een integere uitoefening van haar bedrijf waarborgde. Aan deze overtreding van artikel 4:11, eerste lid, Wft heeft u in verschillende hoedanigheden feitelijk leiding gegeven.

Hieronder wordt het besluit verder toegelicht. In hoofdstuk 1 vindt u de inleiding en in hoofdstuk 2 de weergave van de feiten die ten grondslag liggen aan het besluit. Hoofdstuk 3 geeft uw zienswijze weer en hoofdstuk 4 een beoordeling van de feiten, waarbij ook de reactie op uw zienswijze aan bod komt. Hoofdstuk 5 bevat het besluit en in hoofdstuk 6 staat hoe u bezwaar kunt maken.

[...]

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	4
2.	Feiten	4
2.1	Betrokken (rechts)personen	4
2.1.1	De Waerdt Vermogensbeheer B.V.....	4
2.1.2	[D]	7
2.1.3	[E] h.o.d.n. [F]	7
2.2	Verloop van het proces.....	8
2.2.1	Onderzoek AFM 2013	8
2.2.2	Onderzoek AFM 2014 - 2015	8
2.2.3	Onderzoek AFM 2016 - 2018	10
2.3	Feiten die aanleiding vormen voor het besluit.....	17
2.3.1	De rol van de heer Holtschoppen binnen DWV van 1 oktober 2014 tot 13 april 2016.....	17
2.3.2	De rolverdeling binnen DWV vanaf 13 april 2016	31
2.3.3	Incidenten	34
2.3.4	Bewaarplicht	36
2.3.5	Behandeling van klachten door DWV	37
2.3.6	Belangenverstrengeling en belangenconflicten	43
3.	Zienswijze van de heer Holtschoppen	61
3.1	Zienswijze inzake wilsafhankelijk materiaal	61
3.2	Zienswijze inzake het feitelijk leidinggeven door de heer Holtschoppen.....	62
3.2.1	Zienswijze inzake de niet gemelde/getoetste beleidsbepaler.....	63
3.2.2	Zienswijze inzake de rolverdeling vanaf 13 april 2016	63
3.2.3	Zienswijze inzake de bedrijfsvoering	64
3.2.4	Zienswijze inzake de behandeling van klachten door DWV	65
3.2.5	Zienswijze inzake belangenverstrengeling en belangenconflicten.....	66
3.2.6	Zienswijze inzake het juist en volledig informeren van de toezichthouder	66
3.3	Zienswijze inzake opportuniteit handhavingsmaatregel.....	66
3.4	Zienswijze inzake publicatie.....	67

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 3 van 103

4.	Beoordeling	67
4.1	Niet aanmelden van de heer Holtschoppen als dagelijks beleidsbepaler	69
4.1.1	Wettelijk kader	69
4.1.2	Oordeel AFM	69
4.2	Rolverdeling in het collectief	72
4.2.1	Wettelijk kader	72
4.2.2	Oordeel AFM	73
4.3	Bedrijfsvoering	74
4.3.1	Wettelijk kader	74
4.3.2	Oordeel AFM	75
4.4	Behandeling van klachten	78
4.4.1	Wettelijk kader	78
4.4.2	Oordeel AFM	79
4.5	Belangenverstrengeling en belangenconflicten	82
4.5.1	Wettelijk kader	82
4.5.2	Oordeel AFM	83
4.7	Feitelijk leidinggeven door de heer Holtschoppen	87
4.7.1	Wettelijk kader	87
4.7.2	Oordeel AFM	88
4.8	Resterende aspecten zienswijze	95
5.	Besluit	97
5.1	Besluit tot boeteoplegging	97
5.2	Hoogte van de boete	97
5.3	Openbaarmaking van de boete	98
5.3.1	Uitzonderingsmogelijkheden	98
5.3.2	Nadere publicatiemomenten	102
6.	Hoe kunt u bezwaar maken?	103

1. Inleiding

De overtreding laat zich als volgt samenvatten. DWV was tot 5 december 2017 actief als vermogensbeheerder met een vergunning van de AFM. U (hierna ook te noemen: **de heer Holtschoppen**) was bij de AFM aangemeld als dagelijks beleidsbepaler van DWV vanaf 13 april 2016 en was bestuurder van de onderneming vanaf 24 mei 2016. In de praktijk was de heer Holtschoppen ook voor 13 april 2016 al dagelijks beleidsbepaler. Daarnaast was de heer Holtschoppen bestuurder en enig aandeelhouder van de onderneming [D]. [D] beschikte niet over een vergunning van de AFM (of van De Nederlandsche Bank N.V. (DNB)). De bedrijfsvoering en activiteiten van beide ondernemingen waren sterk met elkaar verweven. Dit heeft ertoe geleid dat DWV geen adequaat beleid heeft gevoerd ter zake van het voorkomen en beheersen van belangenconflicten, en evenmin een adequaat beleid heeft gevoerd dat was gericht op het tegengaan van belangenverstremgeling. Ook heeft DWV haar bedrijfsvoering niet zodanig ingericht dat deze een beheerste en integere uitoefening van haar bedrijf waarborgde omdat zij niet is tegengegaan dat DWV wetsovertredingen beging die het vertrouwen in de beleggingsonderneming of in de financiële markten konden schaden. Zo heeft DWV in de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 verschillende bepalingen van de Wft overtreden bijvoorbeeld ter zake van de behandeling van klachten van cliënten, de bewaarplicht en het melden van incidenten. Tot slot heeft DWV nagelaten om de heer Holtschoppen bij de AFM aan te melden als dagelijks beleidsbepaler van de onderneming. Per saldo leidt dit tot de conclusie dat DWV geen adequaat beleid heeft gevoerd dat een integere uitoefening van haar bedrijf waarborgde. De AFM is van oordeel dat de heer Holtschoppen feitelijk leiding heeft gegeven aan deze overtreding en heeft besloten hem hiervoor een boete op te leggen van € 100.000.

2. Feiten

2.1 Betrokken (rechts)personen

2.1.1 De Waerdt Vermogensbeheer B.V.

DWV is op 30 november 1999 opgericht en in het handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK) ingeschreven onder nummer 34122613. Het kantoor van DWV is sinds 20 november 2014 gevestigd op het adres Pollartstraat 1, 6041 GC Roermond.¹ De bedrijfsomschrijving zoals vermeld in de KvK luidt onder meer:

“Administreren van vermogens van en voor derden, verrichten van research op gebied van beleggingen, het verlenen van beleggingsadviezen.”²

DWV beschikte van 23 april 2002 tot 5 december 2017 over een vergunning van de AFM onder nummer 14001493 voor het ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot financiële instrumenten (vanaf 23 april 2002), vermogensbeheer (vanaf 24 juni 2004) en beleggingsadvies (vanaf 1 november 2007). Daarnaast

¹ DWV was tot 15 november 2017 statutair gevestigd te Haarlem. Per 15 november 2017 is DWV blijkens het afschrift van de statutenwijziging van 15 november 2017 statutair gevestigd te Roermond.

² Uittreksel uit de KvK van 20 augustus 2018.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 5 van 103

beschikte DWV over zes Europese paspoorten, te weten vanaf 8 februari 2006 voor België en Luxemburg, vanaf 18 september 2012 voor Duitsland en Slowakije, vanaf 18 februari 2013 voor Oostenrijk en vanaf 15 maart 2013 voor Spanje.

DWV heeft in de periode van 25 april 2005 tot 15 december 2017 de statutaire naam De Waerdt Vermogensbeheer B.V. gevoerd. In die periode heeft DWV de handelsnamen De Waerdt Vermogensbeheer B.V. en Objectief Advies gevoerd.

Per 15 december 2017 zijn de statuten van DWV gewijzigd. De statutenwijziging behelst uitsluitend de wijziging van de statutaire naam van DWV naar [naam onderneming].³ Bij de wijzigingen van de statuten wordt DWV vertegenwoordigd door de heer Holtschoppen. Blijkens de KvK is de heer Holtschoppen dezelfde dag afgetreden als bestuurder van DWV. Volgens de KvK worden per 15 december 2017 de handelsnamen [handelsnaam] en [handelsnaam] gevoerd. De bedrijfsomschrijving in de KvK is niet gewijzigd.

Per 1 augustus 2018 zijn de statuten van [naam onderneming] gewijzigd. De statutenwijziging behelst uitsluitend de wijziging van de statutaire naam van [naam onderneming] naar [naam onderneming].⁴ Volgens de KvK worden per 1 augustus 2018 de handelsnamen [handelsnaam] en [handelsnaam] gevoerd. De bedrijfsomschrijving in de KvK is niet gewijzigd.

[handelsnaam] ontplooide en [handelsnaam] ontplooit andere activiteiten dan DWV deed ten tijden van haar vergunningplichtige activiteiten.

Betrokken personen

Naam: de heer [A]
Functie: Statutair bestuurder/ Algemeen directeur
Datum: 1 december 2003 tot 25 mei 2016
Bevoegdheid: Alleen/zelfstandig bevoegd
Dagelijks beleidsbepaler: 2 december 2003 tot en met 13 april 2016

De heer [A] was voorts van 11 oktober 2013 tot 16 juni 2016 – middels zijn persoonlijke holding [N] – enig aandeelhouder van DWV. [N] houdt in ieder geval vanaf 16 juni 2016 tot 5 december 2017 nog 20% van de aandelen van DWV.

Naam: de heer [B]
Functie: Statutair bestuurder/ Algemeen directeur
Datum: 2 oktober 2013 tot 25 mei 2016
Bevoegdheid: Alleen/zelfstandig bevoegd

³ Afschrift van statutenwijziging van 15 december 2017.

⁴ Afschrift van statutenwijziging van 1 augustus 2018.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 6 van 103

Dagelijks beleidsbepaler: 31 juli 2007 tot en met 13 april 2016⁵

Naam: de heer Hans-Joachim Holtschoppen
Functie: Statutair bestuurder/ Algemeen directeur
Datum: 24 mei 2016 tot 15 december 2017
Bevoegdheid: Alleen/zelfstandig bevoegd
Dagelijks beleidsbepaler: 13 april 2016 tot 5 december 2017

De heer Holtschoppen houdt in ieder geval vanaf 16 juni 2016 tot 5 december 2017 80% van de aandelen in DWV.

Naam: de heer [C]
Datum: 24 mei 2016 tot 20 september 2017
Functie: Bestuurder
Bevoegdheid: Gezamenlijk bevoegd met andere bestuurders
Dagelijks beleidsbepaler: 13 april 2016 tot 5 december 2017

Naam: de heer [...]
Functie: Statutair bestuurder/ Algemeen directeur
Datum: 8 december 2017 tot heden
Bevoegdheid: Alleen/zelfstandig bevoegd

Werknemers DWV

Uit overzichten die de AFM op 19 december 2016 en 21 februari 2017 heeft ontvangen van DWV, blijkt dat de volgende personen in de periode van 1 december 2011 tot 21 februari 2017 werkzaam waren voor DWV:

Naam	Functie	Datum in dienst	Datum uit dienst
De heer [A]	Beleidsbepaler	Niet opgegeven	24 juni 2016
De heer [B]	Beleidsbepaler	Niet opgegeven	9 februari 2016
De heer Holtschoppen	Beleidsbepaler	24 mei 2016	
De heer [C]	Beleidsbepaler	24 mei 2016	
[medewerker]	Relatiebeheerder	1 oktober 2016	
[medewerker]	Relatiebeheerder	1 oktober 2016	
[medewerker]	Relatiebeheerder	1 juli 2015	31 maart 2016
[medewerker]	Relatiebeheerder	1 juli 2015	31 maart 2016
De heer [R]	Relatiebeheerder	Niet opgegeven	1 september 2016

⁵ De AFM heeft op 15 februari 2016 van DWV een kopie van een brief gedateerd op 9 februari 2016 van de heer [B] aan DWV ontvangen, waarin de heer [B] aangeeft dat hij sinds begin 2015 [...] vanwege omstandigheden per direct zijn functie als bestuurder neerlegt en hij DWV verzoekt hem uit te schrijven als bestuurder.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 7 van 103

[medewerker] ⁶	Niet opgegeven	Niet opgegeven	
[medewerker]	Relatiebeheerder	1 januari 2016	30 september 2016
De heer [V] ⁷	Niet opgegeven	Niet opgegeven	
Mevrouw [W]	Secretaresse	1 augustus 2016	

Uit de jaarrekening over 2016 van DWV blijkt dat gedurende het jaar 2016 gemiddeld 2 werknemers in dienst waren op basis van een fulltime dienstverband. In het jaar 2015 was dit 0,3 werknemer.

2.1.2 [D]

De heer Holtschoppen is tevens bestuurder en enig aandeelhouder van de onderneming [D]. [D] was tot 6 februari 2018 in het handelsregister van de KvK ingeschreven onder nummer [...] en gevestigd op [adres], Zwitserland. Een vestiging van [D] bevindt zich op hetzelfde adres als DWV, aan de Pollartstraat 1 te Roermond. De bedrijfsomschrijving zoals vermeld in de KvK luidt als volgt:

“Verhuur van onroerend goed (niet van woonruimte), verhuur van onroerend zaken. Vermogensbeheer.”⁸

[D] beschikt niet over een vergunning van de AFM of DNB.

DWV en [D] zijn op verschillende wijzen met elkaar verbonden. In paragraaf 2.3.6.1 wordt de verhouding tussen DWV en [D] verder toegelicht.

2.1.3 [E] h.o.d.n. [F]

[E] is een beleggingsonderneming gevestigd op [adres], Cyprus en geregistreerd in het handelsregister van Cyprus onder nummer [...]. [E] beschikt over een vergunning van de Cyprus Securities and Exchange Commission (CySEC), de Cypriotische toezichthouder op de financiële markten, met vergunningnummer [...]. Op grond van een Europees Paspoort is het [E] toegestaan de volgende beleggingsdiensten in Nederland te verlenen: het ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot financiële instrumenten, vermogensbeheer, beleggingsadvies en het overnemen van financiële instrumenten en/of plaatsen van financiële instrumenten met plaatsingsgarantie.

[E] handelt onder de naam [F] en heeft gebruik gemaakt van de website [www.\[F\].eu](http://www.[F].eu).⁹ Cliënten van DWV openen een beleggingsrekening bij [F], waarop DWV gevolmachtigd was te handelen. In paragraaf 2.3.6.2 wordt de verhouding tussen DWV en [F] verder toegelicht.

⁶ [Medewerker] is niet opgenomen op het overzicht dat de AFM op 21 februari 2017 van DWV heeft ontvangen.

⁷ De heer [V] is niet opgenomen op het overzicht dat de AFM op 21 februari 2017 van DWV heeft ontvangen.

⁸ Uittreksel uit de KvK van 1 maart 2018.

⁹ De AFM heeft op 1 maart 2018 vastgesteld dat de website [www.\[F\].eu](http://www.[F].eu) niet langer bereikbaar is.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	8 van 103

2.2 Verloop van het proces

2.2.1 Onderzoek AFM 2013

Op 10 oktober 2013 heeft de AFM per brief een informatieverzoek aan DWV verstuurd. Aanleiding hiervoor was de vermelding van DWV op de website van [D] als ware het een Nederlandse vestiging van [D], en de vermelding van DWV in haar jaarverslag over 2012 dat de samenwerking met [D] wordt geïntensiveerd. De AFM wilde met het onderzoek een oordeel vormen over de samenwerking tussen DWV en [D].

Per brief van 23 oktober 2013 heeft DWV gereageerd op het informatieverzoek. In de brief heeft DWV onder meer aangegeven dat [D] voornemens is alle aandelen van DWV te verwerven.

Op 27 november 2013 heeft de AFM een aanvullend informatieverzoek verstuurd aan DWV, onder meer over de overname van aandelen door [D] en transacties op de bankafschriften van DWV.

Per e-mail van 3 december 2013 heeft DWV gereageerd op het informatieverzoek van de AFM. Daaruit blijkt onder meer dat overname van DWV door [D] afhankelijk is van de voortgang van de geplande beursgang van [D] in 2014.

Aangezien DWV niet alle vragen uit het aanvullend informatieverzoek 27 november 2013 volledig had beantwoord, heeft de AFM op 16 december 2013 een rappel informatieverzoek aan DWV verstuurd.

Per e-mail van 24 december 2013 heeft DWV gereageerd op het rappel informatieverzoek. DWV heeft daarbij onder meer de samenwerkingsovereenkomst met een Spaanse onderneming [I]¹⁰ verstrekt.

Naar aanleiding van de ontvangen informatie zag de AFM op dat moment geen reden tot voortzetting van het onderzoek naar DWV met betrekking tot de samenwerking met [D].

2.2.2 Onderzoek AFM 2014 - 2015

In juni 2014 is de AFM opnieuw een onderzoek gestart naar DWV. Het doel van het onderzoek was inzicht te verkrijgen in de mate waarin DWV voldeed aan de eisen die worden gesteld aan beleggingsondernemingen op grond van de Wft. Voor een overzicht van het verloop van dit onderzoek verwijst de AFM naar haar brief van 5 augustus 2015 inzake het voornemen tot vergunningintrekking.

Naar aanleiding van dit onderzoek heeft de AFM met de voornoemde brief van 5 augustus 2015 DWV geïnformeerd dat zij voornemens is op grond van artikel 1:104, eerste lid, aanhef en sub d, Wft de vergunning van DWV in te trekken. De AFM was voorlopig van oordeel dat DWV geen adequaat beleid heeft dat een integere uitoefening van haar bedrijf waarborgt, zoals vereist in artikel 4:11, eerste lid, sub b, Wft, omdat DWV onder

¹⁰ In paragraaf 2.3.1.4 wordt ingegaan op de rol van [I].

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 9 van 103

meer haar bedrijfsvoering in ieder geval vanaf 2010 niet zodanig heeft ingericht dat een beheerste en integere uitoefening van haar bedrijf is gewaarborgd (overtreding 4:14 Wft) en de AFM niet onverwijld heeft geïnformeerd over incidenten (overtreding artikel 24, derde lid, Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (**BGfo**)). Voorts was de AFM voorlopig van oordeel dat [...].

Per e-mail van 25 augustus 2015 heeft DWV het jaarverslag over 2014 aan de AFM verstuurd.

Op 9 september 2015 heeft DWV haar zienswijze gegeven op het voornemen tot vergunningintrekking van 5 augustus 2015. DWV heeft aangevoerd dat de voorgenomen maatregel onevenredig is nu de concept onderzoeksbevindingen van de AFM onjuist en achterhaald zijn. DWV heeft onder meer nieuwe regelingen opgesteld, ter vervanging van de regelingen die door de AFM als ontoereikend werden aangemerkt. DWV heeft de meest recente versies (augustus 2015) van haar beleid aan de AFM verstrekt. Daarnaast heeft DWV een cliëntdossier aan de AFM gezonden. Tevens heeft DWV aangekondigd een indringende reorganisatie door te voeren, die zal resulteren in de toetreding van een geheel nieuw bestuur en een nieuwe grootaandeelhouder. DWV heeft op dezelfde dag het reorganisatieplan aan de AFM toegezonden.

Per e-mail van 15 september 2015 heeft DWV een aantal documenten aan de AFM verstuurd uit de concept aanvraag voor een verklaring van geen bezwaar (**vvgb**) van de heer Holtschoppen, ten behoeve van het overleg van de AFM en DNB hierover. Dezelfde dag heeft de AFM DWV geïnformeerd dat de AFM en DNB voorlopig geen standpunt innemen over het door DWV voorgestelde reorganisatieplan.

Op 18 september 2015 heeft DWV een definitieve vvgb-aanvraag voor de heer Holtschoppen ingediend bij DNB.

Per e-mail van 30 september 2015 is de AFM door DWV geïnformeerd dat DWV de nieuwe kandidaat-bestuurder aan de AFM wil voorleggen ter toetsing. Op 5 oktober 2015 heeft de AFM DWV geïnformeerd dat het de AFM niet zinvol lijkt om in gesprek te gaan over de nieuwe beleidsbepalers, alvorens de AFM een definitief besluit heeft genomen over de vergunning van DWV. Hierbij is aangegeven dat het DWV vrij staat om via de reguliere aanmeldingsprocedure nieuwe beleidsbepalers ter toetsing voor te leggen bij de AFM.

Per brief en per e-mail van 22 oktober 2015 heeft DWV de AFM geïnformeerd over de aanmelding van de nieuwe beleidsbepalers van DWV, de heren Holtschoppen en [C].

Op 27 oktober 2015 heeft de AFM DWV per e-mail verzocht de volgende informatie te verstrekken: een overzicht van actieve cliënten, een kopie van vijf cliëntdossiers en de meest recente versie van de AO/IC van DWV. Op 2 november 2015 heeft DWV gereageerd op dit informatieverzoek van de AFM door het aanleveren van een USB-stick. De AFM heeft de ontvangst van de informatie dezelfde dag bevestigd.

Omdat in de cliëntdossiers geen portefeuilleoverzichten waren opgenomen, heeft de AFM op 12 november 2015 DWV verzocht dit alsnog te verstrekken. DWV heeft deze informatie op 13 november 2015 verstrekt.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	10 van 103

Per e-mail van 17 november 2015 heeft de AFM DWV verzocht haar beleggingsbeleid te verstrekken aan de AFM. DWV heeft deze informatie op 19 november 2015 verstrekt.

Op 21 december 2015 heeft DWV de heren Holtschoppen en [C] voorgedragen ter toetsing als dagelijks beleidsbepalers van DWV. In deze voordracht wordt eveneens aangekondigd dat DWV nog een derde bestuurder ter toetsing aan de AFM zal voorleggen.

Op 1 februari 2016 heeft DWV de heer [S] (compliance officer van DWV) voorgedragen ter toetsing als dagelijks beleidsbepaler van DWV.

Op 15 februari 2016 heeft DWV de AFM geïnformeerd over het terugtreden van de oud-bestuurder de heer [B] per 9 februari 2016 en de heer [A] bij benoeming van nieuwe bestuurders. DWV heeft de AFM geïnformeerd dat met de benoeming van de nieuwe bestuurders de reorganisatie van DWV kan worden afgerond.

Op 25 februari 2016 heeft de AFM een toetsingsgesprek gevoerd met de heer [C].

Op 3 maart 2016 heeft DWV de aanvraag voor de toetsing van de heer [S] ingetrokken, nadat de AFM DWV had geïnformeerd dat de heer [S] niet aan de geschiktheidseisen kon voldoen.

Op 17 maart 2016 heeft de AFM een toetsingsgesprek gevoerd met de heer Holtschoppen.

Op 13 april 2016 heeft de AFM DWV per brief geïnformeerd dat de heren Holtschoppen en [C] voldoen aan de vereisten van geschiktheid en betrouwbaarheid als bedoeld in de artikelen 4:9 en 4:10 Wft. Naar aanleiding daarvan heeft de AFM ingestemd met het benoemen van de heren Holtschoppen en [C] als dagelijks beleidsbepalers van DWV en met het terugtreden van de heren [A] en [B].

2.2.3 Onderzoek AFM 2016 - 2018

Op 3 november 2016 heeft DWV per e-mail een 'Meldingsformulier wijziging gegevens betrouwbaarheid' aan de AFM verstuurd. Kort gezegd heeft DWV gemeld dat de heer Holtschoppen op 25 oktober 2016 [...]. Tijdens het onderzoek zijn een aantal ordners van DWV in beslag genomen. DWV heeft de Belastingdienst per e-mail verzocht deze te retourneren.

Op 17 november 2016 heeft de AFM per e-mail een ontvangstbevestiging van het Meldingsformulier aan DWV verstuurd. De AFM verzoekt DWV haar op de hoogte te houden van het verdere verloop van het [...] onderzoek.

Op 7 december 2016 heeft de AFM een onderzoek ingesteld bij DWV. Het doel van het onderzoek van de AFM was om na te gaan of DWV voldeed aan de eisen die voortvloeien uit de Wft, in het bijzonder met betrekking tot de betrouwbaarheid van de beleidsbepaler (artikel 4:10 Wft) en de integere en beheerste bedrijfsuitoefening (artikelen 4:11 en 4:14 Wft).

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	11 van 103

Ten behoeve van dit onderzoek heeft de AFM op 7 december 2016 een onaangekondigd onderzoek ter plaatse verricht bij DWV. Gedurende het onderzoek heeft de AFM gesprekken gevoerd met de beleidsbepalers van DWV (de heren Holtschoppen en [C]) en een medewerker van DWV (de heer [V]). Tijdens de gesprekken zijn de heren Holtschoppen, [C] en [V] telefonisch bijgestaan door de gemachtigde van DWV. Bij het gesprek met de heer Holtschoppen waren tevens de Duitse advocaat van de heer Holtschoppen en de heer [C] aanwezig. Het gesprek met de heer Holtschoppen vond in het Nederlands plaats. Voor zover nodig fungeerde de heer [C] op verzoek van de heer Holtschoppen als tolk, omdat de heer Holtschoppen de Nederlandse taal niet volledig machtig is. Voorts heeft de AFM stukken ingezien en gekopieerd. De AFM heeft per e-mail van 7 december 2016 aan DWV een 'Lijst van meegenomen stukken' verstuurd.

Gedurende het onderzoek hebben de toezichthouders van de AFM aanleiding gezien om te veronderstellen dat de e-mailbox gekoppeld aan het e-mailadres [ceo@\[D\].ch](mailto:ceo@[D].ch) zakelijke gegevens bevat die relevant zijn voor het toezicht van de AFM op DWV. De AFM heeft gedurende haar onderzoek geen beschikking gekregen over deze e-mailbox of gegevens hieruit. Verklaringen hieromtrent heeft de AFM vastgelegd in het document 'Onmiddellijke vastlegging verklaring de heer Holtschoppen' van 7 december 2017. Over de tekst van de verklaring is daarna meermaals contact geweest met de gemachtigde van de heer Holtschoppen. Kort gezegd kwam het erop neer dat de heer Holtschoppen wijzigingen wilde doorvoeren in het verslag, waarop de AFM heeft laten weten geen aanleiding te zien om de tekst van de verklaring te wijzigen. De heer Holtschoppen heeft een getekende verklaring aan de AFM verstuurd, waarbij aanpassingen waren gemaakt in de tekst van de verklaring die door de AFM was opgesteld. De AFM heeft vervolgens opmerkingen geplaatst bij de wijze waarop er wijzigingen zijn aangebracht in een document dat door de AFM is opgesteld ter vastlegging van de mondelinge verklaring van de heer Holtschoppen. Door de wijze waarop de toevoegingen zijn gedaan, wordt de indruk gewekt dat toezichthouders hetgeen is opgenomen in het gewijzigde document hebben gehoord en vastgelegd, terwijl dit niet het geval is. De AFM heeft de gemachtigde nogmaals medegedeeld dat zij geen aanleiding ziet om de tekst van de verklaring te wijzigen. Tevens is aangegeven dat in het geval de heer Holtschoppen opmerkingen heeft ten aanzien van de tekst van de verklaring, hij deze opmerkingen aan de originele vastlegging kan toevoegen op een wijze waaruit ondubbelzinnig blijkt dat dit aanvullingen betreft van DWV. De AFM heeft DWV voorts verzocht uiterlijk 15 december 2016 de ondertekende verklaring aan de AFM toe te zenden.

Per brief en per e-mail van 14 december 2016 heeft de AFM een informatieverzoek aan DWV verstuurd. De AFM verzoekt DWV informatie te verstrekken ten aanzien van haar personeel, welke e-mailadressen zij gebruiken en de e-mailboxen waaraan deze e-mailadressen gekoppeld zijn.

Op 19 december 2016 heeft de AFM een verzoek ontvangen van DWV om uitstel voor de reactie op het informatieverzoek van 14 december 2016. Diezelfde dag heeft de AFM alsnog een e-mail van DWV ontvangen met als bijlage een reactie op het informatieverzoek van 14 december 2016. Bij de e-mail is ook een brief bijgevoegd van de heer Holtschoppen aan de AFM, waarin hij verzoekt om een afspraak voor een vervolg op het gesprek van 7 december 2016. Tevens bevat de brief informatie over [...]. De heer Holtschoppen verzoekt de AFM verder hem te informeren op welke wijze hij gebruik kan maken van de mogelijkheid om privé- en geprivilegieerde correspondentie uit de gekopieerde digitale gegevens te laten schonen.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	12 van 103

Dezelfde dag heeft de AFM DWV gerappelleerd dat niet alle vragen uit het informatieverzoek van 14 december 2016 door DWV zijn beantwoord. De AFM verzoekt DWV deze uiterlijk 21 december 2016 te beantwoorden. Daarnaast heeft de AFM gereageerd op de vragen van de heer Holtschoppen omtrent het vervolgesprek en het schonen van privé- en geprivilegieerde gegevens.

Op 20 december 2016 heeft de gemachtigde van DWV gereageerd op de e-mail van 14 december 2016 inzake de gang van zaken omtrent de mondelinge verklaring. De gemachtigde geeft aan dat DWV zal zorg dragen voor een nieuwe ondertekende verklaring, waarin de tekst van de AFM met een handgeschreven naschrift zal worden aangevuld. De gemachtigde verwacht dat de AFM op 21 december 2016 een nieuwe versie zal ontvangen.

Op 22 december 2016 heeft de AFM telefonisch contact opgenomen met DWV, omdat de AFM nog geen reactie had ontvangen op haar rappel informatieverzoek van 19 december 2016. De AFM heeft DWV telefonisch verzocht uiterlijk 12.00 uur op diezelfde dag de gevraagde informatie alsnog toe te sturen en daarbij aangegeven dat de AFM anders zal overwegen een formele maatregel te treffen wegens het geen gehoor geven aan het informatieverzoek. DWV laat aan de AFM weten dat de informatie klaarligt, maar dat de beleidsbepalers niet aanwezig zijn om de stukken te ondertekenen.

Dezelfde dag ontvangt de AFM een e-mail van DWV met daarin een reactie op het rappel informatieverzoek. Bij de e-mail zit tevens een ondertekende versie van de verklaring van de heer Holtschoppen gevoegd, met daarin opgenomen een naschrift van de heer Holtschoppen. De tekst van het naschrift is inhoudelijk gelijk aan de aanvullingen op de verklaring die de gemachtigde van de heer Holtschoppen op 7 december 2016 in zijn e-mail aan de AFM kenbaar heeft gemaakt. Daarnaast heeft DWV in de e-mail de AFM geïnformeerd dat de heer Holtschoppen [...]. Later die dag ontvangt de AFM per e-mail stukken van DWV ter bevestiging hiervan. [...].

Op 23 december 2016 heeft de heer Holtschoppen telefonisch contact opgenomen met de AFM. De heer Holtschoppen deelt in dit gesprek mede dat hij tijdens de kerstperiode in Zwitserland zal verblijven en op 10 januari 2017 zal terugkeren in Nederland. In de periode dat de heer Holtschoppen in Zwitserland verblijft, is hij bereikbaar op het e-mailadres [ceo@\[D\].ch](mailto:ceo@[D].ch) en op zijn Zwitserse mobiele telefoonnummer.

Op 12 januari 2017 heeft de AFM per brief en per e-mail de verslagen van de gesprekken, zoals die gevoerd zijn op 7 december 2016, verzonden aan de heer Holtschoppen, de heer [C] en de medewerker van DWV de heer [V]. De verslagen zijn tevens in kopie aan de gemachtigde van DWV verstuurd.

Per brief van 16 januari 2017 heeft de heer [C] gereageerd op het gespreksverslag van de AFM. De heer [C] heeft het gespreksverslag ondertekend en een aantal aanvullende opmerkingen bij het verslag geplaatst. Naast een aantal feitelijke onjuistheden heeft de heer [C] aangegeven dat de vraagstelling van de AFM naar zijn idee gesloten was en eenzijdig was geformuleerd. De vragen van de AFM hebben volgens de heer [C] geen recht gedaan aan het kennisniveau van de geïnterviewde.

Per brief van 19 januari 2017 heeft de heer [V] gereageerd op het gespreksverslag van de AFM. De heer [V] heeft het gespreksverslag niet ondertekend en een aantal aanvullende opmerkingen bij het verslag geplaatst. Naast

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 13 van 103

een aantal feitelijke onjuistheden, heeft de heer [V] een opmerking gemaakt over de wijze van vraagstelling door de AFM, die inhoudelijk identiek is aan de opmerking van de heer [C]. De heer [V] voegt daar aan toe dat er naar zijn idee ook geen rekening is gehouden met het korte dienstverband.

Op 24 januari 2017 heeft de heer Holtschoppen gereageerd op het verslag van de AFM. De heer Holtschoppen heeft het verslag niet ondertekend en een aantal aanvullende opmerkingen geplaatst bij het verslag. Zo heeft de heer Holtschoppen aangetekend dat (i) hij (en niet [D]) de handelaar is die handelt op het masteraccount, (ii) er geen cliënten zijn die verlies hebben gemaakt op het moment, (iii) [D] op hetzelfde adres gevestigd is als zijnde gebouwen-verhuurder en niet als project ontwikkelaar, (iv) [depotbank] wel de depotbank is en (v) de heer [C] ongeveer voor 35 uur per maand werkzaam is voor DWV.

Op 6 februari 2017 heeft de AFM telefonisch contact gehad met de heer Holtschoppen. De heer Holtschoppen wilde de AFM informeren over de ontwikkelingen in [...]. De heer Holtschoppen heeft toegelicht dat [...]. De AFM heeft de heer Holtschoppen verzocht de ontwikkelingen schriftelijk toe te lichten en daarin tevens de termijnen op te nemen waarbinnen een definitieve beslissing wordt verwacht. De AFM heeft telefonisch aangekondigd een aanvullend informatieverzoek te zullen zenden aan DWV.

Op 8 februari 2017 heeft de AFM per brief en e-mail een aanvullend informatieverzoek verzonden aan DWV.

Per e-mail van 20 februari 2017 heeft DWV de AFM geïnformeerd over de afwezigheid van de heer Holtschoppen in de periode van 22 februari tot en met 9 maart 2017. Daarnaast heeft DWV de AFM geïnformeerd dat de verzochte informatie in het aanvullend informatieverzoek van 8 februari 2017 de volgende dag per koerier zal worden verzonden.

Op 21 februari 2017 heeft de AFM de reactie op het aanvullend informatieverzoek ontvangen.

Op 16 maart 2017 heeft de AFM een informatieverzoek verstuurd aan [bank]. Hierin verzoekt de AFM [bank] om informatie te verstrekken over het bankrekeningnummer [...], op naam van DWV.

Dezelfde dag heeft de AFM per e-mail een verzoek om assistentie verzonden aan de Maltese toezichthouder op de financiële markten, de Malta Financial Services Authority (**MFSA**). De AFM verzoekt de MFSA in deze brief om een informatieverzoek te doen aan de [bank] om meer informatie te verkrijgen over (transacties op) het bankrekeningnummer [...], op naam van [G]. Het verzoek is op 17 maart 2017 per post aan de MFSA verstuurd.

Per e-mail van 27 maart 2017 heeft de MFSA de AFM verzocht om nadere informatie.

Op 29 maart 2017 heeft [bank] de AFM verzocht om verlenging van de reactietermijn, welk verzoek door de AFM is gehonoreerd. Op 3 april 2017 is de gevraagde informatie door [bank] aan de AFM verstrekt.

Per e-mail van 5 april 2017 heeft de AFM nadere informatie verstrekt aan de MFSA over de grondslag van haar verzoek.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	14 van 103

Op 14 april 2017 heeft de AFM een rappel informatieverzoek aan DWV verstuurd. In dit rappel informatieverzoek heeft de AFM opgenomen dat DWV met haar reactie van 21 februari 2017 niet volledig heeft voldaan aan het informatieverzoek van 8 februari 2017. In het rappel informatieverzoek heeft de AFM gespecificeerd op welke onderdelen zij nog nadere informatie van DWV verlangt.

Per brief van 18 april 2017 heeft de MFSa de AFM geïnformeerd over de voortgang van de behandeling van het verzoek van de AFM. De MFSa heeft de [bank] verzocht om informatie.

Dezelfde dag heeft DWV telefonisch contact opgenomen met de AFM en verzocht om nadere toelichting op het rappel informatieverzoek. De AFM heeft gewezen op de inhoud van het informatieverzoek en aangegeven te verwachten dat dit voldoende duidelijkheid verschaft.

Op 24 april 2017 heeft de AFM DWV geïnformeerd dat die dag de termijn voor een reactie op het rappel informatieverzoek zou verlopen. Korte tijd later heeft mevrouw [W] namens DWV gereageerd op het rappel informatieverzoek. Dezelfde dag heeft de AFM een ontvangstbevestiging verstuurd en aangegeven graag te vernemen of de reactie is afgestemd met de beleidsbepalers van DWV.

Per e-mail van 25 april 2017 heeft DWV aan de AFM bevestigd dat de reactie van 24 april 2017 van DWV is afgestemd met de beleidsbepalers van DWV.

Op 27 april 2017 heeft de MFSa gereageerd op het verzoek om assistentie van de AFM en de verzochte informatie van de [bank] aan de AFM verstrekt.

Bij brief van 17 augustus 2017 heeft de AFM haar voornemen tot vergunningintrekking aan DWV kenbaar gemaakt. Bij het voornemen tot vergunningintrekking is een onderzoeksrapport gevoegd. Dit rapport maakt integraal onderdeel uit van het voornemen tot vergunningintrekking.

Per brief van 21 september 2017 heeft DWV een schriftelijke zienswijze op het voornemen tot vergunningintrekking van 17 augustus 2017 ingediend. In de zienswijze wordt onder meer aangegeven dat DWV een cliëntenstop heeft en de posities van cliënten afbouwt. DWV wil gebruik maken van de gelegenheid een mondelinge zienswijze te geven.

Op 26 september 2017 heeft de AFM geprobeerd telefonisch contact op te nemen met de gemachtigde van DWV. De gemachtigde laat per e-mail weten dat de AFM geen acute zorgen dient te hebben, omdat er een cliëntenstop is en DWV de posities van cliënten afbouwt. Ook stuurt de gemachtigde een aantal data voor een gesprek.

Op 27 september 2017 heeft de AFM telefonisch contact gehad met de gemachtigde. Dit contact is per e-mail vastgelegd. DWV wil mondeling aan de AFM een toelichting geven over de interne ontwikkelingen binnen DWV, want DWV overweegt in andere vorm verder te gaan. Afgesproken wordt dat er geen mondelinge zienswijze

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	15 van 103

meer volgt, maar wel een gesprek over de interne besluitvorming. Eventuele aanvulling op de zienswijze zal schriftelijk aan de AFM worden verstuurd. De gemachtigde gaat bij DWV na of hier nog behoefte toe bestaat.

Op 29 september 2017 heeft de gemachtigde per e-mail een brief aan de AFM verstrekt, die op 27 september 2017 aan de klanten van DWV is verstuurd, waarin DWV de vermogensbeheerovereenkomst conform artikel 18.2 van die overeenkomst opzegt. Daarnaast geeft de gemachtigde in zijn e-mail aan dat DWV uiterlijk 4 oktober 2017 nog een korte aanvulling op de zienswijze zal nasturen. Tevens worden datavoorstellen voor het gesprek gedaan.

Per e-mail van 3 oktober 2017 heeft de AFM de afspraak voor het gesprek met DWV bevestigd.

Op 11 oktober 2017 heeft DWV, vertegenwoordigd door de heren Holtschoppen en [C], in het gesprek met de AFM de interne beraadslaging binnen DWV over de continuïteit van de onderneming toegelicht. In het gesprek heeft DWV aangegeven dat (i) de eerder aangekondigde aanvullende schriftelijke zienswijze niet meer zal worden verstuurd, (ii) de heer [C] per 20 september 2017 is teruggetreden en (iii) DWV de door haar aangeboden dienstverlening wil wijzigen.

Op 20 oktober 2017 heeft de gemachtigde per e-mail een wijzigingsplan ingediend bij de AFM. Het plan bevat een wijziging van de dienstverlening naar uitsluitend execution only dienstverlening in plaats van vermogensbeheer en beleggingsadvies. DWV zal voorlopig haar dienstverlening bevriezen en geen nieuwe cliënten werven, ook zal de naam van DWV worden aangepast. Zijdellings wordt de optie verkend om zich te ontwikkelen tot verbonden agent van een beleggingsonderneming met Europees Paspoort.

Op 25 oktober 2017 heeft de AFM telefonisch contact opgenomen met de gemachtigde. De gemachtigde heeft aangegeven dat hij graag van de AFM op informele wijze verneemt, wanneer de AFM het voornemen tot vergunningintrekking door wil zetten. Naar aanleiding van dit verzoek van de gemachtigde van DWV heeft de AFM in een telefoongesprek op 31 oktober 2017 aangegeven dat zij in de zienswijze van 21 september 2017, het gesprek van 11 oktober 2017 en het wijzigingsplan van 20 oktober 2017 geen aanleiding ziet om haar voorgenomen besluit te wijzigen.

Op 3 november 2017 heeft de gemachtigde een verzoek ingediend bij de AFM om de vergunning van DWV per 31 december 2017 in te trekken.

Op 6 november 2017 heeft de AFM DWV verzocht informatie te verstrekken over de informatieverstrekking aan cliënten en de werkzaamheden van DWV voor cliënten bij het beëindigen van de relatie tussen cliënten en [E] ([F]). Ook heeft de AFM verzocht om een tweewekelijkse rapportage over het proces van beëindigen van de relatie met cliënten en een overzicht van klachten of claims. Voorts heeft de AFM aangegeven op datum van inleveren van de vergunning een overzicht van alle cliënten van DWV te willen ontvangen.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	16 van 103

Per e-mail van 7 november 2017 heeft de gemachtigde verzocht om een toelichting op de verzoeken van 6 november 2017 en verzocht om de frequentie van de tweewekelijkse rapportage aan te passen naar maandelijks.

Op 9 november 2017 heeft de AFM een toelichting gegeven op haar verzoek en het verzoek tot aanpassen van de frequentie van rapportages afgewezen. De gemachtigde informeert de AFM dat hij het niet eens is met de toelichting van de AFM, maar dat hij de verzoeken zal honoreren.

Per e-mail van 17 november 2017 heeft de gemachtigde een rapportage gestuurd aan de AFM ten aanzien van de afwikkeling van DWV. Alle vermogensbeheerovereenkomsten zijn beëindigd. Daarnaast heeft DWV een overzicht van klachten aan de AFM verstuurd, hieruit blijkt dat er nog vier klachten open staan.

Op 29 november 2017 heeft DWV een verzoek ingediend bij de AFM om de vergunning van DWV per 30 november 2017 in te trekken.

Per brief van 5 december 2017 heeft de AFM met ingang van diezelfde datum de vergunning van DWV ingetrokken.

Op 6 december 2017 heeft de gemachtigde de AFM geïnformeerd over het verzoek van DWV om de vergunning in te trekken.

Per e-mail van 7 december 2017 heeft de AFM de gemachtigde geïnformeerd dat de AFM het verzoek reeds heeft ontvangen. Dezelfde dag heeft de AFM de brief van 5 december 2017 aan de gemachtigde verstuurd. De gemachtigde heeft de AFM verzocht om de rapportages te laten vervallen. De AFM heeft dit bevestigd.

Op 25 januari 2018 heeft de AFM telefonisch contact opgenomen met de heer Holtschoppen, als oud-bestuurder van DWV. Aanleiding voor dit gesprek was enerzijds de vaststelling dat de statutaire naam van DWV is gewijzigd en dat een nieuwe bestuurder is aangetreden en anderzijds dat de website van DWV nog actief is. De AFM wilde onder meer informatie over de stand van zaken van de afhandeling van de nog op 17 november 2017 openstaande klachten. De management assistente van DWV heeft aan de AFM toegelicht dat de website niet meer bereikbaar zou moeten zijn en dat alle lopende klachten zijn afgehandeld.

Op 6 februari 2018 heeft de AFM telefonisch contact gehad met de gemachtigde van DWV. De gemachtigde heeft contact opgenomen met de AFM om te verifiëren of de AFM nog nadere informatie wenst naar aanleiding van het telefoongesprek van 25 januari 2018. De AFM heeft het telefoongesprek met de heer Holtschoppen aan de gemachtigde toegelicht. De AFM heeft tijdens het telefoongesprek met de gemachtigde vastgesteld dat de website van DWV niet langer toegankelijk is. Voorts is met de gemachtigde afgesproken dat wanneer de AFM nog vragen heeft voor DWV of de heer Holtschoppen, de AFM hierover met de gemachtigde contact zal opnemen.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 17 van 103

Op 17 september 2018 heeft de AFM haar voornemen kenbaar gemaakt om aan de heer Holtschoppen een bestuurlijke boete op te leggen wegens het feitelijk leiding geven aan overtreding van artikel 4:11, eerste lid, Wft door DWV.

Op 9 november 2018 heeft de heer Holtschoppen schriftelijk zijn zienswijze op dit voornemen ingediend.

2.3 Feiten die aanleiding vormen voor het besluit

Hieronder volgt een overzicht van de feiten waarop het oordeel van de AFM is gebaseerd. Paragraaf 2.3.1 geeft een overzicht van de relevante feiten ten aanzien van de rol van de heer Holtschoppen binnen DWV in de periode van 1 oktober 2014 tot 13 april 2016 en paragraaf 2.3.2 ten aanzien van de rolverdeling per 13 april 2016. Paragraaf 2.3.3 geeft de relevante feiten weer ten aanzien van incidenten binnen DWV, paragraaf 2.3.4 ten aanzien van de bewaarplicht van DWV en paragraaf 2.3.5 ten aanzien van de behandeling van klachten door DWV. In paragraaf 2.3.6 zijn de feiten ten aanzien van de belangenverstrengeling en belangenconflicten binnen DWV weergegeven.

2.3.1 De rol van de heer Holtschoppen binnen DWV van 1 oktober 2014 tot 13 april 2016

2.3.1.1 Introductie van de heer Holtschoppen bij DWV

Op 31 januari 2012 is de AFM door DWV geïnformeerd dat de overname van DWV door de heer Holtschoppen zal plaatsvinden in de eerste week van februari 2012.¹¹ De heer Holtschoppen heeft in 2012 een vvgb-aanvraag ingediend bij DNB. Deze aanvraag is verlopen en er is – blijkens de opmerking van DNB bij het toetsingsgesprek van 17 maart 2016 met de heer Holtschoppen – geen nieuwe aanvraag ingediend.

In de zienswijze van 21 september 2017 op het voornemen tot vergunningintrekking van 17 augustus 2017 heeft DWV het volgende weergegeven over de introductie van de heer Holtschoppen bij DWV:

“Na een periode van contact en verkenning is er een serieus initiatief geweest van de heer Holtschoppen om De Waerdt over te nemen (via zijn Zwitserse onderneming [D]). Dat is niet verder gekomen dat een VVGB-aanvraag die uiteindelijk niet is doorgezet. De financiële verslaglegging van de Zwitserse onderneming [D] was niet opgesteld in een standaard die DNB wenste te zien en voor [D] was het helaas geen optie om de verslaglegging over de betrokken jaren opnieuw te laten uitvoeren. Ten tijde van het voornemen van de AFM om de vergunning in te trekken (augustus 2015), is bij De Waerdt een ingrijpende reorganisatie doorgevoerd, waarbij participatie door de heer Holtschoppen opnieuw is verkend. Daarbij is ook een wisseling van het management voorbereid. (...)”¹²

¹¹ E-mail van 31 januari 2012 van DWV aan de AFM (onderwerp: FW: update [D] overname).

¹² Zienswijze van 21 september 2017 van DWV op het voornemen tot vergunningintrekking van de AFM van 17 augustus 2017.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 18 van 103

2.3.1.2 Rolverdeling bestuurders binnen DWV van 1 oktober 2014 tot 13 april 2016

In de periode van 1 oktober 2014 tot 13 april 2016 waren de beleidsbepalers van DWV de heren [A] en [B]. De rolverdeling tussen hen is vastgelegd in de AO/IC. Op 27 juni 2014 heeft DWV haar op dat moment geldende AO/IC aan de AFM verstrekt. In deze AO/IC is het volgende opgenomen over de rolverdeling binnen de directie:

"[A]: Algemeen directeur.

Werkzaamheden: Beheren van de management taken met betrekking tot de Administratieve Organisatie / Interne Controle. (...) Alle back-office activiteiten voortvloeiende uit de activiteiten van De Waerdt Vermogensbeheer BV worden verricht en behoren tot de verantwoordelijkheden van de heer [A].

[B]: Algemeen directeur (zodra de vergunning van de AFM binnen is).

Werkzaamheden: Beheren van de management taken met betrekking tot de Administratieve Organisatie / Interne Controle. Na verlening van de vergunning door de Autoriteit Financiële Markten zullen de werkzaamheden uitgebreid worden met

- a. Advisering van cliënten met betrekking tot beleggingen in zakelijke-, vastrentende waarden en derivaten, beheer van de effectenportefeuilles en de administratieve afwikkeling hiervan;*
- b. Presentaties geven aan particuliere beleggers;*
- c. Het verrichten van acquisities en marketing activiteiten.*

(...)

Alle front-office activiteiten voortvloeiende uit de activiteiten van De Waerdt Vermogensbeheer BV worden verricht en behoren tot de verantwoordelijkheden van de heer [B]."¹³

Op 2 november 2015 heeft DWV haar per augustus 2015 vernieuwde AO/IC aan de AFM toegestuurd. In deze AO/IC is de volgende taakverdeling voor de directie opgenomen:

"De directeuren vormen gezamenlijk het bestuur van De Waerdt.

Verantwoordelijkheden bestuur:

[B]:

- commercieel*
- bedrijfsvoering*
- HR*

[A]:

- risico management*

¹³ Zie 'Handboek Beleid en Omschrijving van de Administratieve Organisatie en Interne Controle DWV, bijgewerkte versie 2008' bij de brief van 27 juni 2014 van DWV aan de AFM.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 19 van 103

- *audit*
- *compliance*¹⁴

In een reactie op een klacht van een cliënt over transacties die in de periode van 1 september 2015 tot eind 2015 op zijn beleggingsrekening zijn verricht, heeft de heer [B] de cliënt in april 2016 geïnformeerd dat hij al geruime tijd niet meer werkzaam is voor DWV en heeft de cliënt naar de heer [A] verwezen.¹⁵ Hierop heeft de cliënt zijn klacht aan de heer [A] gestuurd. De heer [A] heeft daarop aangegeven zich te gaan verdiepen in de klacht, maar heeft vervolgens laten weten niets voor de cliënt te kunnen doen omdat de cliënt bij de depotbanken moet zijn voor de behandeling van zijn klacht.¹⁶

Naar aanleiding van een andere klacht heeft de heer [A] een cliënt als volgt geïnformeerd:

“Voor uw vragen omtrent de transacties die hebben plaatsgevonden in 2015 moet ik u toch verwijzen naar de huidige directie van De Waerdt aangezien zij, in de persoon van [R] [AFM: medewerker van DWV], contact met u hebben gehad over uw portefeuille in 2015. Het beheer van uw portefeuille is niet “verhuisd” van [B] naar mij doch naar [R] aangezien ik mij nooit heb beziggehouden met portefeuillebeheer.”¹⁷

De AFM heeft op 15 februari 2016 ook een kopie van een handgeschreven brief van de heer [B] aan DWV ontvangen, waarin hij aangeeft dat hij per direct zijn functie als bestuurder neerlegt.

2.3.1.3 Interne verhoudingen binnen DWV

Beleggingsstrategie

Op 16 september 2014 heeft de heer [B] aan de e-mailadressen clientservice@dewaerdt.nl, info@dewaerdt.nl en [ceo@\[D\].ch](mailto:ceo@[D].ch), het e-mailadres van de heer Holtschoppen, een e-mail (onderwerp: RD) gestuurd met daarin een voorstel voor een beleggingsstrategie voor cliënten van DWV, waarbij het risico wordt afgedekt met opties. In de e-mail is verder opgenomen:

“het voorstel opent tevens de weg naar beleggingen door Joachim [AFM: de heer Holtschoppen] in de trading account. ook dat heeft een track record om trost op te zijn en zal dan ook bij omarming van her [...] voorstel makkelijker worden geaccpeteerd en in worden geïnvesteerd denk ik.”

Op 13 oktober 2014 heeft de heer [B] aan de e-mailadressen clientservice@dewaerdt.nl, info@dewaerdt.nl en [ceo@\[D\].ch](mailto:ceo@[D].ch), het e-mailadres van de heer Holtschoppen, een e-mail (onderwerp: Rd voorstel) gestuurd met in de bijlage een voorstel voor een beleggingsstrategie van DWV. In de strategie is onder andere het volgende opgenomen:

¹⁴ Zie ‘Handboek voor De Waerdt Vermogensbeheer B.V., augustus 2015’ bij de brief van 2 november 2015 van DWV aan de AFM.

¹⁵ Klachtdossier [cliënt A], deel 3, p. 23-24, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

¹⁶ Klachtdossier [cliënt A], deel 3, p. 23, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

¹⁷ Klachtdossier [cliënt B], p. 3, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	20 van 103

“De Waerdt Vermogensbeheer biedt ervaren particuliere beleggers de “beleggingsstrategie gericht op dividend inkomsten” aan. Het betreft beleggen in aandelen met nagenoeg gegarandeerd dividend. Deelname is mogelijk vanaf € 100.000. De handel vindt plaats op gerenommeerde effectenbeurzen.

Voor deze beleggingsstrategie wordt alleen een keuze gemaakt uit die bedrijven, die nagenoeg zeker ieder kwartaal/jaar dividend uitkeren. In ons voorbeeld betreft het een kwartaal dividend dat de afgelopen 100 jaar nog nooit is verlaagd. Het wordt zelfs jaarlijks verhoogd. Daarnaast is de koersperformance van het bedrijf indrukwekkend.”

De heer [B] geeft in de e-mail aan: *“ik heb bewust het aandeel niet genoemd”* en verzoekt de geadresseerden, waaronder de heer Holtschoppen, om commentaar op het voorstel. Ook geeft de heer [B] aan: *“Welke kosten aan dit plaatje gehangen kunnen worden laat ik over aan jullie om dat aan te geven.”*

Cliënttransacties¹⁸

Op 9 november 2014 heeft de heer [B] een e-mail (onderwerp: divers) gestuurd aan de e-mailadressen info@dewaerdt.nl en clientservice@dewaerdt.nl met daarin het volgende:

“Als het goed is zijn er nu realtime koersen beschikbaar. zodat Joachim [AFM: de heer Holtschoppen] kan handelen/traden voor de rekening van [cliënt D] bij [broker]. Zonder tegenbericht ga ik ervan uit dat dat nu dus geregeld is. [R]: wil jij dit checken en met [A] opnemen als er nog problemen zijn???”

Op 7 december 2014 heeft de heer [B] een e-mail (onderwerp: divers ter info) gestuurd aan diverse e-mailadressen van DWV met daarin de volgende opmerking:

“Tenslotte nog de opmerking van [...] dat de hoofdrekening (...448) te weinig geld op de rekening heeft staan. Als het niet snel wordt aangevuld vervalt de actuele koersinfo. En die heeft Joachim [AFM: de heer Holtschoppen] nodig om te kunnen handelen.”

Op 30 januari 2015 heeft de heer [B] een e-mail aan de heer Holtschoppen en aan info@dewaerdt.nl en clientservice@dewaerdt.nl (onderwerp: FW: Message from 50C-2) gestuurd met een overzicht van de transacties die zijn verricht. In de e-mail is onder meer het volgende opgenomen:

“Per saldo een zeer positief resultaat op beide rekeningen meer dan 3000 per rekening en voor bijna 1000 euro aan commissie (ondanks het zeer lage tarief).

¹⁸ De AFM beschikt ook over een e-mail ter zake cliënttransacties van voor oktober 2014. Dit betreft de e-mail van 28 november 2013 (onderwerp: close [X] account) waarin de heer [A] de heer Holtschoppen heeft geïnformeerd over het verzoek van een cliënt om het handelen op haar [X]-beleggingsrekening te staken. Deze e-mail ligt niet ten grondslag aan de beoordeling of de heer Holtschoppen in de periode vanaf 1 oktober 2014 tot 13 april 2016 dagelijks beleidsbepaler was.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 21 van 103

Overzicht bevat nog niet de trades die ik vanavond nog heb gedaan. Gezien de behaalde winsten houdt ik het verder vandaag voor gezien. Maandag weer opnieuw in de handel, tenzij Joachim [AFM: de heer Holtschoppen] in de CFD+s gaat, want mogelijk gaat dat (nog) veel beter en sneller. Ik blijf nu handelen in de futures om resultaat voor de klanten te behalen en commissie voor ons."

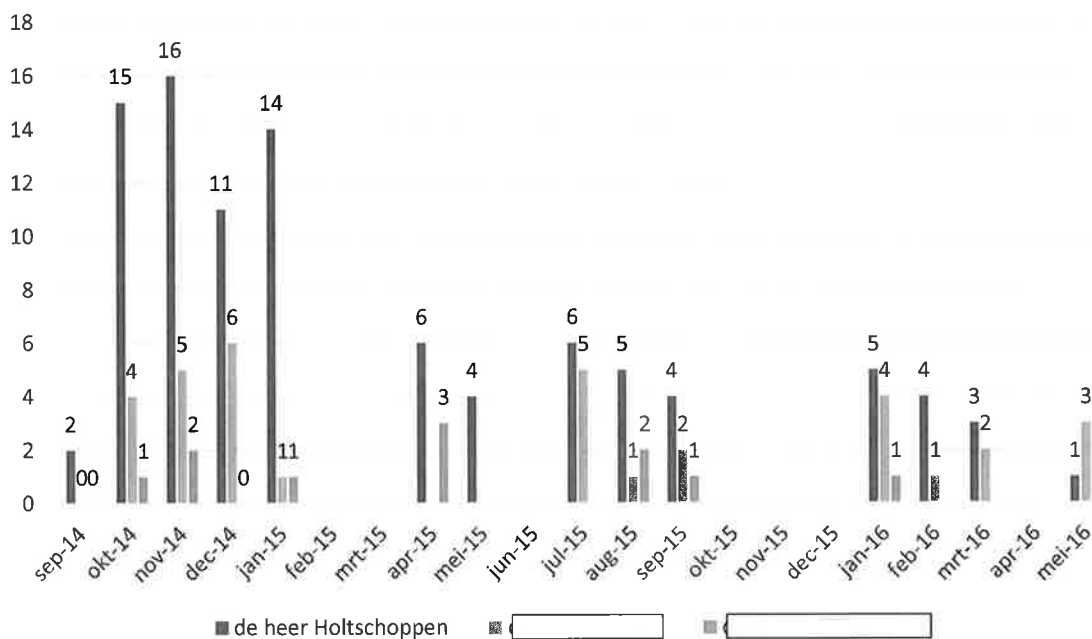
Telefonische contacten

Het binnenkomende telefoonverkeer op het vaste telefoonnummer van DWV heeft DWV uitbesteed aan [M]. Binnenkomende telefoongesprekken voor DWV werden aangenomen door medewerkers van [M]. [M] rapporteerde de binnengekomen gesprekken aan DWV en legde vast wie er heeft gebeld, op welke dag en tijd, naar wie deze persoon op zoek was en in sommige gevallen de reden waarom iemand heeft gebeld. In de verslagleggingen door [M] in de periode van 1 oktober 2014¹⁹ tot en met 13 april 2016 zijn de volgende binnenkomende contacten geregistreerd:

	Aantal contacten	Periode
De heer Holtschoppen	95	06-10-2014 t/m 18-03-2016
De heer [A]	31	06-10-2014 t/m 18-03-2016
De heer [B]	11	13-10-2014 t/m 27-01-2016

¹⁹ De AFM beschikt ook over verslagleggingen van voor die periode, waarin er ook al telefoonverkeer voor de heer Holtschoppen binnenkwam bij DWV. Deze feiten liggen niet ten grondslag aan de beoordeling of de heer Holtschoppen in de periode vanaf 1 oktober 2014 tot 13 april 2016 dagelijks beleidsbepaler was.

Ter vergelijking heeft de AFM een overzicht gemaakt van het aantal contactmomenten – voor zover deze uit het e-mailonderzoek van de AFM zijn gebleken – en dat hieronder schematisch weergegeven.

Voor zover de achtergrond van de telefoongesprekken is vastgelegd, blijkt dat de heer Holtschoppen onder meer werd benaderd door samenwerkingspartners van DWV, zoals [I] (10 keer) en [J] (4 keer), en dat de heer Holtschoppen werd gebeld door cliënten van DWV (6 keer). Verder werd de heer Holtschoppen via het telefoonnummer van DWV gebeld door medewerkers en de toenmalige beleidsbepalers van DWV (6 keer) en door de accountant van DWV, [Q] (7 keer).

Uit de vastlegging van binnenkomende telefoongesprekken voor DWV door [M] is af te leiden dat wanneer de toenmalige beleidsbepalers van DWV op zoek waren naar de heer Holtschoppen, zij telefonisch contact opnamen met DWV. Dit blijkt uit de volgende voorbeelden.

Op 6 oktober 2014 heeft de heer [B] gebeld met DWV. [M] heeft hierover het volgende vastgelegd:

“[B] werkt bij u, hij zoekt contact met Joachim, inzake het maken van een afspraak. Graag contact. (u wist zijn telefoonnummer)”²⁰

Op 13 november 2014 heeft de heer [A] gebeld met DWV. [M] heeft hierover het volgende vastgelegd:

²⁰ E-mail van 1 november 2014 van [M] aan DWV (onderwerp: Uw maandrapport 10-2014).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 23 van 103

“Meneer belt voor Hans-Joachim Holtschoppen. Ik heb meneer geprobeerd door te verbinden. Graag contact, meneer geeft aan dat zijn telefoonnummer bekend is.”²¹

DWV heeft hier in haar zienswijze van 21 september 2017 op het voornemen tot vergunningintrekking van 17 augustus 2017 van de AFM over opgemerkt dat zij het hiervoor genoemde telefonische contact plaatst in het kader van de intensieve betrokkenheid van de heer Holtschoppen bij de verbouwing van het pand waar DWV gevestigd is en het faillissement van de aannemer in september 2014. De heer Holtschoppen was veel aanwezig tijdens de verbouwing en toen zijn telefonische contacten door elkaar gaan lopen. Hetzelfde geldt voor de hieronder beschreven contacten van de heer Holtschoppen met [I] en [J]. Deze ondernemingen waren tevens samenwerkingspartners van [D].

Cliënten vroegen niet naar de heer [A] als zij DWV belden. De heer [A] werd voornamelijk benaderd voor telefonische verkoop (18 keer) en door overheidsdiensten, zoals de Gemeente Roermond, de AFM en DNB (4 keer). In de periode van 6 oktober tot en met 24 november 2014 werd de heer [A] benaderd door een samenwerkingspartner van DWV, de heer [...] van de broker [broker].²²

De heer [B] werd voornamelijk gebeld door cliënten van DWV. Vanaf 17 augustus 2015 zagen de vragen van cliënten aan de heer [B] slechts op “*lopende zaken*” of klachten.

Kosten vergunning AFM

Op 17 november 2015 wordt de heer Holtschoppen per e-mail (onderwerp: WG: [...] Factuur [...] AFM is niet betaald) door DWV geïnformeerd dat de heffing van de AFM over 2015 nog niet is betaald door DWV en dat de AFM haar vordering zal overdragen aan een incassobureau. Deze e-mail wordt op 14 december 2015 tevens doorgestuurd aan [info@\[D\].ch](mailto:info@[D].ch). Ook wordt op 7 januari 2016 de aankondiging van rechtsmaatregelen door het incassobureau door DWV aan de heer Holtschoppen doorgestuurd (onderwerp: WG: Dossier Autoriteit Financiële Markten, Referentie: [...]). Uit de bankafschriften van DWV blijkt dat dit bedrag op 13 januari 2016 door DWV is betaald aan het incassobureau.

DWV heeft hier in haar zienswijze van 21 september 2017 op het voornemen tot vergunningintrekking van 17 augustus 2017 van de AFM over opgemerkt dat [D] de gelden voor de betaling van de factuur van de AFM ter beschikking heeft gesteld aan DWV, omdat DWV op dat moment niet de liquiditeiten had om alle facturen te voldoen.

²¹ E-mail van 1 november 2014 van [M] aan DWV (onderwerp: Uw maandrapport 10-2014).

²² Niet bekend is of dit de beleggingsonderneming [broker] of [broker] betreft.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	24 van 103

2.3.1.4 Externe vertegenwoordiging DWV

[I]

Op 15 februari 2013 zijn DWV en de Spaanse onderneming [I]²³ een overeenkomst met elkaar aangegaan waarin is afgesproken dat [I] cliënten zal aanbrengen bij DWV, in ruil voor een vergoeding bij afgesloten posities (round-turn) en bij open posities (half-turn). De overeenkomst is namens DWV aangegaan door de heer [A].

Uit het e-mailonderzoek van de AFM blijkt dat DWV in de periode van 4 september 2014 tot 17 augustus 2016 regelmatig e-mails heeft ontvangen van [I]. In oktober 2014 intensiverde het contact tussen [I] en, namens DWV, de heer Holtschoppen.²⁴

Op 9 oktober 2014 heeft [I] in twee e-mails contracten gestuurd aan DWV (onderwerp: t.a.v. Jochen²⁵ Portfeuillebeheerscontract NL respectievelijk t.a.v. Jochen, portfoliovertrag DE), een Nederlandstalig "Portfeuillebeheerscontract" en een Duitstalig "Portfolioverwaltungsvertrag" tussen DWV en [beleggingsonderneming] aan DWV.

Op 13 oktober 2014 heeft [I] een e-mail aan DWV (onderwerp: t.a.v. Jochen Grafiek totaal) gestuurd met in de bijlage een overzicht van "Round Turns" die in de periode van maart 2013 tot en met september 2014 zijn gegenereerd. Dezelfde dag stuurt [I] tevens overzichten van openstaande saldi op diverse beleggingsrekeningen van (onder meer) cliënten van DWV.²⁶

Op 15 oktober 2014 heeft [I] een e-mail gestuurd aan DWV ter attentie van de heer Holtschoppen met daarin de volgende tekst:

*"The first client [cliënt E] was approved by [X]. For the second client we didn't receive a confirmation yet but we expect it today. For further questions you have to talk to [U], but unfortunately he's very busy today."*²⁷

²³ Op [datum] heeft de Spaanse toezichthouder toezichthouder Comisión Nacional del Mercado de Valores (CNMV) gewaarschuwd tegen de activiteiten van [I]. In deze waarschuwing is opgenomen dat het [I] niet is toegestaan om beleggingsdiensten te verlenen.

²⁴ De AFM beschikt ook over e-mails van [I] aan DWV, ter attentie van de heer Holtschoppen, van voor oktober 2014. Dit betreft de e-mail van 4 september 2014 van [I] aan DWV (onderwerp: t.a.v. Jochen) met als doel een afspraak te maken voor een bezoek met hem op het kantoor in Roermond op 11 september 2014 en de e-mail van 23 september 2014 van [I] aan DWV (onderwerp: Anruf Jochen) met daarin het verzoek aan de heer Holtschoppen om de heer [U], bestuurder van [I], te bellen en het verzoek aan de heer [A] om [I] mede te delen "zodra alles rond is met [broker]", een beleggingsonderneming die brokerdiensten verleent. Deze e-mails liggen niet ten grondslag aan de beoordeling of de heer Holtschoppen in de periode vanaf 1 oktober 2014 tot 13 april 2016 dagelijks beleidsbepaler was.

²⁵ Hiermee wordt de heer Holtschoppen bedoeld, blijkt onder andere uit andere e-mails van [I] aan DWV, bijvoorbeeld de e-mail van 1 september 2016 van [I] aan DWV (onderwerp: WG: btfx verträge von [...]).

²⁶ E-mail van 13 oktober 2014 van [I] aan DWV (onderwerp: t.a.v. Jochen Grafiek totaal). Zo zijn [cliënten C] op dat moment nog cliënten van DWV. Bij brief van 17 maart 2015 informeert DWV [cliënt C] dat hij geen cliënt van DWV meer is.

²⁷ E-mail van 15 oktober 2014 (1) van [I] aan DWV (onderwerp: t.a.v. Jochen).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 25 van 103

Uit een latere e-mail van [I] aan DWV blijkt de naam van de tweede cliënt.²⁸ Dezelfde dag heeft [I] zonder nadere toelichting een e-mail van [info@\[...\].com](mailto:info@[...].com) doorgestuurd aan DWV. Uit de e-mail blijkt dat er een account is geopend voor [cliënt E] bij [X].²⁹ Op 3 november 2014 heeft [I] de ondertekende Limited Power of Attorney van [cliënt E] aan DWV doorgestuurd.³⁰

Uit de overzichten van [M] blijkt dat de heer [U] ([I]) in de periode van 20 oktober 2014 tot en met 8 april 2015 regelmatig heeft gebeld met DWV met het verzoek om de heer Holtschoppen te spreken. Op 20 oktober 2014 is hierover het volgende vastgelegd:

“Meneer belt voor de heer Holtschoppen. Hij gaat over [X]. Meneer wil niet worden doorgeschakeld naar de klantenservice. Graag contact.”³¹

Op 24 oktober 2014 heeft de heer [U] gebeld met DWV en hierover heeft [M] het volgende vastgelegd:

“Meneer vraagt naar Hans-Joachim Holtschoppen, gaat over een contract. Gebeld en doorgegeven dat meneer zometeen teruggebeld gaat worden”³²

Op 5 november 2014 heeft de heer [U] gebeld met DWV en hierover heeft [M] het volgende vastgelegd:

“Meneer belt voor Dhr. Joachim Holtschoppen, hij geeft aan dat het gaat over de aandelen [...]. Ik heb meneer geprobeerd door te verbinden. Graag contact.”³³

Op 22 januari 2015 heeft [I] per e-mail, gericht aan mevrouw [H], de partner van de heer Holtschoppen, DWV op de hoogte gebracht van een nieuwe cliënt.³⁴

Op 4 augustus 2015 heeft DWV van [I] een e-mail gedateerd op 29 juni 2015 ontvangen, gericht aan de heer [A], waarin onder meer het volgende wordt aangegeven:

“Dat de overeenkomst van 1 februari 2013 alleen voor de klanten bij [beleggingsonderneming] is ons duidelijk.

De afspraak die ik met Jochen Holtschoppen tijdens mijn bezoek van 27-02-2015 gemaakt heb betreffende de \$5,00- vergoeding voor de toen nog lopende klanten bij [broker] was onder de vooruitzetting dat deze dan

²⁸ E-mail van 15 oktober 2014 (2) van [I] aan DWV (onderwerp: t.a.v. Jochen Clients [X]).

²⁹ E-mail van 15 oktober 2014 (3) van [I] aan DWV (onderwerp: WG: Neukunde [cliënt E] (NL)).

³⁰ E-mail van 3 november 2014 van [I] aan DWV (onderwerp: WG: Scan vanaf MF – [...]).

³¹ E-mail van 1 november 2014 van [M] aan DWV (onderwerp: Uw maandrapport 10-2014).

³² E-mail van 1 november 2014 van [M] aan DWV (onderwerp: Uw maandrapport 10-2014).

³³ E-mail van 1 december 2014 van [M] aan DWV (onderwerp: Uw maandrapport 11-2014).

³⁴ E-mails van 22 januari 2015 van [I] aan DWV (onderwerp: [cliënt] de waardt papers respectievelijk Copy only application [broker]).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 26 van 103

onder de Haftung van "De Waerdt vermogensbeheer" zouden vallen. We spreken dan over de periode maart 15/april 15.

In april jl. hebben wij ook 2 cliënten via de Waerdt bij [broker] ondergebracht, namelijk [cliënt] & [cliënt E]. Deze zouden dan direct onder de Haftung van De Waerdt komen.

Na het schrijven van de CNMV [AFM: de Spaanse toezichthouder op de financiële markten, Comisión Nacional del Mercado de Valores, CNMV] van 19-02-2015 adviseerde Jochen mij om op de hiervoor genoemde 2 cliënten een POA op mijn persoonlijke naam te laten ondertekenen.

Wat schets mijn verbazing, beide cliënten zijn later door de Waerdt gebeld met de mededeling dat zij door het ondertekenen van die POA niet meer onder de Haftung van De Waerdt vallen. Hetzelfde geldt voor de \$5,00- van de [broker] cliënten, zie bijlage. Waarom zouden wij \$ 5,00- betalen als we daar überhaupt niks voor terug krijgen?

Het aantal round turns waar je over spreekt zouden in maart jl. 234 zijn en in april jl. 65. Bij een haftungsovername hadden wij dit uiteraard betaald. Tijdens een eerder bezoek in januari had ik een provisie overeenkomst bij mij tussen [I] en De Waerdt. Deze moest ik vervolgens aan de [D] sturen, hierop heb ik nooit antwoord gehad.

Betreffende de rekening [...]: Jochen wilde onbedingt een schrijven laten maken door [...]. De rekening hiervoor zou 50/50 zijn. Wij hebben hiervoor nooit een kopie van de factuur van [...] mogen ontvangen.

Momenteel hebben wij een tegoed van De Waerdt voor de [broker] cliënten over de maanden mei jl. & juli jl. van \$ 1231,86-. Een deel hiervan kunnen we gebruiken om ons deel (50%) van de rekening van [...] te voldoen."³⁵

In de bijlage van de e-mail is onder meer een brief van DWV aan [cliënt C] opgenomen, waarin DWV [cliënt C] meedeelt dat hij geen cliënt meer is, omdat hij zijn gelden heeft overgeboekt naar een rekening bij [broker]. Hierdoor is het contract met DWV komen te vervallen en dient de cliënt zich te wenden tot [I]. Daarnaast is in de bijlage een niet-ondertekende overeenkomst tussen [I] en [D] opgenomen gedateerd op 2 februari 2015. [D] trad volgens de overeenkomst op als "Vermittler", bemiddelaar. In de overeenkomst is vastgelegd welke vergoeding [I] en [D] ontvingen voor afgesloten posities (round-turn) op beleggingsrekeningen bij [broker] en [broker].³⁶

Op 14 juli 2015 heeft [I] per e-mail de bankgegevens van [I] aan de heer Holtschoppen verstuurd, met een kopie aan DWV (onderwerp: Rückabwicklung). Dezelfde dag heeft de heer Holtschoppen een e-mail (onderwerp: AW: Rückabwicklung) gestuurd aan de heer [U] met daarin het volgende:

"Kannst Du mir bitte die Abrechnung senden der RT [broker] von Dezember bis Mai wo Du mir die 5 US Dollar pro RT versprochen hast. Damit wir die verrechnen können."

³⁵ E-mail van 4 augustus 2015 van [I] aan DWV (onderwerp: WG: Antwoord brief 20 mei 15).

³⁶ Vermoedelijk worden hiermee de beleggingsondernemingen [broker] en [broker] of [broker] bedoeld.

Datum 28 december 2018
 Ons kenmerk [...]
 Pagina 27 van 103

In een brief van 24 juli 2015 van [I] aan DWV, gericht aan de heer [A], heeft [I] aangegeven geen reactie te hebben ontvangen op de e-mails van 29 juni en 14 juli 2015. De brief heeft betrekking op de afwikkeling van een bedrag dat door de heer [...] is betaald en openstaande commissies voor aangebrachte klanten in de maanden mei en juni van 2015. Verder is over de betalingen van round-turns voor cliënten bij [broker] het volgende opgenomen:

“Terugkomend op de \$ 5,- vergoeding van de [broker] cliënten waar de heer Holtschoppen van spreekt wil ik het volgende toelichten.

Deze vergoeding is inderdaad besproken tijdens mijn bezoek aan de Waerdt op 27 Februari jl. nadat ik op 20 februari een brief heb ontvangen van de Commission Nacional. (...)

Nogmaals kom ik terug op de stelling; Waarom zou er \$ 5,- per RT betaald worden als daar niks tegenover staat? (zie brief de Waerdt aan [cliënt C])

Indien we overeenkomen op een terug betaling van € 4225,- is het correct aan te nemen dat de [broker] cliënten in de periode Maart, April & Mei 2015 onder de vergunning van De Waerdt vermogensbeheer B.V. stonden.

Wanneer dit niet het geval is verblijft er een tegoed van € 5820,-”

Per e-mail van 13 augustus 2015 heeft [I] DWV en de heer Holtschoppen nogmaals om een reactie verzocht.³⁷

Op 17 augustus 2015 heeft [I] twee e-mails met facturen gestuurd aan DWV.³⁸ Deze facturen worden doorgestuurd naar het e-mailadres [ceo@\[D\].ch](mailto:ceo@[D].ch) van de heer Holtschoppen.³⁹ Het betreft facturen van [I] aan DWV over de periode van 3 april 2013 tot 2 juni 2014 van in totaal 419.500,64 US Dollar⁴⁰:

Datum	Factuurnummer	Omschrijving	Bedrag (in USD)
03-04-2013	[I]201313	Profitshare	19.025,00
03-04-2013	[I]201313	Profitshare	7.910,74
01-05-2013	[I]201314	Profitshare/commission	23.973,00
03-06-2013	[I]201316	Commission Mai	36.356,00
13-06-2013	[I]201317	Profitshare	2.758,79
01-07-2013	[I]201319	Commission June	53.024,25
01-07-2013	[I]201320	Profitshare Juni	22.510,36
01-08-2013	[I]201322	Commission July	58.011,00
04-09-2013	[I]201324	Commission August	52.246,50
03-10-2013	[I]201326	Commission September	23.880,00
04-11-2013	[I]201327	Commission Oktober	24.990,00
03-12-2013	[I]201328	Commission November	12.945,00

³⁷ E-mail van 13 augustus 2015 van [I] aan DWV en de heer Holtschoppen (onderwerp: terug afwikkeling).

³⁸ E-mails van 17 augustus 2015 van 10:13 uur en 10:18 uur van [I] aan DWV (onderwerp: factuuren).

³⁹ E-mails van 17 augustus 2015, beide van 13:11 uur van DWV aan de heer Holtschoppen (onderwerp: WG: factuuren).

⁴⁰ In dit overzicht zijn de in rekening gebrachte voorschotten en identieke facturen niet opgenomen.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 28 van 103

02-01-2014	[I]201401	Commission DEZEMBER	21.090,00
03-02-2014	[I]201402	Commission januari	35.400,00
03-03-2014	[I]201402	Commission Februar 2014	4.800,00
02-04-2014	[I]201402	Commission March 2014	7.995,00
02-05-2014	[I]201404	Commission April 2014	2.745,00
02-06-2014	[I]201405	Commission Mei 2014	9.840,00

Uit de bankafschriften van DWV blijkt dat de facturen met nummer 201401, 201402 en 201404 door DWV aan [I] in euro zijn betaald. In totaal heeft DWV in de periode van 9 januari 2014 tot en met 19 juni 2014 € 61.365,28 betaald aan [I].

[K]

Het beleggingsfonds [K] wordt volgens haar prospectus beheerd door [J]. De directie van [J] bestaat onder meer uit de heer [T]. DWV trad op als adviseur van het beleggingsfonds.

Uit de vastlegging van telefonische contacten blijkt dat de heer [T] op 8 januari 2015 contact heeft opgenomen met DWV. [M] heeft hierover het volgende vastgelegd:

*"Meneer belt voor Hans-Joachim Holtschoppen met een vraag over het fonds en de resterende stukken die meneer moet leveren. Meneer stuurt een mail."*⁴¹

Per e-mail van 18 juni 2015 (onderwerp: Prospect Fund) heeft [I] de heer Holtschoppen, met een kopie aan DWV, een aantal vragen gesteld over [K]. Hierin is onder meer opgenomen dat [I] wacht op een schriftelijke bevestiging dat [I] voor 50 procent mede-eigenaar is van [K]. Daarnaast heeft DWV op 4 augustus 2015 van [I] een e-mail (onderwerp: WG: Antwoord brief 20 mei 15) ontvangen waarin het volgende wordt aangegeven over [K]:

"Als laatste punt: We hebben in januari vanuit [I] een bedrag van € 5000,- overgemaakt aan [D] voor een gemeenschappelijk fonds (50% [I] & 50% de Waerdt). Zoals beschreven in onze e-mail van 18-06-15 (zie bijlage) zijn er punten waar wij niet mee akkoord kunnen gaan, daar dit niet zo afgesproken is. Diegene die de € 5000,- (zie bijlage) nawijsbaar ter beschikking heeft gesteld wenst per direct terug afwikkeling."

In de bijlage van de e-mail is onder meer een bewijs van betaling van [I] aan [D] van € 5.000 opgenomen. Bij de overboeking is de volgende omschrijving opgenomen:

"[D] fonds invoicnr: 2014-0016".

Op 18 augustus 2015 heeft de heer [T] naar DWV gebeld om te overleggen met de heer Holtschoppen over een folder van het fonds. Op 28 augustus 2015 heeft de heer [T] eveneens naar DWV gebeld om contact te krijgen

⁴¹ E-mail van 1 februari 2015 van [M] aan DWV (onderwerp: Uw maandrapport 01-2015).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 29 van 103

met de heer Holtschoppen:

“Meneer belt voor dhr. Hans-Joachim Holtschoppen, hij geeft aan dat de reden van bellen bekend is. Hij is een nieuwe klant. Graag contact. (...).”⁴²

DWV heeft hier in haar zienswijze van 21 september 2017 op het voornemen tot vergunningintrekking van 17 augustus 2017 van de AFM over opgemerkt dat de samenwerking nooit van de grond is gekomen.

[O]

Per e-mail van 19 december 2014 (onderwerp: statements) zijn aan DWV en de heer Holtschoppen door [O] aangaande DWV overzichten van transacties en het openstaande saldo op zeven beleggingsrekeningen verzonden. In de bijgevoegde e-mail is het volgende opgenomen:

“i had many issues with my broker duet o missing statements and wrong calculations. Furthermore private issues avoided me for proper trading and generating new client.. i hope 2015 will be a good year for us...”

Op 20 december 2014 heeft [O] per e-mail (onderwerp: Fwd: Daily Confirmation) aan de heer Holtschoppen, met cc aan DWV, een uitdraai gestuurd van het saldo en de posities op een rekening van [O] bij de broker [...], met daarbij de volgende begeleidende tekst:

“this is your \$ account”.

Per e-mail van 20 januari 2015 (onderwerp: final settlement) heeft [O] DWV en de heer Holtschoppen als volgt geïnformeerd:

“I still am in a bit of shock of what has happened over the last several days. [X]... who would have ever thought they would be in the position they are in.

Anyway, i have my troubles with my actual broker [...], too...

the contract between them is terminated, plse find attached my trading list and your commission statements.

i withdraweled all funds from there and will send it to you asap once i get the wire transfer.

actually i have no broker agreement, but i am working on a new one.”

In de bijlage bij de e-mail is een overzicht van transacties en de openstaande saldi op zeven beleggingsrekeningen gevoegd.

⁴² E-mail van 1 september 2015 van [M] aan DWV (onderwerp: Uw maandrapport 08-2015).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 30 van 103

Op 5 februari 2015 heeft [O] DWV en de heer Holtschoppen per e-mail over een *"wire transfer of the usd commission"* geïnformeerd. Ook heeft [O] DWV en de heer Holtschoppen geïnformeerd dat de commissie in euro zal worden overgeboekt, zodra hij deze ontvangen heeft van de broker.⁴³ Uit de bankafschriften van DWV blijkt dat DWV op 5 februari 2015 en 2 maart 2015 in totaal € 985,93 heeft ontvangen van [O] onder vermelding van respectievelijk *"USD comm."* en *"EUR comm."*

DWV heeft hier in haar zienswijze van 21 september 2017 op het voornemen tot vergunningintrekking van 17 augustus 2017 van de AFM over opgemerkt dat de huidige directie de werkzaamheden van [O] voor DWV niet bekend zijn. [O] heeft tevens analysewerkzaamheden verricht voor [D] en daar een kleine vergoeding van [D] voor gekregen.

Contacten met cliënten van DWV

Uit de vastleggingen van [M] blijkt dat heer Holtschoppen op meerdere momenten contacten heeft gehad met cliënten van DWV. Op 25 november 2014 heeft de heer [...], cliënt van DWV⁴⁴, gebeld met het verzoek om contact met de heer Holtschoppen.⁴⁵

Op 18 december 2014 heeft de heer [...] contact opgenomen met DWV. [M] heeft hierover het volgende vastgelegd:

*"Meneer is op zoek naar Hans-Joachim Holtschoppen. Het gaat over een klant die vandaag langs komt, maar moeite heeft met binnenkomen in verband met de brandweer."*⁴⁶

Op 14 april 2015 heeft [cliënt], cliënt van DWV⁴⁷, een e-mail aan [D], met DWV in cc, gestuurd waarin hij het volgende verzoekt:

"Gute Moren frau [...], Hans Joachim,

(...) Gibt es bei Ihnen noch die karte [...] und [...] frei, am Sonntag 19 April und Mai 10e

*Wenn die noch frei sind ist es möglich daas ich die darf/kann gebrauchen?"*⁴⁸

Op 26 mei 2015 heeft [medewerker] gebeld naar DWV. [M] legt hierover het volgende vast:

⁴³ E-mail van 5 februari 2015 van [O] aan DWV en de heer Holtschoppen (onderwerp: Usd comm.).

⁴⁴ Dit blijkt uit de cliëntenoverzichten die DWV onder meer op 12 september 2014 en 2 november 2015 aan de AFM heeft verstrekt.

⁴⁵ E-mail van 1 december 2014 van [M] aan DWV (onderwerp: Uw maandrapport 11-2014).

⁴⁶ E-mail van 1 januari 2015 van [M] aan DWV (onderwerp: Uw maandrapport 12-2014).

⁴⁷ Uit de overzichten van de [M] blijkt dat [cliënt] regelmatig contact heeft met de heer [R], relatiebeheerder van DWV.

⁴⁸ E-mail van 14 april 2015 van [cliënt] aan mevrouw [...] en de heer Holtschoppen (onderwerp: Frage fur [...] Karte).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 31 van 103

“Klant wil spreken met Hans Joachim. Meneer heeft zo een bezoek aan klant en heeft nu wat vragen. Doorverbinden maar werd niet opgenomen. Graag terugbellen”⁴⁹

Op 24 augustus 2015 heeft [cliënt], cliënt van DWV⁵⁰, met DWV gebeld. [M] legt hierover het volgende vast:

“Meneer geeft aan dat hij dhr van Holtschoppen al een paar keer gesproken heeft. Doorschakelen is geweigerd. Er is aangegeven dat hij over 5 tot 10 min teruggebeld wordt. Graag contact.”⁵¹

In de periode van 15 oktober 2015 tot en met 25 januari 2016 heeft [cliënt] per e-mail via DWV geprobeerd contact op te nemen met de heer Holtschoppen om informatie te verkrijgen over beleggingen en de factsheets op de website.⁵²

Op 14 januari 2016 heeft [cliënt], cliënt van DWV⁵³, contact opgenomen met DWV. [M] legt hierover het volgende vast:

“Meneer belt voor Dhr. Holtschoppen. Het gaat over de financiën. Geprobeerd door te schakelen, maar krijg geen gehoor. Graag telefonisch contact opnemen”⁵⁴

2.3.2 De rolverdeling binnen DWV vanaf 13 april 2016

2.3.2.1 Aandeelhoudersstructuur

Tachtig procent van de aandelen van DWV werden in ieder geval in de periode van 16 juni 2016 tot 5 december 2017 gehouden door de heer Holtschoppen. De heer Holtschoppen heeft de aandelen overgenomen van [N], de persoonlijke holding van de heer [A], voor een bedrag van € [...]. [N] had in dezelfde periode nog twintig procent van de aandelen van DWV.

Volgens het beleidsplan van DWV dat is ingediend bij de vvgb-aanvraag van 18 september 2015 van de heer Holtschoppen, is besloten dat de heer [A], middels [N], een minderheidsbelang houdt in de onderneming, zodat de heer [A] nog financiële binding houdt met de organisatie. Dat was van belang voor de bestaande cliënten die een band hadden opgebouwd met de zittende bestuurders. Bij dezelfde aanvraag is in het aanvullende

⁴⁹ E-mail van 26 mei 2015 van van [M] aan DWV (onderwerp: Uw dagrapport 26-05).

⁵⁰ Dit blijkt uit vastleggingen van andere binnenkomende gesprekken van [cliënt], waarin [cliënt] aangeeft dat hij cliënt is en dat hij e-mails ontvangt over de balans van zijn rekening.

⁵¹ E-mail van 1 september 2015 van [M] aan DWV (onderwerp: Uw maandrapport 08-2015).

⁵² E-mail van 25 januari 2016 van [cliënt] aan DWV (onderwerp: WG: jetzt habe ich ja die belgische email Adresse).

⁵³ Uit het cliëntenoverzicht van DWV van 2 november 2015 blijkt dat [cliënt] cliënt van DWV is, dit blijkt tevens uit vastleggingen van binnenkomende gesprekken van [cliënt].

⁵⁴ E-mail van 1 februari 2016 van [M] aan DWV (onderwerp: Uw maandrapport 01-2016).

Datum 28 december 2018
 Ons kenmerk [...]
 Pagina 32 van 103

aanvraagformulier aangegeven dat de intentie is dat het belang van de heer Holtschoppen binnen een jaar werd vergroot naar honderd procent.

Uit notulen van aandeelhoudersvergaderingen die DWV heeft gehouden op 27 juli, 12 september en 20 september 2016 blijkt dat alleen de heer Holtschoppen aanwezig was bij de aandeelhoudersvergaderingen van DWV.⁵⁵ Tevens blijkt uit deze notulen dat de wettelijke oproepingstermijn en de wettelijke bepalingen omtrent het bijeenroepen van een algemene vergadering niet in acht zijn genomen.

DWV heeft in haar zienswijze van 21 september 2017 op het voornemen tot vergunningintrekking van 17 augustus 2017 van de AFM opgemerkt dat er een civielrechtelijke strijd is tussen de heer Holtschoppen en [N]. [N] heeft garanties afgegeven door middel van een zekerheid. De heer Holtschoppen heeft deze zekerheid moeten inroepen vanwege diverse claims die hem naderhand bekend zijn geworden.

2.3.2.2 Rolverdeling in het collectief

Sinds 13 april 2016 zijn de heren Holtschoppen en [C] bij de AFM aangemeld als beleidsbepalers van DWV. De heren Holtschoppen en [C] waren per 24 mei 2016 statutair bestuurder van DWV. De heer Holtschoppen was volgens het uittreksel van de KvK "Algemeen directeur" en alleen/zelfstandig bevoegd. De heer [C] was slechts gezamenlijk bevoegd met andere bestuurders.

In het kader van de toetsing van de heer Holtschoppen, de heer [C] en destijds eveneens de heer [S] als beleidsbepalers van DWV, heeft DWV aangegeven dat de aandachtsgebieden als volgt zijn verdeeld binnen het bestuur⁵⁶:

Matrix verdeling aandachtsgebieden bestuur/RvC

*Indien aandachtsgebied toegewezen, graag * invullen.*

Naam	Persoon 1 H.J. Holtschoppen	Persoon 2 <input type="text"/>	Persoon 3 <input type="text"/>	Persoon 4	Persoon 5
Bedrijfsvoering		X	X		
Personeel en beloningsbeleid	X (HRM)	X (HRM)	X (Wft regels)		
Commercieel	X	X			
Compliance		X	X		
Financieel	X	X			
Audit		X	X		
Risicomanagement		X	X		

⁵⁵ E-mail van 5 oktober 2016 van DNB aan de AFM (Notulen aandeelhoudersvergadering).

⁵⁶ Geschiktheidsmatrix DWV, ingediend op 2 februari 2016. De AFM heeft na afmelding van de heer [S] geen nieuwe geschiktheidsmatrix ontvangen van DWV.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 33 van 103

In het Handboek van DWV, de AO/IC, van juni 2016 is onder paragraaf 5.2.1 de volgende taakverdeling voor de directie opgenomen:

“De directeuren vormen gezamenlijk het bestuur van De Waerd.

Verantwoordelijkheden bestuur:

H.J.Holtschoppen

- *commercieel*
- *bedrijfsvoering*
- *HR*

[C]

- *bedrijfsvoering*
- *HR*

[TAAKVERDELING, BEVOEGDHEDEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN INVOEGEN]”⁵⁷

Uit de notulen van een overleg van 1 juni 2016 blijkt dat de heer Holtschoppen de vergadering met medewerkers voorzat. Uit de notulen blijkt verder dat de wijzigingen in de bedrijfsvoering van DWV zijn besproken. Onder andere is besproken dat nieuwe overeenkomsten moesten worden gemaakt en bestaande overeenkomsten waar nodig moesten worden aangepast en dat de samenwerking met [depotbank] gestopt zou worden.⁵⁸

Uit de facturen die de heer [C] voor zijn werkzaamheden aan DWV heeft gestuurd blijkt dat de heer [C] in de periode vanaf mei 2016 tot en met november 2016 in totaal 200 uur werkzaamheden heeft verricht voor DWV. Blijkens de urenfacturatie hield de heer [C] zich voornamelijk bezig met administratieve werkzaamheden, de boekhouding, afhandeling van klachten en de cliëntenadministratie.

Uit de e-mailbox van de heer [C] blijkt dat hij zich voornamelijk heeft bezig gehouden met de boekhouding van DWV⁵⁹, personele zaken⁶⁰, administratieve zaken⁶¹ en de behandeling van klachten⁶². Ook hield de heer [C] zich

⁵⁷ Zie het document Personeelsdossier – handboek zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁵⁸ Notulen vergadering 1 juni 2016.

⁵⁹ Zie bijvoorbeeld de e-mail van 18 mei 2016 van de heer [C] aan [Q] (onderwerp: opgave openstaande schulden) en de e-mail van 10 oktober 2016 van de heer [C] aan [Q] (onderwerp: Per E-mail senden (...)).

⁶⁰ Zie bijvoorbeeld de e-mail van 12 juli 2016 van de heer [C] aan [Q] (onderwerp: medewerkers).

⁶¹ Zie bijvoorbeeld de e-mails van 24 en 26 oktober 2016 van de heer [C] aan [...] (onderwerp: AW: Offerte De Waerd Vermogensbeheer B.V.) en de e-mail van 15 juni 2016 van de heer [C] aan de heer [S] (onderwerp: namen klanten).

⁶² Zie bijvoorbeeld de e-mail van 15 november 2016 van de heer [C] aan het Kifid (onderwerp: AW: Kifid: verzoek om namen van aanwezigen op de hz (...)); de e-mail van 17 november 2016 van de heer [S] aan de heer [C] (onderwerp: Concept tbv de heer [...])

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	34 van 103

bezig met de structurering van de bedrijfsvoering en had hij contacten inzake [D] en een onderneming genaamd [...].⁶³

De heer [C] stemde diverse zaken met andere betrokkenen bij DWV af. Het beantwoorden van vragen over een verzekering werd afgestemd met de heer Holtschoppen⁶⁴ en het invullen van de marktmonitor van de AFM werd afgestemd met de heer [P], medewerker van de accountant van DWV, [Q]⁶⁵, en de heer [S]⁶⁶. Verder werd het akkoord voor de door mevrouw [W] gewerkte uren afgestemd met mevrouw [H].⁶⁷

DWV heeft in haar zienswijze van 21 september 2017 op het voornemen tot vergunningintrekking van 17 augustus 2017 van de AFM in aanvulling hierop opgemerkt dat de heer [C] als primaire verantwoordelijkheid de organisatie van DWV had en gemiddeld 3 tot 4 dagen per week op kantoor was. Voorts heeft de heer [C] een beperkte vergoeding van [D] gekregen met het oog op zijn inspanningen bij de reorganisatie van DWV en zijn toetsing. Deze kosten zijn door [D] voldaan, zodat de kosten niet op DWV zouden drukken.

2.3.3 Incidenten

2.3.3.1 Kapitaaltekort

Op 20 juli 2016 heeft DNB een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom aan DWV gestuurd, omdat DWV sinds 31 maart 2016 een tekort heeft op de voor haar geldende wettelijke minimum solvabiliteitseis, waarmee DWV artikel 3:57, eerste lid, Wft jo. artikel 59, derde lid, jo. artikel 93, eerste lid, CRR overtrad.

In een aandeelhoudersvergadering van 27 juli 2016 is besloten dat de heer Holtschoppen als aandeelhouder een agiostorting van € 20.000 zou doen. Andere aandeelhouders konden geen rechten ontlenen aan de agiostorting. Uit de bankafschriften van DWV blijkt dat deze agiostorting op 28 juli 2016 is gedaan.

In een aandeelhoudersvergadering van 12 september 2016 is besloten dat de heer Holtschoppen als aandeelhouder een agiostorting van € 13.000 zou doen. Andere aandeelhouders konden geen rechten ontlenen aan de agiostorting. Uit de bankafschriften van DWV blijkt dat deze agiostorting op 13 september 2016 is gedaan.

inz. [cliënt D] en de e-mail van 27 juli 2016 van de heer [C] aan [cliënt D] (onderwerp: Uw aangetekend schrijven en mail van 22 juli 2016).

⁶³ Zie bijvoorbeeld de e-mail van 13 juni 2016 van de heer [C] aan [telecommunicatiebedrijf] (onderwerp: AW: Inkasso von Schweizer Storniert); de e-mail van 5 juli 2016 van de heer [C] aan [telecommunicatiebedrijf], kopie aan [ceo@\[D\].ch](mailto:ceo@[D].ch) (onderwerp: AW: Openstaande en nog te maken facturen [D] en de Waerd); de e-mail van 14 juli 2016 van [Q] aan de heer [C] (onderwerp [...]) en de e-mail van 25 juli 2016 van de heer [C] aan de heer [S], kopie aan [ceo@\[D\].ch](mailto:ceo@[D].ch) (onderwerp: AW: Facturen).

⁶⁴ E-mail van 24 juni 2016 van de heer [C] aan de heer Holtschoppen (onderwerp: AW: Facturen).

⁶⁵ E-mail van 2 november 2016 van de heer [C] aan [Q] (onderwerp: WG: AFM marktmonitor).

⁶⁶ E-mail van 3 november 2016 van de heer [C] aan de heer [S] (onderwerp: AW: AFM marktmonitor).

⁶⁷ E-mail van 2 augustus 2016 van de heer [C] aan mevrouw [H] (onderwerp: [...]).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 35 van 103

In een aandeelhoudersvergadering van 20 september 2016 is besloten dat de heer Holtschoppen als aandeelhouder een agiostorting van € 125.000 zou doen. Andere aandeelhouders konden geen rechten ontlenuen aan de agiostorting. Uit de bankafschriften van DWV blijkt dat deze agiostorting op 28 september 2016 is gedaan.

Op 19 september 2016 heeft DNB de AFM per e-mail (onderwerp: FW: HPRM: Jaarrekening De Waerdt Vermogensbeheer) geïnformeerd dat er geen formele maatregel werd opgelegd aan DWV. Op 3 oktober 2016 heeft DNB aan DWV een brief gestuurd waarin wordt vastgesteld dat DWV in het tweede kwartaal van 2016 een tekort van € 6.000 had op het minimum aan te houden bedrag aan solvabiliteit. Dit kapitaaltekort is per 28 september 2016 door haar aandeelhouder de heer Holtschoppen hersteld, zo blijkt uit de notulen van de Algemene Vergadering van DWV van 27 juli 2016, 12 september 2016 en 20 september 2016 en een bankafschrift per 28 september 2016 met een agiostorting van € 125.000.

Naar aanleiding van de brief van DNB heeft de heer [P] namens [Q] op 10 oktober 2016 een e-mail (onderwerp: AW: Brief DNB) gestuurd aan DWV:

“Het is nu van het grootste belang zorg te dragen voor voldoende toetsingsvermogen op de peilmomenten.

Let er dus op dat, ingeval er sprake zou zijn terug lening, er op de peilmomenten (= eind van elk kwartaal) voldoende toetsingsvermogen aanwezig is.”

In de e-mail heeft de heer [P] tevens verzocht om toezending van de meest recente bankafschriften. In de e-mail van 10 oktober 2016 (onderwerp: Per E-mail senden: (...)), waarmee de bankafschriften aan de heer [P] zijn verzonden, is de volgende toelichting gegeven op een overboeking van 4 oktober 2016 van € 90.000 van de rekening van DWV aan de bankrekening van [D]:

*“Dhr. Holtschoppen heeft opdracht gegeven om Euro 90.000,00 terug te boeken naar [D].
Bij de betaling is geen omschrijving meegegeven, daar dit bedrag terug moet komen 4 e kwartaal.”*

In een e-mail van 7 december 2016 (onderwerp: FW: administratie voeren) van de heer [P] aan DWV is het voorgaande nogmaals benadrukt:

“Ter voorkoming van nieuwe problemen rondom het toets(eigen)vermogen is het wijsheid de financiële administratie van De Waerdt over de maanden oktober-november-december 2016 tijdig bij te werken in verband met de volgende (kwartaal)vermogenstoets per 31 december 2016.

Door jullie of door ons?

Denk er aan dat ook het begin oktober uitgeleende bedrag tijdig wordt teruggestort (dient uiterlijk 31 december a.s. (beter iets eerder) bijgeschreven te zijn op de bankrekening van De Waerdt).”

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	36 van 103

2.3.3.2 Uitspraak geschillencommissie

Op 21 juni 2016 heeft de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (de **Geschillencommissie**) een bindend advies uitgesproken in een conflict tussen een cliënt van DWV en DWV. Samengevat heeft de Geschillencommissie geconstateerd dat:

“de beantwoording van de vragen die leidt tot vaststelling van het risicoprofiel strijdig met elkaar zijn en zich niet tot elkaar verhouden. Op basis daarvan was het niet mogelijk doelstellingen en verwachtingen bij Consument te meten of vast te stellen. Het vastgestelde profiel verhoudt zich niet met overeengekomen assetallocatie. De Vermogensbeheerder is toerekenbaar tekortgeschoten, welk tekortschieten tot schade heeft geleid.”

De Geschillencommissie achtte de klacht van de cliënt gegrond en heeft de vordering gedeeltelijk toegewezen. DWV moest binnen vier weken na dagtekening van de uitspraak een bedrag van € 25.000 vergoeden aan de cliënt. Uit het jaarverslag van DWV blijkt dat DWV per 31 december 2015 slechts over € 21 aan liquide middelen beschikte. De omzet van DWV over het jaar 2015 bedroeg € 36.991. DWV maakt in 2015 een verlies van € 36.744 (na belastingen).

Uit de klachtenadministratie van DWV blijkt dat DWV op 4 augustus 2016 in gebreke is gesteld door de desbetreffende cliënt, omdat betaling van de toegewezen schadevergoeding uitbleef.⁶⁸ Uit het klachtdossier van [cliënt A] blijkt dat de schadevergoeding in ieder geval tot 1 december 2016 niet volledig betaald is. Uit de bankafschriften van DWV blijkt bovendien niet dat de resterende schadevergoeding door DWV aan [cliënt A] is betaald.

DWV heeft in haar zienswijze van 21 september 2017 op het voornemen tot vergunningintrekking van 17 augustus 2017 van de AFM opgemerkt dat de schadevergoeding – voor zover DWV bekend – door de heer [A] aan [cliënt A] is betaald. Dit volgde uit de schadeloosstelling die de heer Holtschoppen met de heer [A] is overeengekomen.

2.3.4 Bewaarplicht

Uit het klachtdossier van [cliënt B], geen cliënt meer per ultimo 2016⁶⁹, blijkt dat DWV niet beschikte over diverse gegevens uit het cliëntdossier van deze cliënt:

“De Waerd Vermogensbeheer B.V. heeft vanaf juni 2016 nieuwe bestuurders.

⁶⁸ Klachtdossier [cliënt A], deel 3, p. 2-4, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁶⁹ Zie bijlage ‘AFM April 2017’ bij de e-mail van DWV aan de AFM van 24 april 2017 (onderwerp: AW: Rappel informatieverzoek).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 37 van 103

Wij beschikken niet over de gegevens die u noemt in de brief van 28 juni 2016 aan de heer [A] en vragen u om ons genoemde documenten in de brief van 28 juni ons aan te leveren. Het betreft portefeuille overzicht, transactie overzicht in 2015 en genoemde correspondentie.”⁷⁰

Naar aanleiding van deze klacht heeft de heer [A] op 4 september 2016 het volgende aan mevrouw [H] gestuurd:

“Ich habe den brief gelesen und weiss das [R] mit ihm gesprochen hat in 2015. Vielleicht weiss er noch welche Absprachen gemacht sind.”⁷¹

Daarna heeft de heer [A] de cliënt per brief van 15 september 2016 weer verwezen naar DWV:

“Voor uw vragen omtrent de transacties die hebben plaatsgevonden in 2015 moet ik u toch verwijzen naar de huidige directie van De Waerdt aangezien zij, in de persoon van [R], contact met u hebben gehad over uw portefeuille in 2015. Het beheer van uw portefeuille is niet “verhuisd” van [B] naar mij doch naar [R] aangezien ik mij nooit heb beziggehouden met portefeuillebeheer.”⁷²

Op 14 november 2016 heeft de heer [C] per e-mail aan de heer [S] het volgende gestuurd inzake het dossier van [cliënt H], cliënt in de periode van 2006 tot ultimo 2016⁷³:

“Afgelopen vrijdag is [A] hier op bezoek geweest en we hebben hem aangesproken op de dossiers van [cliënt H] en [cliënt A]. Wat betreft [cliënt H], hierover zou hij vandaag contact opnemen met jou, dossiers is niet in zijn bezit noch in dat van ons. Hopelijk heb jij dit in je bezit voor de gevraagde informatie die door KifiD gevraagd wordt.”⁷⁴

2.3.5 Behandeling van klachten door DWV

2.3.5.1 Procedure

In bijlage 9 bij de AO/IC van DWV van juni 2016 is de klachtenprocedure opgenomen. Voor zover relevant in dit kader, bevatte de klachtenprocedure de volgende bepalingen:

“Artikel 1

In deze procedure wordt verstaan onder:

(...)

b. Klacht: iedere (schriftelijke) melding aan De Waerdt van een cliënt van De Waerdt, waaruit blijkt dat niet aan diens verwachting is voldaan en die niet het karakter heeft van een snel te verhelpen misverstand of

⁷⁰ Klachtdossier [cliënt B], p. 5, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁷¹ Klachtdossier [cliënt B], p. 4, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁷² Klachtdossier [cliënt B], p. 3, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁷³ Zie bijlage ‘AFM April 2017’ bij de e-mail van DWV aan de AFM van 24 april 2017 (onderwerp: AW: Rappel informatieverzoek).

⁷⁴ E-mail van 14 november 2016 van de heer [C] aan de heer [S] (onderwerp: Inzake [cliënt H] en [cliënt A]).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 38 van 103

gebrek aan informatie en waarvan het duidelijk is gelet op de teleurstelling bij de cliënt dat dit aandacht verdient op een hoog niveau in de organisatie van De Waerdt;

(...)

Behandeling Klacht

(...)

Artikel 7

De Waerdt is niet verplicht de Klacht in behandeling te nemen indien de Klacht betrekking heeft op een gedraging die langer dan een jaar vóór indiening van de Klacht heeft plaatsgevonden. Indien de Klacht niet in behandeling wordt genomen, wordt de Klager hierover binnen twee weken na ontvangst van de Klacht geïnformeerd.

Artikel 8

Indien de Klacht in behandeling wordt genomen, bevestigt de Klachtverantwoordelijke dit schriftelijk binnen twee weken na ontvangst van de Klacht aan de Klager. Tevens wordt hierbij vermeld binnen welke termijn de Klacht zal worden afgehandeld.

(...)

Artikel 10

Een Klacht wordt zorgvuldig, verifieerbaar en consistent behandeld.

Artikel 11

Een Klacht wordt in beginsel binnen zes weken na dagtekening van de ontvangstbevestiging door De Waerdt of acht weken na het indienen van de Klacht afgehandeld. Dit geschiedt door middel van een schriftelijke reactie namens De Waerdt aan de Klager. Indien de complexiteit van de Klacht vereist dat de Klachtverantwoordelijke een langere behandeltermijn nodig heeft, wordt de Klager hierover schriftelijk geïnformeerd.

(...)

Beheer Klacht

Artikel 17

De Klachtverantwoordelijke zorgt ervoor dat in het Klachtenregister ten aanzien van een Klacht ten minste de volgende gegevens worden opgenomen:

- a. naam en adres gegevens van de Klager;*
- b. naam van de Klachtverantwoordelijke die de Klacht heeft behandeld;*

Datum 28 december 2018

Ons kenmerk [...]

Pagina 39 van 103

- c. omschrijving van de Klacht met dagtekening van ontvangst van de Klacht;
- d. gevoerde correspondentie met betrekking tot de Klacht;
- e. datum van afhandeling van de Klacht; en
- f. een beschrijving van de wijze waarop de Klacht is afgehandeld.”⁷⁵

2.3.5.2 Klachtenadministratie

Tijdens het onderzoek ter plaatse op 7 december 2016 heeft de AFM de klachtenadministratie ingezien en gekopieerd. Het betreft een ordner waarin alle documenten per klacht gerangschikt zijn bewaard. In de klachtenadministratie zijn zeven klachten opgenomen die DWV heeft ontvangen in de periode van 7 september 2015 tot en met 22 juli 2016:

Klager	Datum klacht	Datum ontvangst-bevestiging	Reactie op klacht	Datum reactie op klacht	Opmerkingen
[cliënt B]	28-06-2016	01-09-2016	Verwezen naar oud-beleidsbepalers	01-09-2016	Niet blijkt hoe de klacht is afgehandeld
[cliënt F]	18-01-2016	18-01-2016 (telefonisch)	Klacht afgewezen	Onbekend	De cliënt heeft op 23-01-2016 de klacht ingediend bij Kifid
[cliënt G]	Onbekend. Een eerste brief van de cliënt in het dossier dateert van 19-05-2016. Uit de brief volgt dat er reeds contact is geweest met de heer Holtschoppen.	Onbekend. Een eerste brief van DWV in het dossier dateert van 30-05-2016	Vordering van cliënt wordt betwist door DWV, er is wel geschikt voor een bedrag van € 35.000	Onbekend. Een eerste brief van DWV in het dossier dateert van 30-05-2016	In de brief van 19-05-2016 staat dat er reeds contact is geweest met de heer Holtschoppen. Er is € 30.000 aan de cliënt betaald vanaf de bankrekening van [D].
[cliënt A]	23-12-2014	Onbekend. Een eerste reactie van DWV in het dossier	Reactie ontbreekt, uit correspondentie blijkt dat de klacht is afgewezen	Onbekend	De cliënt heeft op 07-09-2015 de klacht ingediend bij Kifid. Kifid heeft uitspraak gedaan op 21-06-2016. Toegewezen

⁷⁵ AO/IC Bijlage 9 Klachtenprocedure van juni 2016.

		dateert van 25-04-2016			schadevergoeding is slechts ten dele (€ 6.555) betaald door oud-beleidsbepaler.
[cliënt D]	22-07-2016	27-07-2016	Er was geen kennis van het dossier en de cliënt is verwezen naar oud-beleidsbepalers	27-07-2016	Cliënt heeft de heren Holtschoppen en [C] persoonlijk aansprakelijk gesteld. Cliënt heeft laatste voorstel gedaan om tot een schikking te komen.
[cliënt H]	Onbekend	Onbekend	In augustus 2014 heeft DWV een voorstel gedaan voor nieuwe beleggingen om in te lopen op de verliezen, uit latere correspondentie blijkt dat de klacht is afgewezen	Onbekend	De cliënt heeft een klacht ingediend bij Kifid, een mondelinge zitting vond plaats op 07-04-2016
[cliënt I]	05-01-2016	12-01-2016 (telefonisch)	Klacht afgewezen	26-09-2016	Cliënt is op 13-10-2016 verwezen naar Kifid

In alle klachtendossiers is een 'klachtenregistratieformulier' opgenomen. Op dit formulier moeten verschillende velden worden ingevuld. De AFM stelt vast dat in de klachtendossiers de volgende velden niet zijn ingevuld:

- klachtomschrijving;
- te ondernemen stappen;
- datum schriftelijke reactie naar cliënt;⁷⁶
- uiteindelijke afloop van de klacht.

Een aantal van de klachten die zijn opgenomen in de klachtenadministratie zijn niet volledig. Zo is in het klachtdossier van [cliënt G] de klacht van cliënt niet opgenomen in de klachtenadministratie. De klachtenadministratie bevat met name de correspondentie van de gemachtigde van de cliënt aan DWV waarin wordt getracht te komen tot een schikking en een brief van DWV van 30 mei 2016, ondertekend door de heer

⁷⁶ Behoudens de klachtdossiers [cliënt A] en [cliënt D].

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 41 van 103

Holtschoppen, waarin de vordering van de cliënt betwist wordt. Verder valt op dat het klachtdossier van [cliënt G] tevens informatie bevat uit het klachtdossier van [cliënt A].⁷⁷ Uit het e-mailonderzoek blijkt dat DWV in ieder geval op 25 september 2015 reeds geïnformeerd is over de klacht van cliënt.⁷⁸

Het klachtdossier van [cliënt B] bevat onder meer een brief van 18 juni 2016 met de klacht van [cliënt B], herhaald in zijn brief van 30 augustus 2016, en in reactie daarop een brief van 1 september 2016 van DWV aan de cliënt waarin DWV aangeeft niet over gegevens aangaande de cliënt te beschikken en de cliënt vervolgens verzoekt om nadere informatie. Ook bevat het dossier een brief van 15 september 2016 van de heer [A] aan de cliënt waarin de heer [A] reactie geeft op de klacht van de cliënt. Cliënt wordt door de heer [A] weer verwezen naar de heren Holtschoppen en [C]. Uit het klachtdossier blijkt niet hoe deze klacht verder is behandeld door DWV.⁷⁹

Uit het dossier van [cliënt F] blijkt alleen dat er na ontvangst van de klacht telefonisch contact is geweest tussen DWV en [cliënt F]. De inhoud van dit contact is niet vastgelegd in het klachtdossier.⁸⁰ Dit geldt ook voor het klachtdossier van [cliënt I].⁸¹

In het klachtdossier van [cliënt A] is opgenomen dat de klacht bij DWV is binnengekomen op 21 juni 2016. Het klachtdossier bevat niet de originele klacht van cliënt, noch correspondentie over de behandeling of afdoening van deze klacht. Het dossier bevat een e-mailwisseling tussen de cliënt en de heer [A] waarin de cliënt verzoekt om een nieuwe tripartiete overeenkomst. Dit verzoek is door de heer [A] afgewezen. Verder bevat het dossier correspondentie over het volhardende verzoek van cliënt aan DWV om over te gaan tot de steeds uitblijvende betaling van de schadevergoeding die door het Kifid aan de cliënt is toegewezen.⁸²

In het klachtdossier van [cliënt H] is de klacht van cliënt niet opgenomen.⁸³ Wel opgenomen is een reactie van DWV van 12 augustus 2014 op een klacht van [cliënt H]. Daarnaast bevat het dossier correspondentie uit 2016 tussen (de gemachtigde van) de cliënt en DWV waarin wordt getracht te komen tot een schikking en documenten met betrekking tot behandeling van de klacht van [cliënt H] door het Kifid.⁸⁴

⁷⁷ Klachtdossier [cliënt G], p. 5-9, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁷⁸ Fax van [rechtsbijstandorganisatie] aan DWV van 25 september 2015.

⁷⁹ Klachtdossier [cliënt B], zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁸⁰ Klachtdossier [cliënt F], deel 1, p. 14, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁸¹ Klachtdossier [cliënt I], p. 16, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁸² Klachtdossier [cliënt A], deel 1-3, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁸³ Voor de volledigheid merkt de AFM op dat zij de klacht wel heeft aangetroffen in het e-mailonderzoek.

⁸⁴ Klachtdossier [cliënt H], zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	42 van 103

2.3.5.3 Verwijzing cliënten naar oud-beleidsbepalers

Er zijn verschillende klachten door DWV doorgestuurd aan de heer [A], als oud-beleidsbepaler van DWV. De heer [C] heeft in voorkomende gevallen de heer [A] geïnformeerd over de klacht en hem verzocht de klacht te behandelen. Bijvoorbeeld in het dossier van [cliënt B]:

“Vanmorgen ontvangen wij bijgaande brief van [cliënt B], gelieve de brief te behandelen.”⁸⁵

Cliënten zijn – in de gevallen dat ze worden geïnformeerd – als volgt geïnformeerd over de verwijzing naar de oud-beleidsbepalers:

“Vanaf juni 2016 zijn Dhr. H.J. Holtschoppen en ondergetekende bestuurders van De Waerd Vermogensbeheer B.V. Wij moeten u mededelen dat wij de vragen die U stelt in uw brief niet kunnen beantwoorden omdat wij geen kennis hebben van Uw dossier en vragen aan u om contact op te nemen met de oude bestuurders De Heren [A] en [B].”⁸⁶

Afhandeling klacht [cliënt A]

Zoals gezegd heeft het Kifid op 21 juni 2016 besloten dat DWV gehouden is binnen vier weken een bedrag van € 25.000 te vergoeden aan [cliënt A]. Cliënt heeft naar aanleiding van de uitspraak DWV verzocht te betalen. Over het betalingsverzoek van cliënt wordt door de heer [S] als volgt geadviseerd aan DWV:

“Let wel dat er een uitspraak ligt van Kifid, maar dit is bindend advies, hetgeen betekent dat er geen executoriale titel is en deze moet worden verkregen bij de rechtbank (indien niet wordt betaald uiteraard).

Maar het lijkt me wel goed [cliënt A] iets te laten weten morgenochtend.”⁸⁷

Uit het klachtdossier blijkt dat de cliënt voor betaling van deze vergoeding is doorgestuurd naar de oud-beleidsbepalers, de heren [A] en [B]. In het dossier is in een brief van 17 augustus 2016 van cliënt aan DWV het volgende opgenomen:

“Daarin [AFM: in een telefoongesprek tussen de gemachtigde van cliënt en DWV] gaf de heer Holtschoppen aan dat hij niet op de hoogte was van mijn claim ten tijde van het overnemen van de onderneming van De Waerd Vermogensbeheer B.V. Tevens gaf hij aan dat op grond van (garantie)afspraken met de oud-bestuurders, de heren [A] en [B], dat deze oud-bestuurders gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de betaling van mijn vordering van € 25.000 uit hoofde van de Kifid-zaak.”⁸⁸

⁸⁵ Klachtdossier [cliënt B], p. 9, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁸⁶ Klachtdossier [cliënt D], deel 5, p. 9-10, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁸⁷ Klachtdossier [cliënt A], deel 3, p. 4, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁸⁸ Klachtdossier [cliënt A], deel 2, p. 25, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 43 van 103

Ook deze brief van 17 augustus 2016, waarin de cliënt tevens heeft aangegeven dat gemaakte afspraken tussen het oude en nieuwe bestuur voor hem niet relevant zijn, is door DWV doorgestuurd aan de heer [A].⁸⁹

Op 5 september 2016 heeft DWV [cliënt A] als volgt geïnformeerd:

*“Ondergetekende zijn vanaf juni 2016 de nieuwe bestuurders van de Waerd Vermogensbeheer en hebben met de oude bestuurders contact gehad over dit dossier. De heer [A] heeft aangegeven, persoonlijk voor betaling zorg te dragen met het verzoek meer tijd in te ruimen vanwege het vrijmaken van liquidemiddelen, wat betreft de heer [B], [...]”*⁹⁰

Afgesproken is dat de heer [A] de vordering in vier termijnen van € 6.555 zal betalen. Uit het dossier blijkt dat de heer [A] het eerste gedeelte van de openstaande vordering aan de cliënt heeft betaald. Betaling van de overige termijnen is in ieder geval tot 1 december 2016 uitgebleven, [...].⁹¹

2.3.6 Belangenverstrengeling en belangenconflicten

Tot augustus 2015 heeft DWV over belangenconflicten het volgende in de AO/IC opgenomen.

*“Daar De Waerd Vermogensbeheer B.V. alleen die werkzaamheden verricht, omschreven in paragraaf 1.1., en er geen bepaalde activiteiten gecombineerd worden, zullen er geen belangenconflicten ontstaan tussen de effecteninstelling en haar cliënten of de cliënten onderling. Artikel 19 van de Nadere Regeling gedragstoezicht Effectenverkeer 2002 is dan ook momenteel niet van toepassing. Indien in de toekomst verdere activiteiten ontplooid worden waardoor belangenconflicten kunnen ontstaan zullen maatregelen genomen worden, die na goedkeuring van de Autoriteit Financiële Markten, worden ingevoerd.”*⁹²

Naar aanleiding van de voorgenomen vergunningintrekking van 5 augustus 2015 heeft DWV haar AO/IC aangepast. Op 2 november 2015 heeft DWV de vernieuwde AO/IC aan de AFM verstrekt. In deze AO/IC, gedateerd op augustus 2015, is over de omgang met diverse belangen het volgende opgenomen:

*“De Waerd heeft immers te maken met drie verschillende soorten belangen: die van de cliënt, die van de organisatie en die van de individuele medewerker. Dat vereist dat steeds een zorgvuldige afweging wordt gemaakt tussen die belangen. De Waerd heeft daarom in de De Waerd Gedragscode 9 basisgedragsregels neergelegd die houvast kunnen bieden wanneer niet duidelijk is hoe dient te worden gehandeld. Het uitgangspunt van deze regels is dat de medewerker, ook privé, vermijdt dat door zijn of haar handelen of nalaten de belangen van De Waerd of die van de cliënt worden geschaad.”*⁹³

⁸⁹ Klachtdossier [cliënt A], deel 2, p. 16, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁹⁰ Klachtdossier [cliënt A], deel 2, p. 1, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁹¹ Klachtdossier [cliënt A], deel 1, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

⁹² Zie ‘Handboek Beleid en Omschrijving van de Administratieve Organisatie en Interne Controle DWV, bijgewerkte versie 2008’ bij de brief van 27 juni 2014 van DWV aan de AFM.

⁹³ Zie het document AO/IC Handboek DWV, p. 7, zoals door de AFM ontvangen op 2 november 2015.

In het beleid ter voorkoming van belangenconflicten welke DWV op 9 september 2015 en op 2 november 2015 aan de AFM heeft verstrekt en welke is gedateerd op augustus 2015, is het volgende opgenomen:

“1. INLEIDING

De Waerdts biedt diensten aan op het gebied van beleggingsadvies, effectenbemiddeling en het plaatsen van financiële instrumenten zonder plaatsingsgarantie. [MOGELIJK UITLEG CONSTRUCTIE GROUP/HOLDING etc.]

(...) Een belangenconflict kan zich voordoen in de relatie tussen De Waerdts en haar cliënt, tussen cliënten onderling, maar ook tussen De Waerdts, [MOGELIJKE DOCHTER/MOEDER-MAATSCHAPPIJ/GROUP] en de cliënt. (...)

2. WANNEER IS ER SPRAKE VAN EEN BELANGENCONFLICT

Een belangenconflict is een conflict dat zich voor kan doen op elk gebied van de dienstverlening van De Waerdts aan haar cliënten waarbij De Waerdts (of een cliënt van De Waerdts) mogelijk voordeel behaalt, terwijl er mogelijke materiële schade wordt toegebracht aan een (andere) cliënt aan wie De Waerdts een dienst verleent. Specifiek kan gedacht worden aan belangenconflicten die voortkomen uit beloningen, provisies, giften, marktmisbruik en dergelijke.

Mogelijke belangenconflicten die kunnen ontstaan, zijn:

- conflicten tussen cliënten met tegenstrijdige belangen;*
- conflicten tussen cliënten en De Waerdts waarbij hun respectievelijke belangen in een bepaalde uitkomst kunnen verschillen;*
- conflicten tussen persoonlijke belangen van medewerkers van De Waerdts en de belangen van De Waerdts of haar cliënten waar deze belangen kunnen verschillen.*
- Conflicten tussen de verschillende activiteiten van De Waerdts of belangenconflicten die kunnen ontstaan als gevolg van de structuur en bedrijfsactiviteiten die deel uitmaken van de groep.*

3. VOORKOMEN EN BEHEEREN VAN BELANGENCONFLICTEN

Uitgangspunt is dat belangentegenstellingen zoveel mogelijk worden voorkomen. Hiertoe heeft De Waerdts primair oog voor de positie en de belangen van de cliënt en is zij voortdurend alert op mogelijke belangenconflicten.

Om te voorkomen dat belangenconflicten optreden, en om feitelijke of potentiële problemen op dit gebied te beheersen, zijn bij De Waerdts beleidsmaatregelen en procedures van kracht. Deze beleidsmaatregelen en procedures zijn ingebed in het Handboek De Waerdts. (...)

4. WAT TE DOEN BIJ EEN BELANGENCONFLICT

De Waerdts stelt de cliënt in kennis wanneer zich een belangenconflict voordoet waarbij de cliënt betrokken is. De Waerdts overlegt met de cliënt om te bepalen hoe hiermee om te gaan. De Waerdts kan er in een dergelijk geval toe besluiten de gevraagde dienstverlening te weigeren of te staken.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 45 van 103

(...)”

Dezelfde passages zijn opgenomen in de AO/IC van juni 2016.

In de vermogensbeheerovereenkomst die door DWV in de periode van 2 oktober 2015 tot in ieder geval 1 november 2016 werd gesloten met cliënten is het volgende opgenomen:

“9.5 Naar beste weten van De Waerd is er geen sprake van belangentegenstellingen tussen De Waerd en de Cliënt en/of tussen de Cliënt en andere Cliënten van De Waerd onderling. Indien een dergelijke (potentiële) belangentegenstelling zich zal voordoen, zal De Waerd de Cliënt hiervan onverwijld in kennis stellen.”⁹⁴

2.3.6.1 Verhouding tussen DWV en [D]

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- de activiteiten van [D], waaronder begrepen de IPO van [D];
- samenwerking tussen DWV en [D]; en
- geldstromen tussen DWV en [D].

Activiteiten [D]

Volgens het beleidsplan van DWV dat is ingediend bij de vvgb-aanvraag van 18 september 2015 van de heer Holtschoppen, is [D]:

“een Zwitserse onderneming die individuele deposito- en fondsoptlossingen voor particuliere en institutionele beleggers ontwikkelt. (...) Het zwaartepunt van [D] ligt op de Zwitserse markt, maar de heer Holtschoppen zou graag een bredere basis voor dienstverlening verwerven, zodat ook rechtstreeks klanten in West-Europa bediend kunnen worden. Op dit moment wordt samengewerkt tussen [D] en De Waerd Vermogensbeheer B.V. De activiteiten van beide ondernemingen sluiten op elkaar aan.”

Op de website van [D] staat onder het kopje “Vermogensbelegging”:

“Maak gebruik van onze vakkennis als gereguleerde vermogensbeheerder (assetmanager) voor de optimalisatie van uw beleggingsbeslissingen! Wij verbeteren uw vermogensportfolio in overeenstemming met uw risico-opgaven – en wel zo dat rekening houden met uw individuele levensplanning!”⁹⁵

⁹⁴ Zie bijvoorbeeld de overeenkomst van 2 november 2015 met [cliënt] (cliëntdossier [cliënt], deel 2, p. 15) en de overeenkomst van 1 november 2016 met [cliënt] (cliëntdossier [cliënt], openingsstukken, p. 12).

⁹⁵ [...] geraadpleegd op 14 maart 2017.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 46 van 103

Volgens haar website maakt [D] gebruik van het systeem [D] [...] en kan [D] een beursgang (IPO) realiseren voor ondernemingen die naar de beurs willen.⁹⁶

IPO [D]

Op 1 september 2014 zijn DWV en [D] een overeenkomst aangegaan, waarin onder meer het volgende is opgenomen:

“Overwegende:

- *dat [D] een beursgang voorbereidt die in 2015 gestalte moet krijgen*
- *dat De Waerdt als adviseur en fondsenwerver bij dit proces betrokken is;*

komen het navolgende overeen:

1. *De Waerdt ontvangt voor haar inspanningen een vergoeding ter hoogte van CHF 100.000 (honderd duizend Zwitserse Frank)*
2. *[D] zal deze vergoeding uitbetalen in de vorm van 50.000 aandelen [D] met een intrinsieke waarde van CHF 2,- (twee Zwitserse Frank)*
3. *[D] zal de 50.000 aandelen die De Waerdt toebehoren in depot houden tot de beursgang een feit zal zijn;*
4. *De feitelijke transfer van deze 50.000 aandelen van [D] naar De Waerdt zal uiterlijk op 31.12.2015 gerealiseerd worden op een door De Waerdt nader aan te geven bankdepot; (...)⁹⁷*

Uit gespreksnotities van DWV van gesprekken van DWV met cliënten, welke de AFM heeft aangetroffen in haar e-mailonderzoek, blijkt dat cliënten van DWV hebben deelgenomen in de IPO van [D]. In een verslag van een gesprek van 21 oktober 2014 met [cliënt] is hierover het volgende opgenomen:

“Zij heeft een deelname in de IPO van [D] genomen. Ik heb haar geïnformeerd over de stand van zaken, waarbij ik heb aangegeven dat het zeer binnenkort tot de gewenste en verwachte notering zal komen. Zij gaf aan graag tzt een exemplaar van het emissie prospectus te ontvangen.

(...)

Van belang is dat we haar goed op de hoogte houden van alle zaken rondom de emissie, de handel in het aandeel en de beursinformatie dienaangaande.”⁹⁸

Op 14 juni 2016 heeft [cliënt] telefonisch contact opgenomen met DWV. [M] heeft DWV als volgt geïnformeerd over het contact:

⁹⁶ [...] geraadpleegd op 14 maart 2017.

⁹⁷ Overeenkomst [D] de waerdt signed van 1 september 2014.

⁹⁸ E-mail van 21 oktober 2014 van de heer [B] aan DWV (onderwerp: divers).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 47 van 103

“Mevrouw is opzoek naar iemand die over de [D] aandelen gaat.”⁹⁹

Uit de telefonische contacten van DWV en het e-mailonderzoek blijkt dat [cliënt] ook heeft geparticipeerd in de IPO van [D] aandelen. Op 15 februari 2016 heeft [cliënt] per e-mail (onderwerp: terugbetaling inleg [D]) contact opgenomen met DWV. In deze e-mail is het volgende opgenomen:

“Op 1 juli 2013 is er een bedrag van € 40.000,-- overgemaakt voor plaatsing van aandelen. Indien het niet tot een plaatsing zou komen (uiterlijk 31 december 2014), dan krijgt iedere aandeelhouder het ingelegde bedrag met rente terug.

De terugbetaling kan gedaan worden naar bankrekeningnummer: (...)

[Cliënt] heeft op 24 mei 2016 opnieuw contact opgenomen met DWV, zij was op zoek naar de heer Holtschoppen, in verband met de inleg van [D]. Ook op 30 mei 2016 heeft [cliënt] meermaals telefonisch contact opgenomen met DWV. [M] heeft DWV als volgt geïnformeerd over het contact:

“Mw is op zoek naar Hans-Joachim Holtschoppen. Mw zou worden terug gebeld maar dit is nog niet gebeurd.”

En

“Mevrouw is opzoek naar Dhr Holtschoppen. Het gaat over het inlegbedrag voor de [D] aandelen.”¹⁰⁰

In december 2014 heeft [D] een betaling van € 100.000 aan DWV verricht vanwege een tekort op het kapitaal. De betaling is gedaan in ruil voor werkzaamheden van DWV voor de beursgang van [D].

In het jaarverslag over 2014 van DWV is het volgende opgenomen:

“De vennootschap is in 2014 weer winstgevend geworden, vooral door onze inspanningen met betrekking tot de IPO van [D] en de vooruitzichten voor 2015 zijn veelbelovend.”¹⁰¹

In de periode van 19 mei 2015 tot en met 18 augustus 2015 heeft [D] een notering gehad aan de gereguleerde markt [beurs], te Londen. Per 18 augustus 2015 heeft [beurs] haar activiteiten beëindigd en is deze beurs gesloten.¹⁰² Daarmee is ook het aandeel [D] niet langer genoteerd.

⁹⁹ E-mail van 19 juni 2016 van [M] aan DWV (onderwerp: Weekrapportage week 24, 2016)

¹⁰⁰ E-mail van 30 mei 2016 van [M] aan DWV (onderwerp: Dagrapportage maandag 30 mei 2016).

¹⁰¹ Jaarverslag DWV 2014 van 19 mei 2015.

¹⁰² [...]

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 48 van 103

Samenwerking tussen DWV en [D]

In het jaarverslag van DWV over 2012 wordt vermeld dat DWV de samenwerking met [D] zal intensiveren op het terrein van het aanbieden van de mogelijkheid van termijnhandel in commodities. Hiertoe heeft DWV een samenwerkingsovereenkomst getekend met [I].

De AFM heeft in 2013 geconstateerd dat DWV op de website van [D] werd vermeld als een Nederlandse vestiging van [D]. De AFM heeft in 2013 onderzoek gedaan naar de samenwerking tussen [D] en DWV. In haar reactie op een informatieverzoek van de AFM heeft DWV onder meer het volgende aangegeven:

- “1. De samenwerking tussen [D] en De Waerdts bestaat tot op heden uitsluitend uit het voornemen van [D] om klanten die vermogensbeheerdiensten wensen af te nemen in contact te brengen met De Waerdts. Er zijn geen samenwerkingsovereenkomsten opgesteld.*
- 2. Er bestaan tussen [D] en De Waerdts geen afspraken over welke soort van vergoeding dan ook m.a.w. er is geen sprake van geldstromen tussen beide vennootschappen.*
- 3. Onze contactpersoon bij [D] is de heer Hans-Joachim Holtschoppen.*
- 4. Per 11 oktober j.l. is [N] enig aandeelhouder van De Waerdts Vermogensbeheer geworden bij akte verleden voor notaris (...).*
- 5. [D], gevestigd [...] in Zwitserland is nog altijd voornemens alle aandelen van De Waerdts te verwerven. (...).”¹⁰³*

In een reactie op een aanvullend informatieverzoek van de AFM van 27 november 2013 heeft DWV op 3 december 2013 onder meer het volgende aangegeven:

- “2. De overname door [D] is afhankelijk van de voortgang van de geplande beursgang van [D] (uiterlijk 31 december 2014) en zal nog in 2014 plaatsvinden; (...).”¹⁰⁴*

Per 20 november 2014 is DWV gevestigd in Roermond. Het pand waar DWV is gevestigd, is eigendom van [D]. In het jaarverslag van DWV over 2014 staat over de samenwerking het volgende vermeld:

- “In 2014 is de verhuizing naar Roermond afgerond. We hebben een deel van het pand van [D] betrokken en maken gebruik van hun administratieve en secretariële apparaat, vooruitlopend op de geplande overname van een deel van aandelen in 2015. We hebben uitgebreid overleg gevoerd over hoe De Waerdts Vermogensbeheer er uit zal gaan zien. Na de beursgang van [D], welke gepland staat voor de 1e helft van 2015 zal de volgende stap zijn het aanvragen van een (...) VVGB. (...).”¹⁰⁵*

¹⁰³ Brief van 23 oktober 2013 van DWV aan de AFM.

¹⁰⁴ Bijlage ‘reactie AFM dd 3 dec. 2013’ bij de e-mail van 3 december 2013 van DWV aan de AFM.

¹⁰⁵ Jaarverslag DWV 2014 van 19 mei 2015.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 49 van 103

In het jaarverslag van DWV over 2015 is het volgende opgenomen over verwachtingen over 2016 en de samenwerking met [D]:

“Vanuit een sterk verbeterde organisatie zal vervolgens in het tweede halfjaar van 2016 opnieuw de markt betreden worden, daar waar nodig ondersteund door [D].”¹⁰⁶

De samenwerking tussen DWV en [D] is na het aantreden van de heren Holtschoppen en [C] als bestuurders van DWV niet gewijzigd. Uit het beleidsplan bij de vvgb-aanvraag van de heer Holtschoppen blijkt dat DWV nog meer gebruik ging maken van de diensten van [D] en dat DWV zich hetzelfde als [D] moest ontwikkelen.

Verwevenheid bedrijfsvoering

In een e-mail van de heer [C] aan de leverancier van telecomdiensten wordt het volgende verstuurd:

“Wij zijn bezig om een aantal zaken intern te structureren, vraag aan jou. Kun je ons een opgave verstrekken van alle diensten die jij voor De WAERDT of [D], [...] uitvoerd, geplitst in bedrijf, werkzaamheden of diensten en het bedrag.”¹⁰⁷

In latere e-mailcorrespondentie van de heer [C] met deze leverancier is afgesproken dat de contracten op naam van [D] blijven, maar dat de facturen op naam van DWV moeten worden gezet.¹⁰⁸ Ook de externe compliance officer, de heer [S], is door de heer [C] gevraagd om facturen die op naam van [D] staan op naam van DWV te zetten.¹⁰⁹

Uit het e-mailonderzoek en de cliëntdossiers blijkt dat mevrouw [H] ondersteunende diensten heeft verleend aan DWV. Mevrouw [H] maakte voor haar werkzaamheden zowel gebruik van het e-mailadres van DWV¹¹⁰, als van haar e-mailadres van [D]¹¹¹. Een aantal cliëntdossiers bevatten door mevrouw [H] ingevulde formulieren, zoals het formulier ‘Intern Client Dossier’.¹¹² Voorts is in enkele dossiers opgenomen dat mevrouw [H] een compliance check heeft uitgevoerd.¹¹³ Daarnaast was mevrouw [H] aanwezig bij het overleg met het personeel van 1 juli 2016.¹¹⁴ Verder heeft mevrouw [H] de heer [C] e-mails gestuurd met in de bijlage scans van relevante

¹⁰⁶ Directieverslag van 18 augustus 2016 bij het jaarverslag over 2015.

¹⁰⁷ E-mail van 13 juni 2016 van de heer [C] aan [telecommunicatiebedrijf] (onderwerp: AW: Inkasso von Schweizer Storniert).

¹⁰⁸ E-mail van 5 juli 2016 van de heer [C] aan [telecommunicatiebedrijf], kopie aan [ceo@\[D\].ch](mailto:ceo@[D].ch) (onderwerp: AW: Openstaande en nog te maken facturen [D] en de Waerdt).

¹⁰⁹ E-mail van 25 juli 2016 van de heer [C] aan de heer [S], kopie aan [ceo@\[D\].ch](mailto:ceo@[D].ch) (onderwerp: AW: Facturen).

¹¹⁰ Bijvoorbeeld: e-mail van 10 november 2016 van info@dewaerdt.nl aan de heer [...] (onderwerp: AW: New Account opening Company and Individual); e-mail van 28 juli 2016 van mevrouw [H] aan de heer [C] (onderwerp: Verklaring).

¹¹¹ E-mail van 3 augustus 2016 van mevrouw [H] aan de heer [C] (onderwerp: FOND).

¹¹² Zie bijvoorbeeld cliëntdossier [cliënt], cliëntdossier [cliënt] en cliëntdossier [cliënt].

¹¹³ Zie bijvoorbeeld cliëntdossier [cliënt] en cliëntdossier [cliënt].

¹¹⁴ E-mail van 27 juni 2016 van de heer [C] aan medewerkers (onderwerp: Vergadering vrijdag 1 juli om 12:00 uur).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 50 van 103

documenten, zoals de jaarrekening 2014¹¹⁵, de voorgenomen last onder dwangsom van DNB¹¹⁶, de verklaring van de heer [A] bij overdracht van aandelen aan de heer Holtschoppen¹¹⁷ en documenten met betrekking tot [K]¹¹⁸. Ook is mevrouw [H] verzocht met spoed een Nederlandstalige tekst over [...] te vertalen.¹¹⁹ Tevens heeft ze een overzicht van de cliënten van DWV in 2014 tot 2015 verstuurd.¹²⁰

Contact met externe partijen en cliënten

Op 3 december 2014 verzoekt [I] aan [D], in de persoon van mevrouw [H], het volgende:

“Is it possible to send us around 10 info brochure from “de Waerd” by post? We might have some clients who are also interested to invest.”¹²¹

Uit het klachtdossier van [cliënt F] blijkt dat [cliënt F] op 11 november 2015 een introductiegesprek heeft gevoerd met [R], een medewerker van DWV tot 1 september 2016. [Cliënt F] is per 13 oktober 2015 een vermogensbeheerovereenkomst aangegaan met DWV. De depotbank is [depotbank]. Op 14 maart 2016 heeft [cliënt F] een brief van [depotbank] ontvangen, waarin het volgende is opgenomen:

“wir freuen uns, Sie als Kunden bei [depotbank] begrüßen zu dürfen. Ihr Konto ist nun eröffnet und damit zum Handel bereit. (...)”

Sie wurden uns durch den Broker [D] vermittelt, an den wir ggf. einen Teil der Handelsprovisionen/ des Spreads/ der Finanzierungsgebühren, die wir für Ihr Konto erheben, zahlen. (...) Wir werden ggfs. gewisse Informationen bezüglich Ihres Handleskontos – beispielsweise Transaktionen – mit [D] teilen.”¹²²

In een brief van 26 mei 2016 van DWV aan [potentiële cliënt] is [potentiële cliënt] uitgenodigd voor een gesprek op kantoor, ter kennismaking met de heer Holtschoppen. In de brief is het volgende opgenomen:

“Naar aanleiding van diversen gesprekken met U en [medewerker] sturen wij U conform afspraak alle gegevens van zowel [D] als van De Waerd Vermogenbeheer B.V.”

¹¹⁵ E-mail van 18 mei 2016 van mevrouw [H] aan de heer [C] (onderwerp: JA 2014).

¹¹⁶ E-mail van 21 juli 2016 van mevrouw [H] aan de heer [C] (onderwerp: WG: Ndb).

¹¹⁷ E-mail van 28 juli 2016 van mevrouw [H] aan de heer [C] (onderwerp: Verklaring).

¹¹⁸ Bijvoorbeeld: e-mails van 1 augustus 2016 en 3 augustus 2016 van mevrouw [H] aan de heer [C] (onderwerp: WG: [K] respectievelijk FOND).

¹¹⁹ E-mail van 5 december 2016 van DWV aan mevrouw [H] (onderwerp: WG: Sekretariat 2 – Ihr Scan ist eingetroffen).

¹²⁰ E-mail van 8 november 2016 van mevrouw [H] aan DWV (onderwerp: Kunden 2015).

¹²¹ E-mail van 3 december 2014 van [I] aan mevrouw [H] (onderwerp: Info brochure de Waerd).

¹²² Klachtdossier [cliënt F], deel 3, p. 23, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 51 van 103

Uit de klachtenadministratie blijkt dat een schikking tussen [cliënt G] en DWV is getroffen van € 35.000 die door [D] is betaald.¹²³

Geldstromen tussen DWV en [D]

In de jaarrekening van DWV over 2014 is opgenomen dat DWV per 31 december 2014 een vordering had op [D] van € 82.645. Over deze vordering is het volgende opgenomen:

“Deze vordering is ontstaan als gevolg van nog te ontvangen commissie voor verrichte werkzaamheden inzake de op handen zijnde beursgang van [D]. De beursgang heeft in 2015 plaatsgevonden.”¹²⁴

In de jaarrekening van DWV over 2015 is opgenomen dat DWV per 31 december 2015 een rekening-courant vordering had op [D] ter waarde van € 22.141 en een vordering van € 91.957. De achtergrond van deze vordering is in het jaarverslag niet toegelicht. In het bijbehorende directieverslag van 18 augustus 2016, opgesteld in naam van de heren Holtschoppen en [C], is het volgende opgenomen over de verwachtingen over de samenwerking met [D]:

“In 2016 zullen, behoudens ondersteuning door [D], geen additionele financieringen aangetrokken worden.”¹²⁵

DWV heeft in haar zienswijze van 21 september 2017 op het voornemen tot vergunningintrekking van 17 augustus 2017 van de AFM opgemerkt dat de heer Holtschoppen en [D] in het kader van de reorganisatie van DWV kosten van DWV hebben gedragen om de continuïteit van de bedrijfsvoering van DWV te waarborgen.

In een overzicht met de openstaande schulden van DWV per 12 mei 2016, een document dat is aangemaakt en is bewerkt door de heer [P], is een aantal keer de vraag opgenomen of bepaalde openstaande schulden zijn voldaan door [D]. Dit betrof de openstaande posten ten aanzien van de factuur voor de betrouwbaarheids- en geschiktheidstoets van de heer [C] en de werkzaamheden van [accountant] voor de controle van de jaarrekening 2014. Daarnaast is in het document de volgende opmerking opgenomen:

“NB. Ik ga er van uit dat de nettolonen gewoon betaald zijn door [D] !?”¹²⁶

De gegevens in het document zijn door de heer [C] aangevuld op 18 mei 2016. In dit aangevulde overzicht is opgenomen dat de creditfactuur van de AFM voor de betrouwbaarheidstoetsing van de heer [S] is verrekend door [D] en dat de werkzaamheden van [accountant] zijn betaald door DWV. Wel staat in dit document nog de

¹²³ Klachtdossier [cliënt G], p. 2, 9, 10 en 11, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016. Opgemerkt wordt dat uit de stukken blijkt dat € 30.000 is betaald.

¹²⁴ Jaarverslag 2014 van 19 mei 2015, p. 12.

¹²⁵ Directieverslag van 18 augustus 2016 bij het jaarverslag over 2015.

¹²⁶ Document ‘1868 Dewaerdts openstaande schulden’ van 12 mei 2016.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 52 van 103

vraag open of de betrouwbaarheids- en geschiktheidstoetsing van de heren Holtschoppen en [C] zijn betaald door [D]. De opmerking over de betaling van nettolonen is in het document blijven staan.¹²⁷

Daarnaast blijkt uit een e-mail van de heer [A] aan de heer [P] inzake de jaarrekening over 2015 dat DWV op haar balans nog een post had staan van € 82.645 "[t]e vorderen [D]", hetgeen een vergoeding betreft van [D] aan DWV "voor diensten verbandhoudende met de beursgang van eerstgenoemde." Tevens stond op de balans van DWV een openstaande post van 'te ontvangen vergoedingen'. Volgens de e-mail van de heer [A] betrof deze post het volgende:

"dit zijn door [D] geïncasseerde facturen tbv De Waerdts bij klanten van [X] en [...] (bekend bij de heer Holtschoppen) inzake transactievergoedingen en performancefee"¹²⁸

Uit het e-mailonderzoek blijkt dat de kosten voor telefonie zijn betaald door [D]. In een e-mail van 24 mei 2016 van [telecommunicatiebedrijf] aan de heer [C] (onderwerp: FW: Rechnung [telecommunicatiebedrijf], nog keine bezahlung emphanen) is hierover het volgende opgenomen:

"Toekomstige facturen voor de mobiele en vaste telefonie gaan we incasseren van het Zwitserse rekening nummer."

Uit de bankafschriften van DWV blijken de volgende geldstromen – gezien vanuit DWV – tussen DWV en [D]:

Datum	Omschrijving	Bedrag (in euro)
24-05-2016	Einzahlung Kapitalerholung Hans-Joachim Holtschoppen	20.000
28-07-2016	Kapitalerholung	20.000
13-09-2016	Kapitaleinzahlung	13.000
28-09-2016	Storting agio op aandelen A	5.000
28-09-2016	Storting agio op aandelen A	120.000
04-10-2016		-/- 90.000
04-11-2016	Storting agio op aandelen A	5.000
22-11-2016	Storting agio op aandelen A	2.500
29-12-2016		20.000
09-02-2017	Storting agio op aandelen A	30.000
	Totaal	145.500

Over de overboeking op 4 oktober 2016 heeft de heer [C] in een e-mail van 10 oktober 2016 aan de boekhouder (onderwerp: Per E-mail senden (...)) de volgende toelichting gegeven:

¹²⁷ Bijlage 'Kopie von Offene Rechnungen [D]' bij de e-mail van 18 mei 2016.

¹²⁸ Zie de e-mail van 13 juli 2016 van de heer [A] aan de heer [P] (onderwerp: FW: Jaarrekening 2015 De Waerdts Vermogensbeheer B.V.).

Datum 28 december 2018
 Ons kenmerk [...]
 Pagina 53 van 103

*“Dhr. Holtschoppen heeft opdracht gegeven om Euro 90.000,00 terug te boeken naar [D].
 Bij de betaling is geen omschrijving meegegeven, daar dit bedrag terug moet komen 4 e kwartaal.”*

Uit de bankafschriften blijkt dat de stortingen van [D] aan DWV zijn aangewend om de vaste kosten van DWV te betalen. De betaling van € 20.000 van 24 mei 2016 van [D] aan DWV is dezelfde dag aangewend om belastingen te betalen aan de Belastingdienst en de Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen Limburg en om facturen te betalen van [Q] en [M]. Ook latere stortingen van [D] aan DWV zijn aangewend om belasting en facturen te betalen. De stortingen van 28 september 2016 zijn onder meer aangewend voor de betaling van de heffing aan de AFM.

Naar aanleiding van de jaarrekening van DWV over 2016 heeft DNB¹²⁹ op 19 juni 2017 nadere vragen gesteld aan [Q] over de aard van de accountantsverklaring en aan DWV over de vorderingen op [D] op de balans. Uit de controleverklaring van [Q] bij het jaarverslag van DWV over 2016 blijkt dat zij een verklaring van oordeelsonthouding over de jaarrekening over 2016 van DWV hebben afgegeven.

Ten aanzien van de oordeelsonthouding heeft [Q] op 7 juli 2017 verklaard dat hier de volgende overwegingen een grote rol hebben gespeeld:

- *“Er is sprake van geen of nauwelijks functie scheiding*
- *De directeur-groootaandeelhouder [AFM: de heer Holtschoppen] kan iedereen binnen de onderneming overrulen”.*

Hierdoor kan onvoldoende zekerheid gegeven worden over de volledigheid van de omzet en de daarmee samenhangende posten in de jaarrekening. Hierdoor is het niet mogelijk om tot een goedkeurende accountantsverklaring te komen.”¹³⁰

Ten aanzien van het verloop van een tweetal vorderingen op [D] op de balans heeft [Q] in de bijlage onderstaand overzicht aan DNB verstrekt:

	4-7-2017	2016	2015	2014	2013
Rekening- Courant	24.390	66.390	22.141	0	0
Vordering	91.298	93.283	91.957	82.645	0

¹²⁹ Voor de volledigheid wijst de AFM erop dat zij de informatie in deze paragraaf heeft ontvangen van DNB op grond van het Samenwerkingsconvenant tussen de AFM en DNB, *Strcrt.* 2013, nr. 9966.

¹³⁰ Bijlage bij de e-mail van 7 juli 2017 van de heer [...] aan DNB (onderwerp: RE: De Waerdt Vermogensbeheer B.V. jaarrekening en bestuursverslag 2016).

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	54 van 103

Dit is als volgt toegelicht:

“De rekening-courant [D] welke eind 2015 aanwezig was, is gedurende 2016 geheel terugbetaald. Daarnaast zijn er in 2016 nog diverse kosten door [D] betaald ten behoeve van De Waerdt Vermogensbeheer B.V. Eind 2016 is vervolgens door De Waerdt Vermogensbeheer B.V. een bedrag overgemaakt aan [D] ter grootte van € 90.000 ten behoeve van de aankoop van onroerend goed binnen [D]. Het was de bedoeling dat dit bedrag uiterlijk in het tweede kwartaal van 2017 weer terugbetaald zou zijn. OP een bedrag van € 24.390 is dit ook gelukt. Op dit moment staat van dit bedrag nog €24.390 open.

De vordering op [D] is gedurende 2014 ontstaan en houdt verband met de overnamen van de aandelen van De Waerdt Vermogensbeheer B.V. door de heer Holtschoppen. Dit betreft een vordering in waardepapieren ter grootte van 100.000 Zwitserse Franken. Op deze vordering hebben in de periode 2014 tot en met heden geen mutaties plaatsgevonden. De verschillen in waarden worden door de koersmutatie veroorzaakt.”

2.3.6.2 Samenwerking tussen DWV en [F]

Cliënten die een vermogensbeheerovereenkomst afsloten met DWV, sloten tevens een overeenkomst af met [E], die in Nederland optreedt als broker met een Europees Paspoort vanuit Cyprus. [E] beschikt hiermee over een vergunning voor de volgende beleggings- en nevendiensten:

“1. Het ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot één of meer financiële instrumenten.

2. Het uitvoeren van orders voor rekening van cliënten.

(...)

1. Bewaring en beheer van financiële instrumenten voor rekening van cliënten, met inbegrip van bewaarneming en daarmee samenhangende diensten zoals contanten- en/of zekerhedenbeheer.

2. Het verstrekken van kredieten of leningen aan een belegger om deze in staat te stellen een transactie in één of meer financiële instrumenten te verrichten, bij welke transactie de onderneming die het krediet of de lening verstrekt, als partij optreedt

4. Valutawisseldiensten voorzover deze samenhangen met het verrichten van beleggingsdiensten. [AFM: uitsluitend ten aanzien van effecten]

5. Onderzoek op beleggingsgebied en financiële analyse of andere vormen van algemene aanbevelingen in verband met transacties in financiële instrumenten.”¹³¹

Vanaf 13 april 2016 openden nieuwe cliënten van DWV bij [E] een beleggingsrekening, waarop DWV gevolmachtigd was te handelen. Hiertoe gingen DWV, [E] en de cliënt een tripartiete overeenkomst aan, de ‘Limited Power of Attorney’ (LPOA).¹³²

¹³¹ [...].

¹³² Zie de cliëntdossiers bij de reactie van 21 februari 2017 van DWV (deel 1, 2 en 3) op het informatieverzoek van de AFM van 8 februari 2017.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 55 van 103

[E] handelt tevens onder de naam [F]. Uit de website van [F], [www.\[F\].eu](http://www.[F].eu) bleek dat [F] een beleggingsplatform is. De handelsnaam [F] is niet ingeschreven bij de AFM. Op de website van [F], onder “*Legal information*”, kon de LPOA van [F] en DWV worden gedownload. Daarnaast kon een LPOA van [F] en [D] gedownload worden. Op de website stonden geen andere LPOA's.

In de LPOA verplichtte [E] of [F] zich om namens de cliënt maandelijks een beheervergoeding en prestatievergoeding aan DWV te betalen voor de werkzaamheden. Deze betaling werd ingehouden van de rekening van de cliënt.

Mevrouw [H] was CEO van [F]. Voor haar werkzaamheden als CEO van [F] hanteerde mevrouw [H] de volgende handtekening onder haar e-mails:

[...]

[F] is owned and operated by [E]. [E] is a Cypriot Investment Firm regulated by the Cyprus Securities and Exchange Commission (CySEC) (License No.[...]), authorising the company to provide Prime Brokerage Services and Straight-Through Processing to all European Union member states and other third countries.¹³³

Volgens de handtekening van mevrouw [H] zou [F] gevestigd zijn Malta. De MFSA heeft de AFM op 27 maart 2017 en 27 april 2017 geïnformeerd dat [F] niet in Malta is geregistreerd. Op hetzelfde adres was tot 25 januari 2017 wel de onderneming [G] geregistreerd. Enig aandeelhouder van deze onderneming was mevrouw [H], zij was eveneens enig directeur en de juridisch vertegenwoordiger van [G]. De heer [...] was secretaris van [G].

Op 11 oktober 2016 is DWV door mevrouw [H], in haar hoedanigheid als CEO van [F], geïnformeerd over de performance fee en de managementfee die in de maanden juli en augustus 2016 zijn gegenereerd over de beleggingsrekeningen die bij [F] worden aangehouden, waarover DWV gemachtigd is.¹³⁴ Op 30 november 2016 is DWV door mevrouw [H] geïnformeerd over de performance fee en de managementfee in de maanden september en oktober 2016.¹³⁵ Op grond van LPOA's die DWV, [F] en de cliënten aangingen, werden deze vergoedingen ingehouden op de beleggingsrekeningen van cliënten bij [F] en overgeboekt aan DWV. Op 1 december 2016 heeft DWV op haar bankrekening € 2.789,88 ontvangen van “[G]”, onder vermelding van “*REPORT SEPT OCT*”.¹³⁶ De Maltese toezichthouder heeft de AFM geïnformeerd dat de bankrekeningnummer waarvan deze betaling is verricht, wordt gehouden door [G] bij de [bank].

Op 19 januari 2017 heeft mevrouw [H] overzichten gestuurd van de performance fee en de managementfee in de maanden november en december 2016 aan DWV. In totaal bedroeg de vergoeding over de maanden

¹³³ E-mail van 11 oktober 2016 van mevrouw [H] aan DWV (onderwerp: Report July, August).

¹³⁴ E-mail van 11 oktober 2016 van mevrouw [H] aan DWV (onderwerp: Report July, August).

¹³⁵ E-mail van 30 november 2016 van mevrouw [H] aan DWV (onderwerp: Report Sept/ Oct).

¹³⁶ Zie de bankafschriften bij de reactie van 21 februari 2017 van DWV (deel 4) op het informatieverzoek van de AFM van 8 februari 2017.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	56 van 103

november en december € 1.928,48. In reactie op dit overzicht heeft DWV haar bankgegevens aan [F] gestuurd.¹³⁷ Uit de bankafschriften van DWV blijkt niet dat dit bedrag is overgeboekt aan DWV.

Uit de transacties op de bankrekening van [G] blijkt dat [G] in de periode van 25 oktober 2016 tot en met 9 maart 2017 in totaal € 18.599,31 heeft ontvangen van [E] onder vermelding van "[F] FEES". Van dit bedrag is € 2.789,88 overgeboekt naar DWV. Verder is in dezelfde periode € 4.049 overgeboekt naar de Maltese onderneming [...]. Volgens de openingsformulieren van de bankrekening was deze onderneming ten tijde van opening van de bankrekening bestuurder van [G]. De Maltese toezichthouder heeft de AFM per brief van 25 april 2017 geïnformeerd dat de [bank] de relatie met [G] heeft opgezegd. De reden voor opzegging is niet bekend. Het op de bankrekening resterende tegoed werd vastgehouden door de [bank] in afwachting van instructies van [G].

DWV heeft in haar zienswijze van 21 september 2017 op het voornemen tot vergunningintrekking van 17 augustus 2017 van de AFM opgemerkt dat de relatie tussen DWV en [E] van een andere orde is dan de relatie tussen [G] en [E]. De relatie tussen DWV en [E] is gericht op het openen van beleggingsrekeningen voor cliënten van DWV. Ongelukkig is dat [E] enkele malen een vergoeding aan [G] heeft betaald die bedoeld was voor DWV. [G] heeft dit doorbetaald aan DWV, dit heeft lang op zich laten wachten door de beëindiging van de bankrekening van [G] door de [bank].

2.3.6.3 Verhoudingen tussen DWV en [K]

Algemene gegevens [K]

Het beleggingsfonds [K] wordt volgens haar prospectus van 19 maart 2015 en 17 januari 2017 beheerd door [J]. Enig aandeelhouder en bestuurder van [J] is de heer [T]. In het prospectus wordt vermeld dat [K] een fonds voor gemene rekening met een open end structuur is. Het fonds maakt volgens het prospectus gebruik van een vrijstelling:

*"Het fonds zal aan maximaal 149 consumenten worden aangeboden. Vanwege deze restrictie is het fonds vrijgesteld van vergunningplicht in het kader van de Wft en staat het fonds derhalve niet onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM)."*¹³⁸

Een participant kan deelnemen voor een minimaal bedrag van € 100.000, vervolgstortingen zijn mogelijk vanaf € 25.000. Volgens haar prospectus is het fonds geschikt voor de volgende beleggers:

- *"die geen inkomsten uit deze beleggingen nodig hebben:*
- *voor wie het belang in het fonds slechts een gedeelte van hun totale beleggingen zal vertegenwoordigen:*
- *die bereid en in staat zijn om het risico van waardevermindering te nemen:*

¹³⁷ Zie de informatie inzake management- en prestatievergoeding bij de reactie van 21 februari 2017 van DWV (deel 4) op het informatieverzoek van de AFM van 8 februari 2017.

¹³⁸ Prospectus [K] van 17 januari 2017, p. 3.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 57 van 103

- die voornemens zijn hun belegging in het fonds tenminste voor een periode van 3 jaar aan te houden;
- die een beperkte liquiditeit van hun belegging
- accepteren, namelijk de mogelijkheid om eenmaal per maand toe- of uit te treden¹³⁹

Het beleggingsbeleid van het fonds is volgens het prospectus als volgt:

“Het inspelen op stijgende en dalende trends op de beurzen en inschrijving IPO (Initial Public Offering).”¹⁴⁰

Uit het prospectus blijkt dat het vermogen van het fonds in een grote diversiteit aan financiële instrumenten kan worden geïnvesteerd. In een brochure van het fonds, gedateerd op 20 oktober 2015, is opgenomen dat [K] een “Multi Strategy Fund” is, welke zal investeren in grondstoffen en IPO’s.

Uit het prospectus blijkt dat de beheerder bij deelnemers een vaste beheervergoeding van 0,083 procent per maand (1 procent per jaar) van de netto vermogenswaarde (de intrinsieke waarde) van het fonds in rekening zal brengen. Daarnaast worden een bewaardervergoeding en een administratieve vergoeding ten laste van het fonds gebracht. Ook worden transactiekosten en bancaire kosten ten laste van het fonds gebracht. Verder is in het prospectus vastgelegd dat de beheerder gebruik kan maken van externe distributiekanaalen, en dat deze distributeurs een distributievergoeding kunnen ontvangen van de beheerder. Deze kosten komen niet ten laste van het fonds.¹⁴¹

RoI DWV

Uit het prospectus blijkt dat DWV optreedt als adviseur van het beleggingsfonds. Hierover is in het prospectus het volgende opgenomen:

“Als adviseur treedt op De Waerdt Vermogensbeheer B.V. De adviseur adviseert over het beleggingsbeleid en kan orders voor het fonds uitvoeren.

De adviseur adviseert binnen het in het prospectus beschreven beleggingsbeleid. De adviseur ontvangt van de beheerder een vergoeding, zoals omschreven in de samenwerkingsovereenkomst tussen de adviseur en de beheerder. Deze vergoeding komt niet ten laste van het fonds.”¹⁴²

Verder blijkt uit het prospectus dat het beleggingsbeleid aan DWV is uitbesteed. DWV ontvangt hiervoor van de beheerder een vergoeding.¹⁴³

¹³⁹ Prospectus [K] van 17 januari 2017, p. 3-4.

¹⁴⁰ Prospectus [K] van 17 januari 2017, p. 3.

¹⁴¹ Prospectus [K] van 17 januari 2017, p. 13-14.

¹⁴² Prospectus [K] van 17 januari 2017, p. 10.

¹⁴³ Prospectus [K] van 17 januari 2017, p. 15.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 58 van 103

Uit een eerdere versie van prospectus uit 2015 blijkt eveneens dat DWV zou optreden als adviseur voor [K]. In deze versie was opgenomen dat DWV zorg zou dragen voor het beleggingsbeleid en de orderuitvoering van het fonds.¹⁴⁴

Naar aanleiding van het prospectus heeft de AFM de samenwerkingsovereenkomst tussen DWV en [J] bij DWV opgevraagd. De AFM heeft van DWV een reguliere vermogensbeheerovereenkomst gedateerd op 1 juli 2016 ontvangen, welke gelijk is aan de vermogensbeheerovereenkomsten die DWV met haar cliënten sluit. Uit de bijlage bij de vermogensbeheerovereenkomst blijkt dat de overeenkomst de volgende doelstelling heeft:

“De Waerdt treedt op als beheerder van een deel van het vermogen van beheerder [J]. Deze beheerovereenkomst ziet alleen op het deel van het fonds van [J] belegt in CfD's en ForEx transacties. Dit is een beperkt mandaat.”¹⁴⁵

In deze vermogensbeheerovereenkomst, gesloten per 1 juli 2016, is opgenomen dat “[J] / [K]” de eerste rekeninghouder is. De heer [T] is opgegeven als tweede rekeninghouder. Overeengekomen wordt dat DWV zal optreden als vermogensbeheerder. [J] geeft de opdracht en de volmacht aan DWV om voor rekening en risico van [J] het beheer over het vermogen uit te oefenen. Verder wordt overeengekomen dat cliënt kwalificeert als een professionele belegger.

In de bijlagen bij de overeenkomst is de asset allocatie van het beleggingsfonds opgenomen. Hieruit blijkt dat 0 tot 100 procent zal worden belegd in “*Derivaten, CFD, Forwards, Swaps, Forex*”.¹⁴⁶ Blijkens het verslag van het gesprek tussen [J] en DWV in het cliëntdossier van [J] bij DWV, zal er worden belegd in producten met de hoogste risicoklasse 5.¹⁴⁷

Het vermogen dat in beheer wordt gegeven is niet gespecificeerd in de (bijlagen bij de) vermogensbeheerovereenkomst. Verder blijkt uit de vermogensbeheerovereenkomst dat de volgende vergoedingen zijn overeengekomen:

“5.1 Beheer fee: *Beheervergoeding van 0,1875% per maand. Inning per maand. Daarnaast gelden er transactiekosten.*

5.2 Transactiekosten: *Bijgaand treft u een overzicht met tarieven van de depotbank behorend bij deze overeenkomst.* [AFM: dit overzicht ontbreekt]

5.3 Eventuele uitzondering op de tariefkaart zoals bedoeld onder art. 5.1 , 5.2:

¹⁴⁴ Prospectus [K] van 19 maart 2015, p. 10.

¹⁴⁵ Bijlage 1 bij de vermogensbeheerovereenkomst tussen DWV en [J], zoals door de AFM ontvangen op 21 februari 2017 (deel 4).

¹⁴⁶ Bijlage 1 bij de vermogensbeheerovereenkomst tussen DWV en [J], zoals door de AFM ontvangen op 21 februari 2017 (deel 4).

¹⁴⁷ Gespreksverslag van 1 juli 2016.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 59 van 103

Ticketfee maximaal € 25 per transactie (transactie is aan- of verkoop), de handelsvolume van 1 contract bedraagt circa €100.0000

5.4 Overige kosten:

20% winstdeling wordt berekend via het High Water Mark principe eens per maand.”¹⁴⁸

Uit het e-mailonderzoek blijkt dat de compliance officer van DWV op 2 november 2016 DWV de heren Holtschoppen en [C] heeft geïnformeerd dat hij contact heeft gehad met de AFM over de rol van DWV bij [K]. Hij geeft aan dat het uitgangspunt is dat DWV geen provisie mag krijgen over betalingen vanuit het fonds. De compliance officer e-mailt het volgende hierover:

“Dit betekent dat De Waerdt (wel) mag optreden als adviseur van het fonds, maar geen (directe of indirecte) betaling mag ontvangen voor het geld dat haar cliënten inbrengen in het fonds.

Om dit te verzekeren is het raadzaam om een fixed fee afspraak te maken met [J]. In geval van een percentage van de assets under management kan dit worden uitgelegd als (verboden) provisie.”¹⁴⁹

Naast het adviseren van [K] zoals hiervoor omschreven, wordt het fonds ook actief gepromoot bij de cliënten van DWV. DWV heeft speciaal hiervoor een ‘Gespreksnotitie inzake bemiddeling fonds’ opgesteld, waarin vast omschreven staat welke informatie met een cliënt moet worden besproken en waarop slechts de gegevens van de cliënt, het prospectusnummer, de medewerkers van DWV en de datum dient te worden ingevuld. De volgende informatie is opgenomen in de gespreksnotitie:

“Contacten inhoudelijk besproken

De Waerdt is niet de beheerder van het fonds.

De Waerdt adviseert niet over de keuze voor het fonds

Client moet zelf(standig) vaststellen of een participatie in het fonds past binnen zijn portefeuille. Indien hij/zij dit niet kan, moet een financieel adviseur wordt geraadpleegd.

Hierbij bevestigt de cliënt dat zowel de uitleg over de rol van De Waerdt als de verplichting van de client om zelf het prospectus te lezen met hem/haar is doorgelopen en deze naar waarheid is ingevuld, en dat hij/zij de inhoud ook volledig heeft begrepen.”¹⁵⁰

¹⁴⁸ Bijlage 1 bij de vermogensbeheerovereenkomst tussen DWV en [J], zoals door de AFM ontvangen op 21 februari 2017 (deel 4).

¹⁴⁹ E-mail van 2 november 2016 van de heer [S] aan DWV (onderwerp: Prospectus / rol De Waerdt).

¹⁵⁰ Gespreksnotitie van 5 september 2016 van het gesprek met [cliënt]; gespreksnotitie van 16 september 2016 van het gesprek met [cliënt]; gespreksnotitie van 23 oktober 2016 van het gesprek met [cliënt].

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	60 van 103

Uit het e-mailonderzoek blijkt dat in ieder geval [cliënt] heeft geparticipeerd in het fonds.¹⁵¹ [Cliënt] heeft alle relevante documenten van DWV ontvangen, de cliënt wordt hierbij verzocht om de inschrijfformulieren in te vullen en te verzenden aan zowel DWV als [J].¹⁵²

Per brief van 10 mei 2017 heeft DWV de vermogensbeheerovereenkomst tussen DWV en [J] per 1 juli 2017 beëindigd. In de begeleidende brief is opgenomen dat de achtergrond van de opzegging is dat het vertrouwen in de samenwerking is geschaad, omdat DWV geen handelsvolmacht heeft ontvangen. Voorts staat in de brief opgenomen dat er een conflict of interest is ontstaan tussen [J] en [bemiddelaar].¹⁵³ Uit de KvK blijkt dat [bemiddelaar] een onderneming is van [medewerker], vanaf 1 oktober 2016 medewerker van DWV. Op de website van [bemiddelaar] is opgenomen dat zij bemiddelt in financiële instrumenten in naam, voor rekening en onder de aansprakelijkheid van [...], een beleggingsonderneming gevestigd te Duitsland.¹⁵⁴

Rol [D]

De AFM beschikt over een niet-ondertekende overeenkomst van opdracht tot tussen [D] en [L].¹⁵⁵ In deze overeenkomst is overeengekomen dat [D] [L] de opdracht geeft tot het verrichten van de volgende werkzaamheden:

- "X oprichting van open end fondsen (stichting) (compleet)*
- X aanleveren prospectus statuten en benodigde juridische overeenkomsten*
- X financieel beheer 1 (jaar) t.b.v. (Administratie & Management)*
- X rapportage en beheer t.b.v. 2 fondsen, sturen fact sheet aan alle deelnemers."*

[D] is voor de activiteiten van [L] een vast bedrag van € 5.000 per fonds verschuldigd. Daarnaast is [D] een aanvullend honorarium van € 12.000 per jaar verschuldigd.

Op 8 januari 2015 heeft [I] € 5.000 betaald aan [D] onder vermelding van "[D] fonds invoicennr: 2014-0016". Over deze betaling heeft DWV van [I] op 4 augustus 2015 een e-mail ontvangen, waaruit volgt dat [I] dit bedrag aan [D] heeft betaald ten behoeve van een gemeenschappelijk fonds, welke voor 50 procent van [I] en voor 50 procent van DWV zou zijn.¹⁵⁶

Op 12 januari 2015 heeft [D] € 5.000 betaald aan [L] onder vermelding van "[K] Aconto Zahlung".

¹⁵¹ E-mail van 28 november 2016 van [M] aan DWV (onderwerp: WG: [Info] [cliënt]).

¹⁵² E-mail van 24 november 2016 van DWV aan [cliënt] (onderwerp: FW: Stukken fonds).

¹⁵³ Bijlage 7 bij de zienswijze van 21 september 2017 van DWV op het voornemen tot vergunningintrekking.

¹⁵⁴ Zie: [...], geraadpleegd op 8 maart 2018.

¹⁵⁵ [L] is een handelsnaam van de onderneming [...]. Deze onderneming voert tevens de handelsnamen [J] en [K]. [...] wordt bestuurd door de heer [T] en is gevestigd op hetzelfde adres als [J].

¹⁵⁶ E-mail van 4 augustus 2015 van [I] aan DWV (onderwerp: WG: Antwoord brief 20 mei 15).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 61 van 103

Per e-mail van 18 juni 2015 heeft [I] de heer Holtschoppen, met een kopie aan DWV, een aantal vragen gesteld over [K]. Hierin is onder meer het volgende opgenomen:

"[I] still awaits a written confirmation that we are 50% co-owner of [K]."¹⁵⁷

3. Zienswijze van de heer Holtschoppen

Op 8 november 2018 heeft de heer Holtschoppen een schriftelijke zienswijze op het voornemen tot boeteoplegging ingediend. In de kern voert de heer Holtschoppen aan (i) dat mondelinge verklaringen dienen te worden uitgesloten van het bewijs, (ii) dat de AFM niet buiten redelijke twijfel heeft aangetoond dat DWV artikel 4:11, eerste lid, Wft heeft overtreden in de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017, waaraan door de heer Holtschoppen feitelijk leiding zou zijn gegeven en (iii) dat boeteoplegging niet opportuun is. Daarnaast gaat de heer Holtschoppen in zijn zienswijze in op de publicatie van de voorgenomen boete.

3.1 Zienswijze inzake wilsafhankelijk materiaal

Het voornemen tot boeteoplegging is mede gebaseerd op gespreksverslagen, die als bewijs worden opgevoerd voor de vermeende overtredingen door DWV. Omdat sprake is van een voorgenomen punitieve sanctie dient ingewonnen wilsafhankelijk materiaal te worden uitgesloten van het bewijs.

De heer Holtschoppen voert aan dat de verslagen van de AFM inzake de gesprekken met hem en de heren [C] en [V] op 7 december 2016 als wilsafhankelijk materiaal kwalificeren en niet als bewijs mogen meewerken in een boetezaak als dat materiaal is verkregen onder een zekere dwang (de reflexwerking van het zwijgrecht). De heer Holtschoppen was verplicht de vragen van de AFM te beantwoorden. Het onderzoek van de AFM ten kantore van DWV betrof een onaangekondigd onderzoek inclusief digitale recherche. Dat was voor de betrokkenen intimiderend en daar ging een grote druk vanuit. De dwang spreekt ook uit de brief van 7 december 2016 van de AFM die ter plaatse overhandigd is, waarin vermeld wordt dat informatie wordt gevorderd en DWV en haar medewerkers moeten meewerken. Onder verwijzing naar jurisprudentie en de wetsgeschiedenis concludeert de heer Holtschoppen dat de mondelinge verklaringen in de controlefase zijn verkregen via een inlichtingenvordering en dus onder een zekere dwang. Deze mogen daarom niet meewerken als bewijsmiddel in het kader van het opleggen van een bestuurlijke boete door de AFM.

De heer Holtschoppen voert daarnaast aan dat de aankondigingsbrief van het onderzoek ter plaatse ten aanzien van het wilsafhankelijk materiaal had moeten worden geclausuleerd door te expliciteren dat de medewerkingsplicht slechts geldt met de restrictie dat het verstrekte materiaal niet voor beboeting of strafvervolgning zal worden gebruikt. Dit kan thans niet meer worden gerepareerd. De heer Holtschoppen is hierdoor benadeeld. Hij was gehouden mee te werken, maar niet uitgesloten is dat hij de betrokken informatie niet heeft willen verstrekken omdat de garantie ontbrak dat die informatie niet in een latere procedure tegen hem zou worden gebruikt. Gelet op voorgaande concludeert de heer Holtschoppen dat de mondelinge

¹⁵⁷ E-mail van 18 juni 2015 van [I] aan de heer Holtschoppen en kopie aan DWV (onderwerp: Prospect Fund).

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	62 van 103

verklaringen uit het toezichtonderzoek van de AFM bij DWV op 7 december 2016, waaronder die van de heer Holtschoppen zoals opgenomen in het gespreksverslag, dienen te worden uitgesloten van het bewijs, teneinde een schending van artikel 6 EVRM te voorkomen indien een bestuurlijke boete wordt opgelegd.

Tot slot plaatst de heer Holtschoppen een opmerking dat blijkens de gang van zaken rondom de ‘Onmiddellijke vastlegging verklaringen’ van 7 december 2017 het kennelijk niet de bedoeling is dat er aanpassingen worden gedaan in een gespreksverslag over iemands eigen verklaring. De heer Holtschoppen acht de afwezigheid van een toelichting op het verzoek om akkoord in combinatie met het stellen van een termijn voor dat akkoord geen transparant gedrag van de AFM. Voor zover de AFM meent dat met een akkoord op de vastleggingen van de AFM de afwezigheid van een expliciete clausulering over de naleving van de inlichtingenvorderingen – voor zover het wilsafhankelijk materiaal betreft – gecorrigeerd is, dan is dat ten onrechte.

De consequentie hiervan is volgens de heer Holtschoppen dat de door de AFM gestelde overtreding van artikel 5:20 Awb door de heer Holtschoppen in ieder geval niet aan de orde kan zijn in relatie tot diens mondelinge verklaringen tijdens het toezichtonderzoek.

3.2 Zienswijze inzake het feitelijk leidinggeven door de heer Holtschoppen

De heer Holtschoppen stelt dat de AFM ten onrechte de conclusie trekt dat hij feitelijk leiding heeft gegeven aan overtredingen door DWV. De heer Holtschoppen kan geen feitelijk leiding hebben gegeven aan overtredingen die juist door de voormalig bestuurders zijn geïnitieerd of veroorzaakt.

Onder verwijzing naar de Slavenburg-criteria merkt de heer Holtschoppen op dat feitelijk leidinggeven voorwaardelijk opzet vergt. De betreffende functionaris moet zich niet alleen bewust zijn geweest van de mogelijke gevolgen van zijn handelen, maar moet deze gevolgen ook hebben aanvaard. Bewuste en onbewuste schuld zijn niet voldoende voor het aannemen van feitelijk leidinggeven. Dit betekent dat de betreffende functionaris van de verboden gedraging op de hoogte moet zijn geweest. Niet voldoende is dat deze op de hoogte had kunnen zijn en behoren te zijn.

Volgens de heer Holtschoppen is het onjuist dat uit zijn formele posities blijkt dat hij wist van de relevante gedragingen van DWV. Voor die overweging is geen aanknopingspunt te vinden in de (strafrechtelijke en bestuursrechtelijke) jurisprudentie. Voorts voldoet de AFM niet aan de op haar rustende bewijslast door enkele omstandigheden te noemen waaruit “*onder meer*” de wetenschap van de heer Holtschoppen zou blijken. De AFM dient buiten redelijke twijfel aan te tonen waarom de heer Holschoppen feitelijk leiding heeft gegeven aan overtredingen van DWV.

De heer Holtschoppen voert aan dat het vereiste (kleurloos) opzet, opzet op het verrichten van de verboden gedragingen vooronderstelt. De betreffende functionaris moet daarbij persoonlijke wetenschap hebben gehad van de in de tenlastelegging beschreven verboden gedraging. Maatstaf is daarbij dat de heer Holtschoppen persoonlijke wetenschap daarvan moet hebben gehad (opzet); op de hoogte kunnen en behoren te zijn is onvoldoende (schuld). Er geldt nadrukkelijk geen risicoaansprakelijkheid. Daarbij verwijst de heer Holtschoppen

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	63 van 103

naar de uitspraak van het Hof 's-Gravenhage van 2 december 1987¹⁵⁸ en de uitspraak van het Hof Amsterdam van 28 januari 2009¹⁵⁹, waaruit volgt dat van feitelijk leidinggeven pas sprake kan zijn vanaf het tijdstip waarop de verdachte respectievelijk betreffende functionaris persoonlijk bekend was met het begaan van strafbare feiten door de rechtspersoon. Voorts verwijst de heer Holtschoppen naar het artikel 'Slecht leidinggeven' van Doorenbos.¹⁶⁰

Daarnaast verwijst de heer Holtschoppen nog naar het 'Boetebeleid feitelijk leidinggevers' van de AFM. De AFM heeft volgens de heer Holtschoppen niet buiten twijfel gesteld dat er overtredingen waren die de heer Holtschoppen als feitelijk leidinggevende zijn aan te rekenen. De AFM heeft volgens de heer Holtschoppen ook geen zorgvuldige beoordeling en afweging gemaakt met betrekking tot het vermeend feitelijk leidinggeven door de heer Holtschoppen. Op basis van het voornemen tot boeteoplegging en het onderzoeksrapport van 17 september 2018 is het onduidelijk welke concrete gedragingen leiden tot de constatering dat DWV in overtreding is geweest en welke concrete gedragingen van de heer Holtschoppen maken dat hij daar feitelijk leiding aan zou hebben gegeven.

In dat kader brengt de heer Holtschoppen in zijn zienswijze het volgende naar voren.

3.2.1 Zienswijze inzake de niet gemelde/getoetste beleidsbepaler

Voorafgaand aan de verbeteringen die DWV doorvoerde naar aanleiding van het eerste voornemen van de AFM tot intrekking van de vergunning op 5 augustus 2015, was er al een relatie tussen de heer Holtschoppen en DWV. In juni 2015 is de heer Holtschoppen ingehuurd door DWV om uitvoering te geven aan het beleggingsbeleid van DWV. Ten behoeve van deze ondersteunende werkzaamheden is een overeenkomst gesloten, die bij de zienswijze is overgelegd. De heer Holtschoppen heeft op grond van die overeenkomst uitvoerend werk gedaan en bijvoorbeeld marktanalyses opgesteld, maar is niet als beleidsbepaler actief geweest. DWV heeft de AFM over de rol van de heer Holtschoppen uitgebreid geïnformeerd in de zienswijze van 21 september 2017 in reactie op het voornemen van de AFM tot intrekking van de vergunning van 17 augustus 2017.

3.2.2 Zienswijze inzake de rolverdeling vanaf 13 april 2016

Het oordeel van de AFM dat het beleid van DWV sinds 13 april 2016 slechts op papier bepaald wordt door twee personen en in de praktijk slechts door de heer Holtschoppen, vindt geen basis in de feiten. DWV had een tweehoofdige leiding die de taken verdeelde. De taken liepen uiteen en de heer Holtschoppen was meer en nadrukkelijker aanwezig dan de heer [C], maar dat is geen overtreding van de Wft.

¹⁵⁸ NJ 1988, 433.

¹⁵⁹ ECLI:NL:GHAMS:2009:BH1791.

¹⁶⁰ Prof. mr. D.R. Doorenbos, *Slecht leidinggeven*, in: *Sporen in het strafrecht, Liber amicorum Jan Sjöcrona*, Kluwer, 2014 (p. 33 en 42).

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	64 van 103

DWV was een kleine onderneming waarin bestuurders elkaar aanvulden. De heer [C] concentreerde zich op het op orde brengen van de administratieve organisatie. Hier was veel ruimte voor verbetering. De commerciële activiteiten van DWV waren de verantwoordelijkheid van de heer Holtschoppen. Binnen een bestuur is het toegestaan om de taken te verdelen. De onderlinge rolverdeling kan echter niet tot gevolg hebben dat een statutair directeur geen beleidsbepaler meer is. Een bestuurder is per definitie een beleidsbepaler. De rolverdeling tussen de bestuurders kan dus niet tot gevolg hebben dat een onderneming niet meer beschikt over twee beleidsbepalers als bedoeld in artikel 4:83 Wft. Een eventuele zorg van de AFM over het functioneren van een beleidsbepaler bij een vergunninghoudende instelling wordt geadresseerd via de bevoegdheden van de AFM in het kader van de bestuurderstoetsing en de herziening van enig oordeel in die context. Daarvan is hier geen sprake.

Dat de heer [C] in de periode van 20 september tot 5 december 2017 niet meer was ingeschreven als statutair bestuurder van DWV en dat hij geen beleidsbepalende functie meer vervulde klopt en wordt verklaard doordat de heer [C] vanwege gezondheidsredenen moest terugtreden. Op 17 augustus 2017 had de AFM aan DWV gemeld (opnieuw) voornemens te zijn de vergunning van DWV in te trekken. Daarop is de positie van DWV heroverwogen en is op 3 november 2017 een brief aan de AFM gestuurd met het verzoek de vergunning van DWV in te trekken per 31 december 2017. Die datum is nadien nog vervroegd naar 30 november 2017. Het is niet reëel te veronderstellen dat het mogelijk is voor die korte periode een beleidsbepaler te werven en aan te trekken alsook een toetsingstraject uit te voeren. Om DWV het verwijt maken dat er onder deze omstandigheden geen tweehoofdige leiding is, is volgens de heer Holtschoppen onredelijk. Een verwijt van de AFM in de zin dat de heer Holtschoppen een bijzondere inspanning had moeten plegen om de benoeming van een nieuwe beleidsbepaler te realiseren voor een periode van ruim twee maanden, is in alle redelijkheid niet te maken.

3.2.3 Zienswijze inzake de bedrijfsvoering

3.2.3.1 Incidenten

Kapitaaltekort

De heer Holtschoppen voert aan dat de AFM niet oordeelt dat de wijze waarop DWV met wet- en regelgeving omtrent solvabiliteit en haar financiële positie omgaat, een incident oplevert dat had moeten worden gemeld bij de AFM. Waarom de AFM dit punt wel noemt in het onderzoeksrapport is onduidelijk. De door de AFM beschreven situatie is naar inzicht van de heer Holtschoppen geen incident. De aandeelhouder heeft de onderneming via kapitaalstortingen van kapitaal voorzien. Er was volgens de heer Holtschoppen geen gevaar voor de integere uitoefening van het bedrijf.

Het feit dat een deel van het kapitaal dat DWV invloeit vervolgens aan [D] wordt betaald, betekent niet dat het vermogen afneemt. De kapitaalpositie verandert dan in beginsel niet, maar de vermogensbestanddelen kunnen wel wijzigen. De AFM trekt in dezen de verkeerde conclusies. Mocht de AFM die conclusies handhaven, dan zal zij moeten onderbouwen op welke wijze de heer Holtschoppen feitelijk leiding heeft gegeven aan de vermeende overtreding. Voorts klopt de conclusie van de AFM niet dat de heer Holtschoppen bewust de aanmerkelijke kans

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 65 van 103

zou hebben aanvaard dat “incidenten” (meervoud) niet conform artikel 24, derde lid, BGfo bij de AFM werden gemeld, omdat de door DNB geconstateerde overtreding inzake het kapitaaltekort niet aan de AFM is gemeld.

Uitspraak Geschillencommissie

De heer Holtschoppen voert aan dat er geen bedreiging was voor de continuïteit van DWV. Niet vanwege het kapitaal dat de aandeelhouder kon fourneren en niet vanwege de concrete liquiditeitsbehoefte voor de voldoening van de betalingsverplichting van € 25.000. De heer Holtschoppen had afspraken gemaakt met de heer [A], ter zake claims die de periode betreffen voorafgaand aan 24 mei 2016. De heer [A] zou op grond van die afspraken zorgdagen voor de betaling van € 25.000 aan de betreffende cliënt. De cliënt was daar ook van op de hoogte. DWV vond het van belang dat de heer [A] zijn betalingsafspraken met cliënt nakwam.

De heer Holtschoppen voert voorts aan dat de AFM in het onderzoeksrapport niet motiveert dat de heer Holtschoppen feitelijk leiding heeft gegeven aan het niet melden van incidenten door DWV.

3.2.2.2 Bewaarplicht

De twee cliëntdossiers waarnaar de AFM in het onderzoeksrapport verwijst, zijn dossiers die al waren aangevangen voorafgaand aan het aantreden als bestuurder van de heer Holtschoppen bij DWV. Op het moment dat de heer Holtschoppen aan de slag ging bij DWV was het leed helaas al geschied.

De AFM maakt volgens de heer Holtschoppen ook niet duidelijk waarom hij aan de vermeende overtreding van DWV feitelijk leiding zou hebben gegeven, terwijl die overtreding al was begaan voorafgaand aan zijn aantreden bij DWV. Het voldoen aan de bewaarplicht met betrekking tot niet bij DWV beschikbare cliëntdossiers is door de heer Holtschoppen na zijn aantreden als bestuurder niet mogelijk. De AFM motiveert ook niet wat zij dan van DWV had verwacht.

3.2.4 Zienswijze inzake de behandeling van klachten door DWV

Het is onduidelijk wat de AFM (van de bestuurders) van DWV verwachtte ten aanzien van de klachten die al liepen voor hun benoeming. Het is lastig voor de heer Holtschoppen om te reageren op de verwijten van de AFM aan het adres van DWV en zijn vermeend leidinggeven in dat verband.

De heer Holtschoppen heeft nimmer bewust klachten van cliënten onzorgvuldig willen behandelen. De gedachte was dat de betreffende cliënten door verwijzing naar oud-bestuurders het beste zouden kunnen worden bediend vanwege de aanwezige kennis bij de oud-bestuurders ter zake die klachten. Het leek daarom zorgvuldiger als die klachten door de destijds verantwoordelijke(n) met kennis van zaken zouden worden afgehandeld.

Voorts stelt de heer Holtschoppen nog dat geen sprake is van een overtreding van artikel 44 BGfo. DWV beschikte over een interne klachtenprocedure. De AFM stelt niet dat de klachtenprocedure van DWV niet voldeed aan de relevante bepalingen.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	66 van 103

3.2.5 Zienswijze inzake belangenverstrengeling en belangenconflicten

De heer Holtschoppen verwijst voor zijn zienswijze inzake de belangenverstrengeling en belangenconflicten naar de zienswijze van DWV van 21 september 2017 in reactie op het voornemen van de AFM tot intrekking van de vergunning van 17 augustus 2017, waarin getracht is uiteen te zetten welke relaties er waren c.q. afwezig waren.

3.2.6 Zienswijze inzake het juist en volledig informeren van de toezichthouder

Allereerst merkt de heer Holtschoppen op dat geen sprake was van een overtreding van artikel 5:20 Awb door DWV noch van een feitelijk leidinggeven daaraan door de heer Holtschoppen. Op de AFM rust de plicht om te bezien of de heer Holtschoppen er persoonlijk van op de hoogte was dat de activiteiten van DWV kwalificeerden als de verboden gedragingen en vanaf welk tijdstip dit het geval was.

De heer Holtschoppen stelt zich, als gezegd, op het standpunt dat het verslag van het gesprek van 7 december 2016 niet gebruikt mag worden voor het opleggen van een bestuurlijke boete aan hem. De AFM handelt dan ook in strijd met artikel 6 EVRM, waar zij in het onderzoeksrapport verwijst naar feiten en bevindingen van de AFM en het oordeel van de AFM met betrekking tot het verslag van het gesprek met de heer Holtschoppen.

Daarbij is van belang dat de heer Holtschoppen de Nederlandse taal beperkt machtig is. De AFM heeft dat ook onderkend. Dat betekent dat de AFM zich er in zo'n situatie rekenschap van moet geven dat er letterlijk en figuurlijk spraakverwarring kan ontstaan.

De heer Holtschoppen had geen opzet gericht op het laten plaatsvinden van de verboden gedragingen door DWV en heeft niet de kans op de koop toegenomen dat er verboden gedragingen zouden plaatsvinden. De Slavenburg-criteria in aanmerking genomen, kan er niet worden geconcludeerd dat de heer Holtschoppen kwalificeerde als feitelijk leidinggever. De AFM toont niet buiten redelijke twijfel aan dat door de heer Holtschoppen aan die criteria is voldaan met betrekking tot zijn individuele rol en betrokkenheid binnen het bestuur van DWV.

3.3 Zienswijze inzake opportuniteit handhavingsmaatregel

De heer Holtschoppen merkt in zijn zienswijze op dat de AFM op grond van haar handhavingsinstrumenten en handhavingsbeleid kan beoordelen in welke gevallen zij overgaat tot (in)formele maatregelen. De afwegingen beschouwend, springen in relatie tot het onderzoek van de AFM met betrekking tot DWV en de heer Holtschoppen een aantal punten in het oog. De heer Holtschoppen noemt het volgende. De verdiensten van de heer Holtschoppen waren eigenlijk afwezig. Hij genoot geen salaris. Evenmin heeft hij dividend ontvangen. Ondanks forse inspanningen is het voor het bestuur van DWV niet mogelijk gebleken de relatief kleine onderneming een doorstart te geven en snel tot wasdom te brengen. Er was een heel klein aantal cliënten en het bestuur van DWV heeft veel tijd moeten steken in 'achterstallig onderhoud'. Een fors aantal latente klachten laaide weer op nadat de onderneming een nieuwe aandeelhouder kreeg. Daarbij was de administratie minder volledig dan verondersteld mocht worden op grond van de garantieverklaring van de terugtrekkende bestuurder

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	67 van 103

de heer [A]. Na het toezichtonderzoek door de AFM en de kritische bevindingen van de AFM heeft DWV besloten de activiteiten te staken. Er is aan de AFM verzocht de vergunning in te trekken.

Gezien de beperkte omvang van DWV en haar klantenkring kan niet betoogd worden dat er een marktverstoring is geweest. Er zijn voorts geen indicaties dat het vertrouwen in de markt is geschaad. In de afweging van de AFM met betrekking tot het voornemen tot boeteoplegging hoort verder aandacht uit te gaan naar het beoogde doel. Doorzetten van het voornemen met betrekking tot de heer Holtschoppen dient geen reëel doel.

De heer Holtschoppen verzoekt de AFM het 'Boetebeleid feitelijk leidinggevers' toe te passen en bij het eventueel afwijken daarvan goed de betrokken belangen af te wegen, zodat de AFM haar toezichtbevoegdheden op een evenredige wijze inzet. In dat boetebeleid is als uitgangspunt beschreven dat in principe in ieder geval de rechtspersoon zelf als normgeadresseerde wordt beboet. Er is een aantal uitzonderingen hierop geformuleerd, waarbij uitsluitend de feitelijk leidinggevers worden geraakt. Van dergelijke omstandigheden is volgens de heer Holtschoppen in casu geen sprake. Dat betekent dat, als hij wordt beboet, in ieder geval ook DWV (thans genaamd [naam onderneming]) zal moeten worden beboet. Ook als de AFM met punitieve maatregelen enkel optreedt tegen degenen die DWV het meest recent bestuurden, getuigt dat van willekeur. Enige indicatie dat de AFM selectief handhaaft zal door de heer Holtschoppen worden opgevolgd met een concreet handhavingsverzoek ten aanzien van [naam onderneming] alsook de voormalig bestuurders van DWV.

3.4 Zienswijze inzake publicatie

De heer Holtschoppen merkt op dat bij hem de indruk bestaat dat voor de te maken afweging of sprake is van een uitzonderingsmogelijkheid op de publicatieverplichting geen concrete toets is uitgevoerd. Niet gemeld wordt welke toets is uitgevoerd en welke feiten en omstandigheden met betrekking tot de heer Holtschoppen zijn gewogen.

Mocht de AFM het voornemen tot boeteoplegging doorzetten, dan meent de heer Holtschoppen dat een boetebesluit geanonimiseerd zou moeten worden op grond van artikel 1:98, eerste lid, onderdeel a en b, Wft. Zijn naam zal nadrukkelijk beschadigd raken als zijn persoonsgegevens bekend gemaakt worden in een eventueel boetebesluit. DWV heeft de vergunningplichtige activiteiten bijna een jaar geleden gestaakt en verzocht de vergunning in te trekken. De heer Holtschoppen is teruggetreden als bestuurder. Er wordt dan ook geen toezichtdoel gediend met het bekendmaken van de persoonsgegevens van de heer Holtschoppen.

4. Beoordeling

De AFM is van oordeel dat DWV in ieder geval in de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 artikel 4:11, eerste lid, Wft heeft overtreden door geen adequaat beleid te voeren dat een integere uitoefening van haar bedrijf waarborgde. In de paragrafen 4.1 tot en met 4.6 wordt uiteengezet op grond waarvan de AFM tot dit oordeel komt. In paragraaf 4.7 wordt behandeld op grond waarvan de heer Holtschoppen heeft te gelden als feitelijk leidinggever aan de overtreding door DWV. In deze paragrafen wordt ook ingegaan op de door de heer

Holtschoppen gegeven zienswijze ter zake. De resterende aspecten van de zienswijze van de heer Holtschoppen zullen worden behandeld in paragraaf 4.8.

In artikel 4:11, eerste lid, Wft is – kort gezegd – bepaald dat een beleggingsonderneming een adequaat beleid voert dat een integere uitoefening van haar bedrijf waarborgt. Hieronder wordt onder meer verstaan dat wordt tegengegaan dat de beleggingsonderneming of haar werknemers strafbare feiten of andere wetsovertredingen begaan die het vertrouwen in de beleggingsonderneming of in de financiële markten kunnen schaden (onderdeel b van artikel 4:11, eerste lid, Wft). Zoals zal blijken uit de hierna volgende paragrafen, is de AFM van oordeel dat DWV de volgende overtredingen heeft begaan:

- [...].
- [...].
- In ieder geval in de periode van 1 oktober 2014 tot 13 april 2016 heeft DWV artikel 4:26, negende lid, Wft jo. artikel 95, eerste lid, onderdeel a, BGfo overtreden, omdat zij de heer Holtschoppen ten onrechte niet bij de AFM heeft aangemeld als dagelijks beleidsbepaler van DWV (zie paragraaf 4.1).
- In de periode van 13 april 2016 tot 5 december 2017 heeft DWV artikel 4:83 Wft overtreden, omdat het beleid van DWV slechts op papier werd bepaald door twee personen. In de praktijk werd het beleid bepaald door één persoon, namelijk de heer Holtschoppen (zie paragraaf 4.2).
- In de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 heeft DWV artikel 4:14, eerste en tweede lid, Wft overtreden, omdat haar bedrijfsvoering niet zodanig was ingericht dat deze een beheerste en integere uitoefening van haar bedrijf waarborgde. Hierbij is van belang dat:
 - DWV diverse incidenten niet bij de AFM heeft gemeld. Dit is een overtreding van artikel 4:14, eerste lid, Wft juncto artikel 24, derde lid, BGfo (zie paragraaf 4.3.1).
 - DWV niet beschikte over de gegevens, waarvan zij verplicht is om deze gedurende vijf jaar te bewaren. Dit is een overtreding van artikel 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel c, Wft jo. artikel 35, eerste en tweede lid, BGfo (oud) (zie paragraaf 4.3.2).
 - DWV niet beschikte over een duidelijke, evenwichtige en adequate verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Dit is een overtreding van artikel 4:14, eerste lid, Wft jo. artikel 30, eerste lid, BGfo (oud) (zie paragraaf 4.3.3).
- In de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 heeft DWV artikel 4:17, eerste lid, Wft en artikel 4:17, derde lid, Wft jo. artikel 41, eerste lid, BGfo, artikel 43, eerste en tweede lid, BGfo en artikel 44 BGfo overtreden, omdat zij onvoldoende zorg heeft gedragen voor een adequate behandeling van klachten van cliënten (zie paragraaf 4.4).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 69 van 103

- In de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 heeft DWV artikel 4:11, eerste lid, sub a, Wft jo. artikel 23, eerste lid BGfo overtreden, omdat zij geen adequaat beleid heeft gevoerd ten aanzien van het tegengaan van belangenverstrengeling (zie paragraaf 4.5).
- In de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 heeft DWV artikel 4:88 Wft jo. artikel 167a BGfo (oud) overtreden, omdat zij geen adequaat beleid heeft gevoerd ter zake van het voorkomen en beheersen van belangenconflicten (zie paragraaf 4.5).

DWV heeft derhalve een aanzienlijke hoeveelheid wetsovertredingen begaan en heeft daarmee stelselmatig de Wft en het BGfo overtreden. Hieruit volgt dat het beleid van DWV niet voorzag in de bewustwording, de bevordering en de handhaving van integer handelen binnen alle lagen van de financiële onderneming en niet tegengegaan werd dat wetsovertredingen werden begaan. Het betreft overtredingen die het vertrouwen in DWV of in de financiële markten (kunnen) schaden. DWV heeft dan ook geen adequaat beleid gevoerd dat een integere uitoefening van haar bedrijf waarborgde en wetsovertredingen tegenging. Dit is een overtreding van artikel 4:11, eerste lid, Wft.

4.1 Niet aanmelden van de heer Holtschoppen als dagelijks beleidsbepaler

4.1.1 Wettelijk kader

Een beleggingsonderneming dient op grond van artikel 4:26, eerste en negende lid, Wft jo. artikel 95, eerste lid, aanhef en onder a, BGfo het voornemen tot wijziging van de personen die het dagelijks beleid van de beleggingsonderneming bepalen, schriftelijk bij de AFM te melden. [...]

4.1.2 Oordeel AFM

De AFM is van oordeel dat de heer Holtschoppen in de periode vanaf 1 oktober 2014 tot 13 april 2016 een beleidsbepalende rol vervulde binnen DWV. DWV heeft de heer Holtschoppen echter niet aangemeld als dagelijks beleidsbepaler en heeft hiermee in ieder geval in de periode van 1 oktober 2014 tot 21 december 2015¹⁶¹ artikel 4:26, eerste en negende lid, Wft jo. artikel 95, eerste lid, aanhef en onder a, BGfo overtreden. [...]

Om te bepalen welke personen het dagelijks beleid bepalen, beziet de AFM niet alleen de formele situatie. De AFM neemt hierin ook de feitelijke situatie mee.¹⁶² Gebleken is dat de heer Holtschoppen in de periode van 1 oktober 2014 tot 13 april 2016 formeel geen beleidsbepalende positie binnen DWV bekleedde. In een 'Overeenkomst inzake Inhuur ten behoeve van vermogensbeheer' van 1 juni 2015 werd de heer Holtschoppen op papier per 1 juli 2015 ingehuurd om te ondersteunen bij het uitvoeren van het beleggingsbeleid van DWV en vanaf die datum ook assisteerde bij het vaststellen van dit beleid door:

¹⁶¹ De datum waarop DWV de heer Holtschoppen heeft aangemeld bij de AFM ter toetsing.

¹⁶² *Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, p. 499-500.*

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 70 van 103

- *uitvoering [te] geven aan het door De Waerd vastgestelde beleggingsbeleid;*
- *contacten [te] onderhouden met (potentiële) cliënten van De Waerd; en*
- *aan De Waerd voorstellen [te] doen tot wijzigingen in het beleggingsbeleid”¹⁶³.*

Hieruit zou volgens de heer Holtschoppen volgen dat hij slechts uitvoerende ondersteunende werkzaamheden verrichtte en niet als beleidsbepaler actief was. De feitelijke situatie was echter anders, zowel voor- als nadat de overeenkomst inzake inhuur was aangegaan. De formeel aangemelde dagelijks beleidsbepaler die verantwoordelijk was voor de commerciële activiteiten van DWV, de heer [B], speelde in voornoemde periode geen rol van betekenis. In de praktijk werden diens werkzaamheden vrijwel allemaal uitgevoerd door de heer Holtschoppen. Dat wordt ook bevestigd in voornoemde waarin tevens is opgenomen:

“OVERWEGENDE DAT:

(...)

(4) De verantwoordelijke binnen De Waerd voor de uitvoering van het beleggingsbeleid [...] dit niet langer kan”

De AFM is van oordeel dat de heer Holtschoppen in de periode van 1 oktober 2014 tot 13 april 2016 – anders dan de formele situatie – feitelijk de dagelijkse leiding had en daarmee kwalificeerde als dagelijks beleidsbepaler. Dit wordt hieronder toegelicht.

Interne verhoudingen binnen DWV

In de periode voor 13 april 2016 waren de heren [A] en [B] statutair bestuurders van DWV en bij de AFM aangemeld als beleidsbepalers van DWV. In de AO/IC van DWV van 2008, geldend in juni 2014, en de AO/IC van augustus 2015, zijn taken en verantwoordelijkheden weggelegd voor de heren [A] en [B]. Zo is bijvoorbeeld in de AO/IC opgenomen dat de heer [B] verantwoordelijk is voor de front-office activiteiten van DWV, zoals het beheer van portefeuilles van cliënten. Echter, de heer [B] was in april 2016 al ruim een jaar lang afwezig en niet meer betrokken bij de (commerciële) activiteiten van DWV. De taken en verantwoordelijkheden die formeel bij de aangemelde dagelijks beleidsbepaler de heer [B] lagen, werden in de periode vanaf in ieder geval 1 oktober 2014 en ruim voor 1 juli 2015, de datum waarop DWV en de heer Holtschoppen een overeenkomst tot inhuur zijn aangegaan, in de praktijk ook door de heer Holtschoppen verricht.¹⁶⁴ Kort na 1 oktober 2014 is DWV verhuisd naar het bedrijfspand van [D] te Roermond. De heer Holtschoppen was werkzaam op dit kantoor en verrichtte vanuit dit kantoor – ook voor 1 juli 2015 al – werkzaamheden ten behoeve van DWV. De heer Holtschoppen verleende bijvoorbeeld de beleggingsdiensten aan cliënten en verrichtte de commerciële activiteiten van DWV. Dit wordt hieronder nader toegelicht.

¹⁶³ De ‘Overeenkomst inzake Inhuur ten behoeve van vermogensbeheer’ van 1 juni 2015 zoals overgelegd bij de schriftelijke zienswijze van 8 november 2018 van de heer Holtschoppen.

¹⁶⁴ De heer Holtschoppen had ook (ruim) voor 1 oktober 2014 al betrokkenheid bij DWV. Deze feiten zijn niet betrokken bij de beoordeling of de heer Holtschoppen in de periode vanaf 1 oktober 2014 tot 13 april 2016 dagelijks beleidsbepaler was.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 71 van 103

De heer Holtschoppen was sinds 1 oktober 2014 actief betrokken bij de vergunningplichtige front-office activiteiten van DWV. Hoewel de heer [B] hiervoor verantwoordelijk was volgens de AO/IC, was het de heer Holtschoppen die al vanaf november 2014 contact onderhield met cliënten. De gevallen waarin cliënten contact opnamen met de heer [B] betroffen slechts sporadische contacten, die betrekking hadden op lopende zaken of klachten van voormalige cliënten van DWV. De heer Holtschoppen was daarnaast betrokken bij het bepalen van de beleggingsstrategie van DWV en actief betrokken bij het verrichten van transacties voor cliënten van DWV. Het beleggingsbeleid van DWV werd door de heer [B] afgestemd met de heer Holtschoppen. Zo stuurde de heer [B] op 13 oktober 2014 per e-mail een voorstel voor een beleggingsstrategie van DWV aan onder meer de heer Holtschoppen met het verzoek om commentaar en het aangeven van de kosten. Ook verrichtte de heer Holtschoppen al in het najaar van 2014 cliënttransacties voor DWV.¹⁶⁵ Daarnaast hield de heer [B] in zijn werkzaamheden, bij het verrichten van transacties op de rekeningen van cliënten, rekening met de commerciële activiteiten die de heer Holtschoppen mogelijk zou gaan uitvoeren. Illustratief is de e-mail van 30 januari 2015 van de heer [B], waarin hij aangeeft dat hij op de beleggingsrekeningen van cliënten zal handelen, tenzij de heer Holtschoppen in CFD's zal gaan handelen op die rekeningen. Het handelen van de heer Holtschoppen was daarmee bepalend voor de rest van het beleggingsbeleid van DWV.¹⁶⁶ Voorts stelt de AFM vast dat de heer Holtschoppen op de hoogte werd gehouden van belangrijke wijzigingen op de rekeningen van cliënten.

Uit het onderzoek van de AFM is op geen enkele wijze gebleken dat de heer Holtschoppen de wijze waarop hij transacties verrichtte voor cliënten, afstemde met de aangemelde beleidsbepalers. De heer [B] verklaarde bovendien in april 2016 al ruim een jaar niet meer betrokken te zijn bij DWV en de heer [A] e-mailde in september 2016 aan cliënten van DWV dat er in 2015 gehandeld is op hun rekening onder verantwoordelijkheid van de "*huidige directie*".¹⁶⁷ De activiteiten die door de heer Holtschoppen werden verricht blijven ongewijzigd nadat de heer Holtschoppen ook formeel dagelijks beleidsbepaler is geworden van DWV. De heer Holtschoppen heeft zijn taken op dit gebied gecontinueerd.

Uit de vastlegging van de binnenkomende telefoongesprekken bij DWV blijkt tevens dat de heer Holtschoppen in ieder geval vanaf 1 oktober 2014 tot 13 april 2016 en daarmee reeds ook voor 1 juli 2015 een belangrijke rol vervulde binnen DWV. De heer Holtschoppen voerde in die periode gesprekken met cliënten¹⁶⁸, samenwerkingspartners en de accountant van DWV. Dit terwijl de heer Holtschoppen op dat moment niet gevolmachtigd of bestuurder van DWV was, ook niet via de 'Overeenkomst inzake Inhuur ten behoeve van vermogensbeheer' van 1 juni 2015, en had in de periode voor 1 juli 2015 in het geheel geen formele rol binnen DWV. Het is de AFM voorts niet gebleken dat deze externe contacten door de heer Holtschoppen werden afgestemd met de aangemelde dagelijks beleidsbepalers van DWV, die blijkens de KvK op dat moment wel statutair bevoegd waren om DWV te vertegenwoordigen.

¹⁶⁵ Voor de volledigheid wijst de AFM op de e-mails die zijn opgenomen in paragraaf 2.3.1.3.

¹⁶⁶ E-mail van 30 januari 2015 van de heer [B] aan de heer Holtschoppen en DWV (onderwerp: FW: Message from 50C-2).

¹⁶⁷ Klachtdossier [cliënt B], p. 3, zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

¹⁶⁸ Voor de volledigheid wijst de AFM op de gesprekken die zijn opgenomen in paragraaf 2.3.1.4 onder het kopje "*Contacten met cliënten van DWV*".

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	72 van 103

Externe vertegenwoordiging DWV

Uit de feiten blijkt voorts dat de heer Holtschoppen in ieder geval vanaf 1 oktober 2014 DWV naar buiten toe (mede)vertegenwoordigde. Ook hier stonden de commerciële activiteiten van DWV centraal. Naast de contacten met cliënten, onderhield de heer Holtschoppen in ieder geval al sinds 4 september 2014 contacten met [I], die cliënten aanbracht bij DWV en transacties lijkt te verrichten op beleggingsrekeningen van cliënten van DWV. Dit blijkt onder meer uit de e-mails tussen [I] en DWV en de rekeningen die [I] aan DWV verstuurd.¹⁶⁹ Dit contact intensiverde in oktober 2014. Hierbij speelde de heer [B], die volgens de AO/IC verantwoordelijk was voor commerciële activiteiten, acquisitie en marketing, geen (kenbare) rol. Ook onderhield de heer Holtschoppen contacten met [O]. Zo ontvingen DWV en de heer Holtschoppen op 19 december 2014 overzichten van transacties en het openstaande saldo op zeven beleggingsrekeningen aangaande DWV. Ook op dit vlak heeft de heer Holtschoppen de taken van de heer [B] in de praktijk uitgevoerd.

Verder onderhield de heer Holtschoppen namens DWV sinds januari 2015 contacten met [J] en [I] over [K]. De AFM stelt op basis van de feiten zoals opgenomen in paragraaf 2.3.6.3 vast dat [K] onderdeel uitmaakte van het verdienmodel van DWV, waarbij cliënten van DWV werden gestimuleerd te participeren in dit fonds, dat door DWV werd geadviseerd. De heer Holtschoppen heeft met het opstarten van deze samenwerking in de periode voordat hij was aangemeld als (dagelijks) beleidsbepaler van DWV reeds de langetermijnstrategie van DWV bepaald.

De AFM leidt uit het voorgaande af dat het dagelijks beleid en de besluitvorming van DWV in ieder geval vanaf 1 oktober 2014 werd bepaald door de heer Holtschoppen. De heer Holtschoppen had de mogelijkheid om reeds lange tijd het (beleggings)beleid te bepalen en om transacties voor cliënten te verrichten. De heer Holtschoppen bepaalde hiermee de kern van de activiteiten die een vermogensbeheerder zoals DWV aan cliënten verleent.

4.2 Rolverdeling in het collectief

4.2.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 4:83, eerste lid, Wft dient het dagelijks beleid van een beleggingsonderneming te worden bepaald door ten minste twee natuurlijke personen. Dit artikel brengt het zogenaamde vier-ogen-beginsel of beginsel van tweehoofdige dagelijkse leiding tot uitdrukking en strekt volgens de wetsgeschiedenis tot waarborging van de continuïteit en kwaliteit van de uitoefening van het bedrijf en de dienstverlening. Dit beginsel houdt tevens in dat bij belet of ontstentenis van een of meer personen die het dagelijks beleid bepalen, de betreffende financiële onderneming onverwijld voor vervanging dient te zorgen.¹⁷⁰

¹⁶⁹ Voor de volledigheid wijst de AFM op de gesprekken die zijn opgenomen in paragraaf 2.3.1.4 onder het kopje "[I]".

¹⁷⁰ *Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, p. 527 en 550.*

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 73 van 103

4.2.2 Oordeel AFM

Het collectief¹⁷¹ binnen een beleggingsonderneming dient op grond van artikel 4:83 Wft te bestaan uit ten minste twee personen, die gezamenlijk het dagelijks beleid van een beleggingsonderneming bepalen. De heren Holtschoppen en [C] vormden vanaf 13 april 2016 tot 20 september 2017 formeel gezien samen het collectief. De AFM is van oordeel dat het dagelijks beleid van DWV in ieder geval vanaf 13 april 2016 tot 5 december 2017 in de praktijk niet werd bepaald door twee personen. DWV heeft hiermee artikel 4:83 Wft overtreden. Dit wordt hieronder toegelicht.

DWV heeft in de praktijk geen invulling aan het vier-ogen-principe gegeven. Dit terwijl het vier-ogen-beginsel strekt tot waarborging van de continuïteit en kwaliteit van de uitoefening van het bedrijf en de dienstverlening van DWV. Volgens de AO/IC van juni 2016 waren de heren Holtschoppen en [C] gezamenlijk verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en HR. De heer Holtschoppen was daarnaast verantwoordelijk voor de commerciële activiteiten van DWV. Uit de AO/IC blijkt niet dat de taken risicomanagement en compliance toebedeeld waren binnen het collectief. Het is essentieel voor het waarborgen van de integere en beheerste bedrijfsvoering dat een onderneming zorg draagt voor adequaat en structureel risicomanagement,¹⁷² maar – zoals ook uit het e-mailonderzoek van de AFM blijkt – voerden de beleidsbepalers van DWV geen taken op het gebied van risicomanagement en compliance uit.

In zijn rol als grootaandeelhouder en statutair bestuurder was de heer Holtschoppen de bepalende factor binnen DWV. Allereerst was de heer Holtschoppen verantwoordelijk voor de commerciële activiteiten van DWV, want hij was degene die het (beleggings)beleid bepaalde en de transacties voor cliënten verrichtte. Ook was de heer Holtschoppen alleen en zelfstandig bevoegd om DWV te vertegenwoordigen. De heer [C] was slechts gezamenlijk bevoegd met de heer Holtschoppen. De heer [C] concentreerde zich in zijn werkzaamheden op het op orde brengen van de administratieve organisatie en hield zich in het geheel niet bezig met het verlenen van beleggingsdiensten, bijvoorbeeld ten aanzien van risicomanagement en compliance, terwijl dit de kern van de activiteiten van DWV was. Verder blijkt uit het e-mailonderzoek dat de heer [C] de activiteiten die hij verrichtte, afstemde met de heer Holtschoppen of met de partner van de heer Holtschoppen, mevrouw [H].¹⁷³

Hoewel de heer [C] formeel gezien als bestuurder ook dagelijks beleidsbepaler was en als zodanig was goedgekeurd door de AFM, was de heer Holtschoppen in de praktijk degene die bepaalde op welke wijze de beleggingsdiensten werden verleend aan cliënten. De heer [C] speelde hierbij geen rol van betekenis. Er was geen sprake van enige waarborging van de continuïteit en kwaliteit van de uitoefening van het bedrijf en de dienstverlening door het bestaan van het vier-ogen-beginsel of beginsel van tweehoofdige dagelijkse leiding. De AFM is gelet op het voorgaande van oordeel dat de heer [C] niet als volwaardig beleidsbepaler van DWV fungeerde die voldoende tegenwicht kon bieden aan de heer Holtschoppen. Dit wordt bevestigd in de

¹⁷¹ Zoals bedoeld in de Beleidsregel geschiktheid 2012: “collectief: meer dan één beleidsbepaler, waarbij de beleidsbepalers gezamenlijk het (dagelijks) beleid van de onderneming (mede)bepalen”.

¹⁷² Toelichting bij de Beleidsregel Geschiktheid 2012, StCrt. 2012, 13546, p. 16-17.

¹⁷³ Zie bijvoorbeeld: e-mail van [C]@dewaerdt.nl aan ceo@[D].ch van 24 juni 2016 en e-mail van [C]@dewaerdt.nl aan [H]@[D].ch van 2 augustus 2016.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	74 van 103

oordeelsonthouding van de accountant bij de jaarrekening van DWV over 2016, waarin de accountant expliciet aangeeft dat de heer Holtschoppen als directeur-groootaandeelhouder iedereen binnen het bedrijf kan *overrulen*. Voorts stelt de AFM vast dat de heer [C] per 20 september 2017 is afgetreden als bestuurder van DWV. In de periode vanaf 20 september tot 5 december 2017 heeft DWV slechts één bestuurder gehad.

De overtreding die reeds vanaf 13 april 2016 bestond heeft voortgeduurd tot 5 december 2017, omdat de heer Holtschoppen in die gehele periode feitelijk enig beleidsbepaler van DWV was. Dat het onredelijk zou zijn om DWV onder de omstandigheden een verwijt te maken dat er geen tweehoofdige leiding is na het vertrek van de heer [C], volgt de AFM niet. Het terugtrekken van de heer [C] veranderde in de praktijk namelijk niets aan de situatie die reeds bestond, waarin de heer Holtschoppen feitelijk als enige beleidsbepaler van DWV fungeerde.

4.3 Bedrijfsvoering

4.3.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 4:14, eerste lid, Wft dient een beleggingsonderneming de bedrijfsvoering zodanig in te richten dat deze een beheerste en integere uitoefening van haar bedrijf waarborgt.

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden op grond van artikel 4:14, tweede lid, Wft regels gesteld met betrekking tot het eerste lid. Deze regels hebben betrekking op integriteit, waaronder wordt verstaan het tegengaan van belangenverstrengeling (onder b). Ook hebben deze regels betrekking op ordelijke en transparante financiëlemarktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen en zorgvuldige behandeling van cliënten en deelnemers, waaronder onder andere wordt verstaan: het waarborgen van de vastlegging van de relatie met de cliënten of deelnemers en het tegengaan van belangenconflicten tussen de financiële onderneming en cliënten en tussen de cliënten of deelnemers onderling (onder c). In het BGfo zijn regels gesteld ter uitvoering van artikel 4:14 Wft.

Incidenten

Op grond van artikel 4:14, eerste lid, Wft jo. artikel 24, derde lid, BGfo dient een beleggingsonderneming de AFM onverwijld te informeren over incidenten. Artikel 1 BGfo definieert een incident als een:

“gedraging of gebeurtenis die een ernstig gevaar vormt voor de integere uitoefening van het bedrijf van een financiële onderneming.”

Dit zijn incidenten die het vertrouwen in de betreffende financiële onderneming of de financiële markten als geheel schaden.¹⁷⁴

¹⁷⁴ Stb. 2006, nr. 520.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 75 van 103

Bewaarplicht

Op grond van artikel 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel c, Wft jo. artikel 35, eerste lid, BGfo (oud) dient een beleggingsonderneming gegevens bij te houden over alle door haar verleende beleggingsdiensten, nevendiensten en verrichte beleggingsactiviteiten ten einde het toezicht op de naleving van hetgeen ter implementatie van de richtlijn markten voor financiële markten (MiFID) ingevolge de wet is bepaald mogelijk te maken. Deze gegevens dienen op grond van artikel 35, tweede lid, BGfo (oud) vijf jaar bewaard te worden.

Op grond van artikel 35, vijfde lid, BGfo (oud) heeft de AFM een lijst met minimaal te bewaren gegevens opgesteld.¹⁷⁵ Op deze lijst zijn onder meer de volgende gegevens opgenomen:

- rechten en verplichtingen tussen beleggingsonderneming en cliënt: documenten waaruit de wederzijdse rechten en verplichtingen blijken tussen de beleggingsonderneming en de cliënt;
- cliëntenprofiel advies en vermogensbeheer: de door de beleggingsonderneming ingewonnen informatie aangaande de kennis en ervaring, de financiële situatie en beleggingsdoelstellingen van de (potentiële) cliënt;
- gegevens over uitgevoerde transacties: alle relevante gegevens over de door de beleggingsonderneming verrichte transacties in financiële instrumenten; en
- periodiek aan de cliënt verstrekte overzichten ten aanzien van de verleende beleggingsdiensten: de inhoud van de verstrekte overzicht alsmede informatie waarmee de beleggingsonderneming kan aantonen dat deze overzichten aan de cliënt zijn.

Verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Op grond van artikel 4:14, eerste lid, Wft jo. 30, eerste lid, BGfo (oud) dient een beleggingsonderneming te voorzien in een duidelijk, evenwichtige en adequate verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Deze verdeling dient te zijn afgestemd op de aard, omvang, risico's en complexiteit van de financiële onderneming en de werkzaamheden van de financiële onderneming.

Uit de Beleidsregel Geschiktheid 2012¹⁷⁶ blijkt dat compliance en risicomanagement belangrijke factoren zijn voor het waarborgen van een integere en beheerste bedrijfsvoering.

4.3.2 Oordeel AFM

De AFM is van oordeel dat DWV haar bedrijfsvoering niet zodanig heeft ingericht dat deze een beheerste en integere uitoefening van haar bedrijf waarborgde, en daarmee artikel 4:14, eerste en tweede lid, Wft heeft overtreden, omdat DWV in de periode tussen 1 oktober 2014 en 5 december 2017 diverse bepalingen uit het BGfo niet heeft nageleefd. Dit wordt hieronder toegelicht.

¹⁷⁵ Gepubliceerd in de *Stcrt.* 2009, nr. 87.

¹⁷⁶ *Stcrt.* 2012, nr. 13546.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	76 van 103

4.3.2.1 Incidenten

De AFM is van oordeel dat DWV op 21 juni 2016 en op 20 juli 2016, artikel 24, derde lid, BGfo heeft overtreden door incidenten in de zin van artikel 1 BGfo, niet onverwijld te melden bij de AFM. DWV heeft beide incidenten in het geheel niet bij de AFM gemeld, waardoor deze overtredingen zijn blijven doorlopen tot in ieder geval 17 augustus 2017. Hieronder worden de twee incidenten toegelicht.

Kapitaaltekort

DNB heeft op 20 juli 2016 een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom verstuurd aan DWV, omdat DWV sinds 31 maart 2016 een tekort heeft op de voor haar geldende wettelijke minimum solvabiliteitseis. DNB heeft uiteindelijk geen formele maatregel opgelegd. Daarnaast heeft DNB op 3 oktober 2016 DWV geïnformeerd dat zij een kapitaaltekort heeft. DWV is verplicht een eigen vermogen aan te houden van € 50.000. DNB heeft geconstateerd dat DWV in ieder geval in het tweede kwartaal van 2016 een tekort van € 6.000 op de solvabiliteitseis had. DNB heeft DWV hiervoor een waarschuwing gegeven.

Uit de feiten maakt de AFM verder op dat DWV na de berichtgeving van DNB slechts op de toetsingsmomenten die DNB heeft ingesteld voldeed aan de wet- en regelgeving omtrent de solvabiliteit en financiële positie.¹⁷⁷ Hieruit volgt dat DWV niet *doorlopend* voldeed aan de wet- en regelgeving omtrent de solvabiliteit en financiële positie. Kennelijk was DWV financieel niet gezond. Uit de feiten zoals opgenomen in paragraaf 2.3.6.1 (onder "*Geldstromen tussen [D] en DWV*") blijkt immers dat in de tussentijd gelden, die als agiostorting zijn gestort aan DWV met als doel het herstellen van het door DNB geconstateerde tekort van € 6.000 binnen een week weer werden teruggestort aan [D]. Dit terwijl de AFM ook in het voornemen tot vergunningintrekking van 5 augustus 2015 DWV heeft gewezen op deze doorlopende eis (zie paragraaf 2.2.2).

Voorts stelt de AFM aan de hand van het jaarverslag over 2015 vast dat DWV in 2015 een verlies van € 36.744 (na belastingen) had. Het door DNB geconstateerde tekort op de solvabiliteitseis kwalificeert naar het oordeel van de AFM, mede in het licht van negatieve resultaat van DWV in 2015 en de wijze waarop DWV omgaat met de toetsingsmomenten, als een gebeurtenis die een ernstig gevaar vormt voor de integere uitoefening van het bedrijf van DWV (een incident als bedoeld in artikel 1 BGfo). Immers, de financiële gezondheid is de basis van een onderneming, en is van essentieel belang voor de continuïteit van DWV. Door te schuiven met gelden en zo slechts op toetsingsmomenten te voldoen aan de wet- en regelgeving omtrent de solvabiliteit en financiële positie handelde DWV niet alleen in strijd met deze wet- en regelgeving, maar wekte zij ook onterecht de indruk dat zij financieel gezond was. DWV beheerde de vermogens van cliënten, hetgeen des te meer het belang van het op orde zijn van de financiële positie van DWV onderstreept. De continuïteit van een vermogensbeheerder kan gevaar lopen door een tekort in de solvabiliteit. Het niet voldoen aan het minimum vereiste van solvabiliteit vormt een ernstig gevaar voor de integere uitoefening van het bedrijf van DWV en het kan het vertrouwen in DWV en daarmee de financiële markten ernstig schaden. Een tekort in de solvabiliteit, en de vaststelling hiervan door DNB, in combinatie met het schuiven van gelden hieromtrent en het negatieve resultaat van DWV in 2015, had voor DWV aanleiding moeten zijn om tot het oordeel te komen dat er sprake was van een incident. Dit

¹⁷⁷ De AFM verwijst naar de in paragraaf 2.3.3.1 geciteerde e-mails van 10 oktober en 7 december 2016.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 77 van 103

incident had onverwijld aan de AFM gemeld moeten worden. DWV is ook al op deze verplichting gewezen in het kader van de voorgenomen vergunningintrekking in 2015. De AFM heeft echter geen incidentmelding ontvangen van DWV.

Uitspraak van de Geschillencommissie

Op 21 juni 2016 heeft de Geschillencommissie financiële dienstverlening van het Kifid een bindend advies uitgesproken in een conflict tussen [cliënt A] en DWV. DWV was gehouden voor 19 juli 2016 € 25.000 te betalen aan haar cliënt. Uit het jaarverslag over 2015 blijkt dat dit bedrag ruim tweederde van de omzet van DWV over het jaar 2015 omvatte en dat DWV in 2015 een groot verlies heeft geleden. Tevens blijkt uit het jaarverslag dat DWV per 31 december 2015 slechts over € 21 aan liquide middelen beschikte. De verplichting tot betaling van € 25.000 aan deze cliënt en de feitelijke financiële onmogelijkheid hiertoe vormde op dat moment aldus een bedreiging voor de continuïteit van DWV en maakte het DWV niet mogelijk te voldoen aan haar betalingsverplichting en kwalificeert als een incident als bedoeld in artikel 1 BGfo. De AFM heeft echter geen incidentmelding ontvangen van DWV.

Dat de heer Holtschoppen hierover afspraken heeft gemaakt met de heer [A] doet naar het oordeel van de AFM niet ter zake en neemt de verplichting voorgaande te melden niet weg. Juridisch gezien was het niet de heer [A] die een betalingsverplichting had jegens de cliënt, maar DWV. De betreffende cliënt had een vordering van € 25.000 op DWV, die DWV kennelijk kon verhalen op de heer [A]. Op het moment van de uitspraak was DWV verantwoordelijk voor betaling van het bedrag en was het geenszins zeker dat DWV via de heer [A] aan haar betalingsverplichting zou (kunnen) voldoen. Derhalve vormde de schadevergoeding op dat moment dus een bedreiging voor de continuïteit van DWV.

De AFM weegt bij het voorgaande tevens mee dat de uitspraak van de Geschillencommissie niet-geanonimiseerd is gepubliceerd op de website van het Kifid. DWV leidt hierdoor reputatieschade. Ook kunnen andere cliënten hierdoor vaststellen dat DWV geen passende dienstverlening heeft geboden en een klacht indienen bij het Kifid, die kan leiden tot schadevergoeding.

4.3.2.2 Bewaarplicht

De AFM is van oordeel dat DWV in ieder geval in de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 artikel 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel c, Wft jo. artikel 35, eerste en tweede lid, BGfo (oud) heeft overtreden. DWV beschikte blijkens de klachtdossiers en het e-mailonderzoek niet over de gegevens van (oud-)cliënten waaraan DWV beleggingsdiensten heeft verleend in de periode voor 13 april 2016, waarvan zij verplicht is om deze gedurende vijf jaar te bewaren. DWV beschikte niet over gegevens over de rechten en verplichtingen tussen DWV en cliënten, evenmin beschikte zij over gegevens over uitgevoerde transacties. Uit het onderzoek blijkt dat DWV in ieder geval in het geheel niet beschikte over de dossiers van [cliënt B] en [cliënt H], terwijl zij in ieder geval tot ultimo 2016 cliënt waren van DWV en ten tijde van het onderzoek de periode van vijf jaar dus nog niet was verstreken. DWV bleek niet te beschikken over een overzicht van transacties en correspondentie met deze cliënten, toen deze cliënten in de tweede helft van 2016 verzochten om gegevens van minder dan vijf jaar oud, namelijk over gegevens over aan hen verleende beleggingsdiensten in het jaar 2015. DWV bleek zelfs niet

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	78 van 103

bekend met afspraken die met deze cliënten zijn gemaakt met betrekking tot de aan hen verleende beleggingsdiensten. Het nieuwe bestuur van DWV ging voor de desbetreffende gegevens te rade bij oud-beleidsbepaler de heer [A], die hen op zijn beurt doorverwees naar oud-medewerker de heer [R].

Voor de volledigheid merkt de AFM op dat de norm om gegevens te bewaren zich richt tot DWV. Het feit dat er een ander management is aangetreden, of het feit dat DWV een andere grootaandeelhouder heeft, doet niet af aan het feit dat DWV de desbetreffende gegevens dient te bewaren gedurende ten minste vijf jaar. Hoewel de heer Holtschoppen formeel pas op 13 april 2016 dagelijks beleidsbepaler en op 24 mei 2016 bestuurder werd merkt de AFM in dit kader nogmaals op dat zij heeft vastgesteld dat de heer Holtschoppen reeds sinds 1 oktober 2014 het beleid van DWV dagelijks bepaalde.

4.3.2.3 Verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

De AFM is van oordeel dat DWV in ieder geval in de periode van 13 april 2016 tot 5 december 2017 artikel 30, eerste lid, BGfo (oud) heeft overtreden, omdat er binnen DWV geen sprake was van een duidelijke, evenwichtige en adequate verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. De taken van risicomangement en compliance waren in de praktijk niet verdeeld binnen het collectief, dan wel werden niet als zodanig in de praktijk uitgevoerd, terwijl deze taken zoals gezegd in paragraaf 4.3.1, van groot belang zijn voor het goed functioneren van een beleggingsonderneming en een belangrijke waarborg zijn voor de integere en beheerste bedrijfsvoering van DWV.

4.4 Behandeling van klachten

4.4.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 4:17, eerste lid, Wft dient een beleggingsonderneming zorg te dragen voor een adequate behandeling van klachten van cliënten. Hiertoe beschikt de beleggingsonderneming over een interne klachtenprocedure, gericht op een spoedige en zorgvuldige behandeling van klachten. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat een zorgvuldige behandeling onder meer het voeren van een behoorlijke klachtenadministratie en een objectieve houding van de financiële onderneming ten aanzien van de klacht omvat.¹⁷⁸

Op grond van artikel 4:17, derde lid, Wft jo. artikel 41 BGfo dient de beleggingsonderneming te beschikken over een behoorlijke administratie van klachten. In deze administratie dient ten minste te worden vastgelegd de naam en het adres van de klager, de klacht met dagtekening van ontvangst, een omschrijving van de klacht en een beschrijving van de wijze waarop de beleggingsonderneming de klacht heeft behandeld. De gegevens dienen gedurende een periode van ten minste een jaar nadat de klacht is afgehandeld te worden bewaard.

In de wetsgeschiedenis is voor zover relevant het volgende opgenomen over de klachtenadministratie:

¹⁷⁸ Kamerstukken II 29 708, nr. 19, p. 507.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 79 van 103

“Beleggingsondernemingen (...) zijn verplicht tot het houden van een behoorlijke administratie van klachten die betrekking hebben op de door hen verleende financiële diensten (...).

De beschrijving bedoeld in onderdeel d ziet zowel op de inhoud als op de doorlooptijd van de behandeling van de klacht. Uit de administratie moet blijken hoe en wanneer inhoudelijk op de klacht is gereageerd en wat het eventuele verdere gevolg is geweest. Dit gaat zowel om schriftelijke reactie van de financiële onderneming als om aantekeningen van eventuele telefonische contacten met de cliënt (...) waarin inhoudelijk is ingegaan op de klachtafhandeling. (...)

De beschrijving van de klachtbehandeling ziet niet op het aanhangig maken van een klacht bij een erkende geschilleninstantie en de verdere behandeling van dat geschil door deze instantie.”¹⁷⁹

In artikel 43, eerste lid, BGfo is de verplichting opgenomen dat klachten binnen een redelijke termijn dienen te worden afgehandeld. Wat onder een redelijke termijn wordt begrepen is afhankelijk van de inhoud van de klacht. In het tweede lid is de verplichting opgenomen dat de beleggingsonderneming de ontvangst van de klacht binnen twee weken na ontvangst bevestigt en dat de beleggingsonderneming de klager bericht binnen welke termijn die klacht zal worden afgehandeld.

Uit artikel 44 BGfo volgt dat een beleggingsonderneming dient te voorzien in procedures en maatregelen, die waarborgen dat klachten van klagers zorgvuldig, verifieerbaar, consistent en binnen de gestelde termijn worden afgehandeld.

4.4.2 Oordeel AFM

De AFM is van oordeel dat DWV in ieder geval in de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 verschillende overtredingen heeft begaan aangaande de behandeling van klachten, de administratie van klachten en de afhandeling van klachten. DWV heeft artikel 4:17, eerste lid, Wft en artikel 4:17, derde lid, Wft jo. artikel 41, eerste lid, BGfo, artikel 43, eerste en tweede lid, BGfo en artikel 44 BGfo overtreden. Dit licht de AFM als volgt toe.

Hoewel DWV over een interne klachtenprocedure beschikte, is de AFM van oordeel dat DWV in de praktijk onvoldoende zorg heeft gedragen voor een adequate behandeling van klachten van cliënten over haar beleggingsdienstverlening, omdat DWV diverse bepalingen die zijn opgenomen in de klachtenprocedure niet naleefde.

Onderdeel van de klachtenprocedure is het beschikken over een klachtenregister om de klachten te registreren. Op grond van artikel 4:17, derde lid, Wft jo. artikel 41, eerste lid, BGfo is DWV ook verplicht een behoorlijke administratie te voeren. In een aantal gevallen ontbrak de klacht alsook een omschrijving van de klacht in de administratie. Zo blijkt uit het dossier van [cliënt G]¹⁸⁰ dat er afspraken zijn gemaakt met de heer Holtschoppen

¹⁷⁹ Stb. 2006, nr. 520, p. 185-186.

¹⁸⁰ Zie bijvoorbeeld ook de dossiers van [cliënt A] en [cliënt H], zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	80 van 103

over een klacht, maar niet blijkt wat de klacht is of van wanneer de klacht dateert. Dit is een overtreding van artikel 4:17, derde lid, onderdelen b en c, Wft. Ook een omschrijving van de behandeling van de klacht ontbrak in de klachtenadministratie. Sterker nog, in een aantal gevallen is op basis van de klachtenadministratie geheel niet duidelijk hoe de klacht is afgehandeld.¹⁸¹ Dit is niet alleen strijdig met artikel 17 van de klachtenprocedure van DWV, maar ook strijdig met artikel 41, eerste lid, onderdeel d, BGfo. De AFM kan zich op basis van de informatie in de klachtenadministratie geen goed beeld vormen van de wijze waarop DWV met klachten omging. Dit terwijl uit de klachtenadministratie moet blijken hoe en wanneer inhoudelijk op een klacht is gereageerd en wat het verdere gevolg is geweest. Dit levert tevens een overtreding op van artikel 44 BGfo, omdat de procedure ook niet heeft gewaarborgd dat klachten verifieerbaar zijn afgehandeld.

Tevens dient DWV op basis van artikel 8 van de klachtenprocedure binnen twee weken na ontvangst cliënten te informeren of de klacht in behandeling wordt genomen. Een dergelijke ontvangstbevestiging is slechts in één geval [cliënt D], tijdig verstuurd aan de cliënt. Dit is een overtreding van artikel 43, tweede lid, BGfo. In drie gevallen¹⁸² is geen ontvangstbevestiging opgenomen in het dossier. Daarnaast is in twee dossiers telefonisch contact geweest na ontvangst van de klacht, deze contacten zijn echter niet vastgelegd. Ook blijkt uit het klachtenregistratieformulier niet op welk moment cliënten een ontvangstbevestiging hebben gehad.

Daarnaast is in de klachtenprocedure bepaald dat de klacht in beginsel binnen acht weken na het indienen van de klacht wordt afgehandeld. Indien de complexiteit van een klacht vereist dat deze termijn wordt verlengd, moet de cliënt hierover schriftelijk worden geïnformeerd. De klachten van cliënten werden niet binnen de door DWV gestelde termijn afgehandeld. Uit drie van de zeven klachtendossiers blijkt op welk moment de klacht van cliënt is afgehandeld. In twee van de gevallen is de termijn van acht weken overschreden, in één van die gevallen, [cliënt I], heeft DWV zelfs bijna negen maanden gedaan over het afhandelen van de klacht van cliënt in een korte brief. De AFM heeft niet kunnen vaststellen waarom de afwijzende korte reactie bijna negen maanden op zich heeft laten wachten. Naast dat DWV hiermee haar eigen bepaling uit de klachtenprocedure niet heeft nageleefd, is de AFM van oordeel dat in strijd is gehandeld met artikel 43, eerste lid, BGfo, omdat de klachten feitelijk niet binnen een redelijke termijn zijn afgehandeld, en artikel 44 BGfo, omdat de procedure ook niet heeft gewaarborgd dat de klachten binnen de gestelde termijn werden afgehandeld. In de andere gevallen is het voor de AFM niet duidelijk binnen welke termijn cliënten een (eerste) reactie hebben ontvangen. Dit blijkt ook niet uit het klachtenregistratieformulier.

Tot slot is in de klachtenprocedure van DWV opgenomen dat klachten zorgvuldig, verifieerbaar en consistent worden behandeld. Uit de klachtendossiers blijkt dat cliënten zijn doorverwezen naar de oud-beleidsbepalers van DWV voor de beantwoording van hun klacht. De verwijzing van cliënten naar haar oud-beleidsbepalers strookt niet met de zorgvuldige behandeling van cliënten. Immers, de cliënt heeft een klacht over de beleggingsdienstverlening van DWV. Bovendien strookt het niet met de procedure van DWV dat klachten door DWV moeten worden behandeld. Hoewel de desbetreffende beleggingsdienstverlening heeft plaatsgevonden in de periode voordat de huidige bestuurders bij de AFM waren aangemeld als beleidsbepaler, was het de

¹⁸¹ Zie bijvoorbeeld de dossiers van [cliënt B] en [cliënt D], zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

¹⁸² Zie de dossiers van [cliënt G], [cliënt A] en [cliënt H], zoals door de AFM ontvangen op 7 december 2016.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 81 van 103

verplichting van DWV om klachten op een zorgvuldige wijze te behandelen. Voor zover het noodzakelijk was kennis bij de oud-bestuurders ter zake die klachten te verkrijgen, ligt het in de rede dat DWV cliënten niet doorstuurde, maar die kennis zelf achterhaalde bij de oud-bestuurders zodoende de klacht te kunnen afhandelen. Daarbij merkt de AFM ook in dit kader op dat de heer Holtschoppen reeds sinds 1 oktober 2014 het beleid van DWV dagelijks bepaalde en betrokken was bij de beleggingsdienstverlening van DWV aan cliënten. Voorts stelt de AFM vast dat per 13 april 2016 geen wijziging is aangebracht in de dienstverlening van DWV, het vermogensbeheer voor cliënten.

Zoals gezegd wordt [cliënt A] voor de aan hem door de Geschillencommissie toegewezen schadevergoeding verwezen naar de oud-beleidsbepalers, en is de betaling van de schadevergoeding door DWV daarmee op hen afgewenteld. Dit terwijl uit de klachtdossiers blijkt dat één van de oud-beleidsbepalers [...] en dat de andere oud-beleidsbepaler [...] de schulden trachtte af te lossen. De schadevergoeding was in ieder geval op 7 december 2016 nog niet (volledig) betaald. De verwijzing van cliënten naar haar oud-beleidsbepalers strookt niet met de zorgvuldige behandeling van cliënten. Immers, de cliënt had een vordering op DWV en niet op de oud-beleidsbepalers van DWV. Dat DWV op basis van een met de oud-beleidsbepalers gemaakte afspraak een vordering had op hen, doet hier niet aan af en diende de cliënt niet te belemmeren in het verkrijgen van zijn schadevergoeding.

Het doorsturen van cliënten naar voormalig beleidsbepalers en het afwentelen van afspraken die bij een overname zijn gemaakt over openstaande claims, getuigt niet van de zorgvuldigheid die van een beleggingsonderneming verwacht wordt ten aanzien van artikel 4:17, eerste lid, Wft. Dat cliënten met claims in die gevallen werden geconfronteerd met [...], benadrukt het kwalijke karakter van de uitvoering van de klachtenprocedure. De klachtenprocedure heeft er niet toe geleid dat sprake was van een spoedige en zorgvuldige behandeling van klachten. Bijvoorbeeld in het dossier van [cliënt A]¹⁸³ is de cliënt voor betaling van de schadevergoeding verwezen naar oud-bestuurder [A]. Betaling van de schadevergoeding door de oud-bestuurder bleef echter steeds uit en – terwijl de vordering opeisbaar was vanaf 21 juni 2016 – was op 1 december 2016 slechts € 6.555 van het totale bedrag van € 25.000 door de heer [A] vergoed. DWV was op de hoogte van het uitblijven van de betalingen en heeft, hoewel zij verantwoordelijk was voor betaling aan de cliënt, op geen enkel moment op een adequate wijze ingegrepen en de vordering voldaan. Dit is eveneens een overtreding van artikel 44 BGfo, omdat de procedure ook niet heeft gewaarborgd dat klachten zorgvuldig werden afgehandeld.

¹⁸³ Ook in het geval van [cliënt B] en [cliënt D] is door DWV voor verdere afhandeling verwezen naar de oud-bestuurders.

4.5 Belangenverstrengeling en belangenconflicten

4.5.1 Wettelijk kader

Belangenverstrengeling

Op grond van artikel 4:11, eerste lid, Wft voert een beleggingsonderneming een adequaat beleid dat een integere uitoefening van zijn bedrijf waarborgt. Hieronder wordt op grond van onderdeel a verstaan dat belangenverstrengeling wordt tegengegaan.

In artikel 4:11, derde lid, Wft is opgenomen dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld met betrekking tot de minimumvoorwaarden waaraan dit beleid moet voldoen. Onder meer artikel 23 BGfo bevat dergelijke regels. Op grond van artikel 23, eerste lid, BGfo draagt een beleggingsonderneming er, met het oog op de integere uitoefening van haar bedrijf, zorg voor dat het beleid als bedoeld in artikel 4:11, eerste lid, Wft zijn neerslag vindt in procedures en maatregelen.

Onder belangenverstrengeling wordt door de AFM het volgende verstaan:

“het risico dat persoonlijke of professionele belangen, andere dan die van de cliënt, bewust of onbewust worden meegenomen bij de dienstverlening door (medewerkers van) de beleggingsonderneming aan de cliënt.”¹⁸⁴

In de wetsgeschiedenis is opgenomen dat het beleid van een financiële onderneming ten aanzien van belangenverstrengeling duidelijk moet maken hoe er dient te worden omgegaan met persoonlijke, professionele en financiële belangen in relatie tot het omgaan met belangen van cliënten van de financiële onderneming.¹⁸⁵

Belangenconflicten

Op grond van artikel 4:88, eerste lid, Wft voert een beleggingsonderneming, met inbegrip van haar bestuurders, werknemers en verbonden agenten of een persoon die rechtstreeks of onrechtstreeks is verbonden door een zeggenschapsverband, een adequaat beleid ter zake van het voorkomen en beheersen van belangenconflicten tussen haar en haar cliënten en tussen haar cliënten onderling.

Op grond van het tweede lid van artikel 4:88 Wft zorgt een beleggingsonderneming ervoor dat haar cliënten op billijke wijze worden behandeld in het geval dat een belangenconflict onvermijdelijk blijkt te zijn. In dat geval stelt een beleggingsonderneming – alvorens over te gaan tot het doen van zaken – haar cliënten op de hoogte van het belangenconflict.

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen op grond op van het derde lid regels worden gesteld met betrekking tot het in het eerste lid bedoelde beleid en het informatie van cliënten bij een belangenconflict

¹⁸⁴ Deze definiëring is eveneens opgenomen in de bijlage bij het informatieverzoek van 3 juni 2014 van de AFM aan DWV.

¹⁸⁵ *Stb.* 2006, nr. 520, p. 173.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	83 van 103

als bedoeld in het tweede lid. Op grond van artikel 167 BGfo (oud) is het beleid, bedoeld in artikel 4:88, eerste lid, Wft, gericht op het herkennen van in ieder geval de volgende situaties:

- a. de beleggingsonderneming, een relevante persoon of een persoon die met de beleggingsonderneming is verbonden door een zeggenschapsband kan financieel gewin behalen of een financieel verlies vermijden ten koste van de cliënt;
- b. de onderneming, een relevante persoon of een persoon die met de beleggingsonderneming is verbonden door een zeggenschapsband heeft een belang bij het resultaat van een ten behoeve van de cliënt verrichte dienst of een namens de cliënt uitgevoerde transactie, dat verschilt van het belang van de cliënt bij dit resultaat;
- c. de onderneming, een relevante persoon of een persoon die met de beleggingsonderneming is verbonden door een zeggenschapsband heeft een financiële of andere drijfveer om het belang van een andere cliënt of groep cliënten te laten voorgaan boven het belang van de cliënt;
- d. de onderneming, een relevante persoon of een persoon die met de beleggingsonderneming is verbonden door een zeggenschapsband oefent hetzelfde bedrijf uit als de cliënt;
- e. de onderneming, een relevante persoon of een persoon die met de beleggingsonderneming is verbonden door een zeggenschapsband ontvangt van een andere persoon dan de cliënt voor een ten behoeve van de cliënt verrichte beleggingsactiviteit, verleende beleggingsdienst of verleende nevendienst een provisie in de vorm van gelden, goederen of diensten die verschilt van de gebruikelijke provisie of vergoeding voor deze activiteit of dienst, of zal een dergelijke provisie ontvangen.

Op grond van artikel 167a, eerste lid, BGfo (oud) legt een beleggingsonderneming het beleid, zoals bedoeld in artikel 4:88, eerste lid, Wft, schriftelijk vast en draagt zij er zorg voor dit beleid te implementeren en in stand te houden. Het beleid is evenredig aan de omvang van de organisatie van de beleggingsonderneming en aan de aard, schaal en complexiteit van haar bedrijf. Op grond van het derde lid beschrijft het beleid de omstandigheden die een belangenconflict vormen of kunnen doen ontstaan dat een wezenlijk risico met zich brengt dat de belangen van een cliënt worden geschaad, alsmede de te volgen procedures en te nemen maatregelen voor het omgaan met een dergelijk conflict. Het vierde lid bepaalt dat het overeenkomstig het eerste lid vastgestelde beleid de te volgen procedures en te nemen maatregelen vermeldt voor het beheersen van een belangenconflict als bedoeld in artikel 4:88, eerste lid, Wft.

4.5.2 Oordeel AFM

De AFM is van oordeel dat DWV artikel 4:11, eerste lid, onderdeel a, Wft jo. artikel 23, eerste lid, BGfo heeft overtreden doordat zij geen adequaat beleid heeft gevoerd ten aanzien van het tegengaan van belangenverstrengeling. Daarnaast is de AFM van oordeel dat DWV geen adequaat beleid heeft gevoerd ter zake van het voorkomen en beheersen van belangenconflicten. DWV heeft hiermee artikel 4:88 Wft jo. artikel 167a BGfo (oud) overtreden. Dit wordt hieronder toegelicht.

Beleid

In het beleid van DWV uit 2008, dat volgens DWV in juni 2014 het geldende beleid was, is geen beleid opgenomen ten aanzien van belangenverstrengeling en belangenconflicten. Sinds augustus 2015 beschikt DWV over een beleid ten aanzien van de voorkoming van belangenconflicten. In dit beleid is echter slechts een algemene summiere beschrijving opgenomen in welke situaties zich een belangenconflict kan voordoen. De beschrijving ziet onder meer op mogelijke belangenconflicten tussen cliënten onderling, tussen cliënten en DWV en tussen medewerkers van DWV en belangen van DWV of haar cliënten. Voor het voorkomen en beheersen van belangenconflicten wordt verwezen naar het Handboek van DWV. DWV verplicht zich in dit beleid tot het in kennis stellen van cliënten wanneer belangenconflicten zich voordoen.

In het belangenconflictenbeleid is expliciet ruimte gelaten voor het omschrijven van belangenconflicten binnen de groep van ondernemingen waarbinnen DWV acteerde, maar deze ruimte is niet nader ingevuld. In het belangenconflictenbeleid wordt niet gewezen op het bestaan van belangenconflicten in de relatie van DWV tot [D], [F] en/of [G] of [K]. Ook de samenwerking met deze partijen wordt niet in het beleid benoemd als risico of (mogelijk) belangenconflict.

DWV beschikte niet over procedures en maatregelen voor het signaleren en omgaan met belangenverstrengeling.

DWV en [D]

DWV en [D] hadden sinds 2012 een samenwerking. Deze samenwerking bestond uit meerdere onderdelen. DWV maakte gebruik van het administratieve en secretariële apparaat van [D]. DWV was voor het verlenen van diensten sterk afhankelijk van [D], niet alleen op operationeel gebied, maar tevens op financieel gebied. Sterker nog, uit de bankafschriften van DWV blijkt dat DWV vrijwel geen andere inkomsten had dan de gelden die zij ontving van [D], dat [D] vorderingen van cliënten aan DWV heeft betaald en dat alle lopende rekeningen werden betaald vanuit de gelden die werden overgeboekt door [D]. Dit bevestigt DWV ook in haar zienswijze van 21 september 2017, waarin is opgenomen dat de heer Holtschoppen bereid is geweest om te voorzien in financiering van kosten van DWV, ook voorafgaand aan het verwerven van zijn aandelen, om de continuïteit van de bedrijfsvoering bij DWV te borgen. Ook werden er door mevrouw [H], werknemer van [D], werkzaamheden verricht ten behoeve van DWV. Verder heeft de AFM geconstateerd dat de heer Holtschoppen voor beide ondernemingen verantwoordelijk was. Opvallend is ook dat de agiostortingen van de heer Holtschoppen werden verricht vanuit [D].

Voorts stelt de AFM vast dat de kosten voor het toezicht van de AFM door [D] werden gedragen in plaats van door DWV. Hoewel DWV stelt dat dit het gevolg was van een gebrek aan liquiditeiten, heeft de AFM niet vastgesteld en wordt het door DWV ook niet nader onderbouwd dat DWV deze gelden aan [D] heeft terugbetaald, dan wel dat deze gelden op de balans van DWV zijn opgenomen als schuld aan [D].

De AFM leidt uit bovenstaande af dat de bedrijfsvoering van beide ondernemingen sterk met elkaar verweven was en dat DWV zonder de heer Holtschoppen en [D] geen bestaansrecht had.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 85 van 103

Ook in de activiteiten van beide ondernemingen was er een sterke verwevenheid. Dit zag, anders dan DWV eerder naar voren heeft gebracht, niet enkel op een samenwerking tussen de twee partijen in een situatie waarbij een beperkt aantal contractspartijen dezelfde partijen waren en dat ieder daar zijn eigen rol in had. [D] bood naast trustdiensten ook diensten als vermogensbeheerder aan. Evenals DWV bood [D] ondernemingen begeleiding bij IPO's. DWV heeft bij de beursgang van [D] actief aandelen geplaatst bij drie vermogensbeheerkanten. Dit speelde op het moment dat de heer Holtschoppen al betrokkenheid had bij DWV. Op 1 september 2014 zijn DWV en [D] hiervoor een overeenkomst aangegaan. Als enig aandeelhouder van [D] had de heer Holtschoppen een groot financieel belang bij de emissie van de aandelen [D]. Ook had DWV hier zelf een direct belang bij, nu DWV zelf aandelen zou verkrijgen bij het slagen van de emissie. Dat contacten van cliënten van DWV in het kader van die beursgang geen direct contact hebben gehad met de heer Holtschoppen of [D] zelf, doet hier niet aan af.

Het is de AFM niet gebleken dat cliënten van DWV zijn geïnformeerd over het belang van DWV en de heer Holtschoppen bij de beursgang van deze ondernemingen en de samenwerking tussen DWV en [D] in dit kader. Dit terwijl is gebleken dat beide beursgangen geen rendement hebben opgeleverd voor cliënten.

DWV en [F]

Ook was er verwevenheid tussen DWV en [F]. Vanaf 13 april 2016 openden cliënten van DWV een beleggingsrekening bij de onderneming [E], die handelt onder de naam [F]. [F] "*is owned and operated by*" [E]. [F] fungeerde alleen als broker voor DWV en [D]. De vergoedingen die DWV bij cliënten in rekening bracht, worden op grond van de LPOA maandelijks ingehouden van de beleggingsrekening die cliënten hebben geopend bij [F]. De partner van de heer Holtschoppen, mevrouw [H], was CEO van [F]. Zij was tevens enig aandeelhouder van [G]. [G] ontving de vergoedingen, die [E] maandelijks inhield van de rekeningen van cliënten. Uit de bankafschriften van [G] blijkt dat slechts een gedeelte van deze vergoedingen is doorgestort aan DWV. De overige gelden zijn overgeboekt aan een andere Maltese vennootschap [...], voorheen de bestuurder van [G], of stonden in ieder geval tot 25 april 2017 nog op de lopende rekening van [G]. Cliënten zijn niet geïnformeerd over de relatie tussen [F] en DWV.

DWV en [K]

Oprichting van [K] is geïnitieerd door [D]. [D] en de beheerder van het fonds zijn een overeenkomst aangegaan, waarin de oprichting van het fonds is afgesproken. [D] heeft de oprichtingskosten voor een fonds aan de beheerder betaald. DWV was adviseur van [K]. Zij heeft met de beheerder van het fonds een vermogensbeheerovereenkomst gesloten, waarin is bepaald dat DWV het vermogen in het fonds zal beheren en ten behoeve hiervan transacties zal verrichten. Voor deze diensten ontving DWV een beheervergoeding, waarvan de hoogte afhankelijk was van de inleg in het fonds. Tevens ontving DWV een percentage aan winstdeling. Deelname in [K] werd actief gepromoot door DWV. Nu de hoogte van de vergoeding afhankelijk was van het fondsvermogen, had DWV er financieel belang bij dat cliënten en derden in het fonds deelnamen. Uit de standaard gespreksnotitie die door DWV werd gehanteerd en de cliëntdossiers blijkt niet dat cliënten over dit belang zijn geïnformeerd.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	86 van 103

Conclusie

Gelet op het voorgaande is de AFM van oordeel dat DWV in de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 allereerst artikel 4:11, eerste lid, onderdeel a, Wft jo. artikel 23, eerste lid, BGfo heeft overtreden. DWV heeft geen adequaat beleid gevoerd dat een integere uitoefening van haar bedrijf waarborgt doordat zij geen belangenverstrengeling is tegengegaan. DWV heeft er ook geen zorg voor gedragen dat het bedoelde beleid neerslag vindt in procedures en maatregelen.

De heer Holtschoppen had persoonlijk en financieel belang bij het plaatsen van aandelen [D] bij cliënten van DWV. DWV had op haar beurt financieel belang bij het plaatsen van aandelen [D] bij cliënten. Daarnaast werd in het beleggingsbeleid de mogelijkheid open gehouden om in de toekomst opnieuw in IPO's te investeren en bood [D] op haar website ondernemingen die naar de beurs willen aan dat [D] een IPO kan realiseren.

Verder had DWV een financieel belang bij de omvang van het fondsvermogen van [K] en werd door medewerkers van DWV deelname in [K] actief gepromoot. Dit heeft geleid tot deelname in [K].

Bij beide voornoemde situaties bestond het risico dat de belangen van DWV en/of de heer Holtschoppen bewust of onbewust werden meegenomen bij de beleggingsdienstverlening door DWV aan cliënten. DWV heeft geen beleid gevoerd dat belangenverstrengeling tegengaait. DWV heeft geen analyse gemaakt van de risico's op belangenverstrengeling ten aanzien van de samenwerking met [D] en [K]. Het risico dat de belangen van DWV, [D] en/of de heer Holtschoppen bewust of onbewust werden meegenomen bij beleggingsdienstverlening aan cliënten is door DWV niet onderkend. Het beleid van DWV was niet gericht op het tegengaan van belangenverstrengeling.

DWV diende op grond van artikel 23, eerste lid, BGfo het beleid om belangenverstrengeling tegen te gaan neer te leggen in procedures en maatregelen. Echter, uit de verschillende AO/IC's blijkt niet dat er aandacht was voor belangenverstrengeling. De AO/IC van augustus 2015 en juni 2016 bevatte geen procedures en maatregelen met betrekking tot het tegengaan van belangenverstrengeling. Dit terwijl de AFM DWV meermaals heeft gewezen op het ontbreken van procedures en maatregelen met betrekking tot belangenverstrengeling. De AFM wijst ter illustratie op haar bevindingen uit een onderzoek in de periode 2010 tot 2011¹⁸⁶ en haar vaststellingen in het voornemen tot vergunningintrekking van 5 augustus 2015.

Daarnaast heeft DWV in de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 artikel 4:88 Wft jo. artikel 167a BGfo (oud) overtreden. DWV heeft geen adequaat beleid gevoerd ter zake van het voorkomen en beheersen van belangenconflicten tussen haar en haar cliënten. DWV heeft er ook geen zorg voor gedragen dat het bedoelde beleid is geïmplementeerd en in stand is gehouden.

Zo bestonden er in de samenwerking tussen DWV en [D] belangenconflicten met cliënten, omdat beide partijen – en de heer Holtschoppen – financieel belang hadden bij het plaatsen van aandelen bij cliënten. Ook in de samenwerking tussen DWV en [F] bestonden er belangenconflicten met cliënten, omdat DWV-clieñten een

¹⁸⁶ Deze bevindingen zijn beschreven in de brief van de AFM aan DWV van 11 februari 2011.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 87 van 103

beleggingsrekening moesten openen bij [F]. De partner van de heer Holtschoppen, mevrouw [H], had hier als CEO van [F] en als enig aandeelhouder van [G], die de vergoedingen ontving die [E] maandelijks inhield van de rekeningen van cliënten, belang bij. Tot slot bestonden er belangenconflicten met cliënten in de samenwerking tussen DWV en [K], omdat DWV belang had bij de omvang van het fondsvermogen van [K]. DWV ontving een beheervergoeding van [K], bestaande uit een percentage van het fondsvermogen. De hoogte van de vergoeding was hiermee afhankelijk van het aantal personen dat deelnam in het fonds.

DWV voerde geen beleid om deze belangenconflicten te voorkomen dan wel deze belangenconflicten te beheersen. Gezien de verschillende (financiële) belangen van DWV, [D] en de heer Holtschoppen is het evident dat belangenconflicten tussen DWV en cliënten zijn ontstaan of in ieder geval konden ontstaan. Dat DWV hier geen rekening mee hield en geen beleid heeft gevoerd dat deze belangenconflicten voorkwam en beheerste is kwalijk en levert een overtreding op van artikel 4:88 Wft.

DWV heeft in bijlage 8 bij haar AO/IC het beleid ter voorkoming van belangenconflicten opgenomen. DWV heeft hierin een summiere beschrijving gegeven van mogelijke belangenconflicten. Echter, het beleid bevat geen informatie over samenwerking met derden zoals [D], [F] of [K]. In de AO/IC is niet beschreven welke omstandigheden een belangenconflict vormen of kunnen doen ontstaan dat een wezenlijk risico met zich brengt dat belangen van een cliënt worden geschaad. Sterker nog, in de periode van 1 oktober 2014 tot augustus 2015 werd in het beleid van DWV in het geheel niet gesproken over belangenconflicten.

Ook heeft DWV in dit kader geen procedures en maatregelen geïmplementeerd en deze derhalve ook niet in stand gehouden zoals zij verplicht is op grond van artikel 167a BGfo (oud). De AFM licht dit als volgt toe. In de geldende AO/IC van juli 2014 zijn in zijn geheel geen procedures en maatregelen opgenomen. Vervolgens is in de AO/IC van augustus 2015 en juni 2016 slechts opgenomen dat belangentegenstellingen zoveel mogelijk voorkomen dienden te worden en dat – volgens deze AO/IC's – ten behoeve hiervan beleidsmaatregelen en procedures van kracht zijn die zijn ingebed in het DWV Handboek. Echter, de AFM heeft vastgesteld dat dergelijke procedures en maatregelen niet in het Handboek zijn opgenomen. In bijlage 8 van dit Handboek is slechts opgenomen dat DWV een cliënt in kennis stelt van een belangenconflict waarbij de cliënt betrokken is. Uit de bij de AFM beschikbare informatie blijkt vervolgens niet dat deze procedure in de praktijk ook daadwerkelijk werd gevolgd bij de belangenconflicten die door DWV zijn geïdentificeerd. Uit de cliëntendossiers en uit digitaal onderzoek is eveneens niet gebleken dat cliënten zijn geïnformeerd over de belangenconflicten die speelden bij de beleggingsdiensten die aan hen werden verleend.

4.7 Feitelijk leidinggeven door de heer Holtschoppen

4.7.1 Wettelijk kader

Artikel 5:1, derde lid, Awb verklaart artikel 51 Wetboek van Strafrecht (**WvSr**) van overeenkomstige toepassing op het bestuursrecht. Hieruit volgt dat ook voor het bestuursrecht geldt dat zowel rechtspersoon als natuurlijke personen beboet kunnen worden indien er een overtreding is geconstateerd.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	88 van 103

Volgens vaste jurisprudentie is sprake van feitelijk leidinggeven aan een verboden gedraging door een rechtspersoon, indien:

- i. een functionaris op de hoogte was van de verboden of soortgelijke gedraging door de rechtspersoon, althans bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat de verboden of soortgelijke gedraging zich zou voordoen;
- ii. hij bevoegd en redelijkerwijs gehouden was om die verboden gedraging te voorkomen en/of te beëindigen;
- iii. maatregelen daartoe achterwege heeft gelaten.¹⁸⁷

Voor de vraag of de heer Holtschoppen als feitelijk leidinggever kan worden aangesproken is van belang of zijn (voorwaardelijk) opzet is gericht op de feitelijke gedragingen van DWV (het kleurloos opzet). Het (voorwaardelijk) opzet van de heer Holtschoppen hoeft niet gericht te zijn op de wederrechtelijkheid van de feitelijke gedraging.¹⁸⁸ De vraag of de heer Holtschoppen wist dat met de gedraging van DWV de wet werd overtreden is dus niet relevant.

4.7.2 Oordeel AFM

De AFM is van oordeel dat de heer Holtschoppen in de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 feitelijk leiding heeft gegeven aan de overtreding van artikel 4:11, eerste lid, Wft door DWV. De heer Holtschoppen was in voornoemde periode steeds op de hoogte van de verschillende verboden of soortgelijke gedragingen door DWV, althans heeft bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat de verboden of soortgelijke gedragingen zich zouden voordoen en terwijl hij deze gehele periode bevoegd en redelijkerwijs gehouden was om die verboden gedragingen te voorkomen en/of te beëindigen heeft hij alle maatregelen daartoe achterwege gelaten. Anders dan de heer Holtschoppen is de AFM van oordeel dat hij steeds persoonlijke wetenschap had van de verschillende gedragingen door DWV en veelal zelf de gedragingen veroorzaakte en daarmee direct betrokken was bij de overtredingen. De heer Holtschoppen kan dan ook een persoonlijk verwijt worden gemaakt van de overtreding door DWV. Dit wordt hieronder toegelicht.

4.7.2.1 Niet aanmelden van de heer Holtschoppen als beleidsbepaler

- i. De heer Holtschoppen was op de hoogte van de verboden gedragingen door DWV, althans heeft bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat de verboden gedragingen zich zouden voordoen

De heer Holtschoppen was ervan op de hoogte dat hij in de periode van 1 oktober 2014 tot 13 april 2016 niet was aangemeld als (dagelijks) beleidsbepaler [...]. Hij heeft in die periode niet uit eigen beweging een

¹⁸⁷ Bijv. HR 16 december 1986, *NJ* 1987, nrs.321/322 (Slavenburg II); CbB 17 juli 2015, ECLI:NL:CBB:2015:256; CbB 2 september 2015, ECLI:NL:CBB:2015:312; CbB 7 maart 2016, ECLI:NL:CBB:2016:54; HR 26 april 2016, ECLI:NL:HR:2016:733; CbB 14 augustus 2018, ECLI:NL:CBB:2018:327 en ECLI:NL:CBB:2018:400.

¹⁸⁸ Zoals nog eens bevestigd door het CbB op 14 augustus 2018, ECLI:NL:CBB:2018:327 en ECLI:NL:CBB:2018:400.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 89 van 103

‘Meldingsformulier benoeming’ ingevuld ten aanzien van zijn rol bij DWV (dat hij later wel heeft ingevuld voor zijn benoeming in 2016).

De heer Holtschoppen was op de hoogte van de formele taken en verantwoordelijkheden van de personen die wel bij de AFM voor DWV stonden ingeschreven, te weten de heren [B] en [A]. De relatie tussen de heer Holtschoppen en DWV bleef niet beperkt tot de intentie van de heer Holtschoppen om een belang in DWV te verwerven. De heer Holtschoppen vervulde in de praktijk voornamelijk zelf de (commerciële) taken die formeel waren toebedeeld aan de heer [B], die formeel was aangemeld als beleidsbepaler. Zo verleende hij naar eigen inzicht beleggingsdiensten aan cliënten en ondernam hij commerciële activiteiten. Hij hield zich bezig met het beleggingsbeleid en de beleggingsstrategie van DWV. De heer Holtschoppen stemde niet of nauwelijks zaken af met de wel aangemelde beleidsbepalers, ook niet als het ging om cruciale zaken zoals het bepalen van het beleggingsbeleid of het verrichten van transacties voor cliënten.

Nadat de heer [B] vanaf het voorjaar van 2015 [...] afwezig was en zijn taken als bestuurder en dagelijks beleidsbepaler niet meer kon uitvoeren, heeft de heer Holtschoppen in nog sterkere mate diens activiteiten als dagelijks beleidsbepaler naar zich toe getrokken.

ii. De heer Holtschoppen was bevoegd en redelijkerwijs gehouden om die verboden gedragingen te voorkomen en/of te beëindigen

De heer Holtschoppen oefende feitelijk de rechten uit die verbonden zijn aan de functie van statutair bestuurder / dagelijks beleidsbepaler en die formeel aan de heer [B] toekwamen. Taken die de heer [B] als beleidsbepaler op zich zou moeten nemen werden in de praktijk (ook) door de heer Holtschoppen vervuld, met name vanaf het voorjaar van 2015. Gelet op deze rol als directielid die de heer Holtschoppen op zich nam, lag het ook op zijn weg om de wetsovertredingen door DWV, een kleine onderneming, te voorkomen dan wel te beëindigen, [...]. Sterker, omdat de heer Holtschoppen zelf de overtreding van DWV veroorzaakte door de taken van de heer [B] uit te voeren, was hij bij uitstek bevoegd en redelijkerwijs gehouden om – kort gezegd – daaraan een einde te maken door zijn functie neer te leggen en zich aan te melden bij de AFM alvorens deze taken weer te vervullen.

iii. De heer Holtschoppen heeft maatregelen daartoe achterwege gelaten

Op geen enkele wijze is gebleken dat de heer Holtschoppen maatregelen heeft genomen om te voorkomen dat hij een (mede)beleidsbepalende rol binnen DWV zou vervullen, of om die rol te beëindigen. Door het achterwege laten van dergelijke maatregelen heeft de heer Holtschoppen de verboden gedragingen door DWV niet voorkomen of beëindigd en heeft DWV in ieder geval in de periode van 1 oktober 2014 tot 21 december 2015 en van 1 oktober 2014 tot 13 april 2016 artikel 4:26, eerste en negende lid, Wft jo. artikel 95, eerste lid, aanhef en onderdeel a, BGfo [...] overtreden.

4.7.2.2 Geen tweehoofdige leiding

- i. De heer Holtschoppen was op de hoogte van de verboden gedragingen door DWV, althans heeft bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat de verboden gedragingen zich zouden voordoen

De heer Holtschoppen was op de hoogte dat het dagelijks beleid van DWV in de periode van 13 april 2016 tot 5 december 2017 niet door twee personen werd bepaald en dat er geen invulling werd gegeven aan het beginsel van tweehoofdige leiding, zoals bedoeld in artikel 4:83 Wft. De heer Holtschoppen was in de praktijk de bepalende factor binnen DWV en bepaalde op welke wijze beleggingsdiensten werden verleend aan cliënten. De heer [C] heeft hierbij geen rol van betekenis gehad. De rol van de heer [C] beperkte zich met name tot het op orde brengen van de administratie van DWV en hij stemde dit af met de heer Holtschoppen. De heer Holtschoppen was voorts grootaandeelhouder van DWV, hij hield in ieder geval 80 procent van de aandelen van DWV. Uit het onderzoek van de AFM is gebleken dat bij de aandeelhoudersvergaderingen van DWV in juli en september 2016 de heer Holtschoppen de enig aanwezige aandeelhouder was. Zodoende had de heer Holtschoppen ook als aandeelhouder van DWV de touwtjes in handen. Tot slot was de heer [C] in de periode van 20 september tot 5 december 2017 in zijn geheel niet meer betrokken bij DWV en formeel uitgeschreven uit het handelsregister, hetgeen de heer Holtschoppen bekend was.

- ii. De heer Holtschoppen was bevoegd en redelijkerwijs gehouden om die verboden gedragingen te voorkomen en/of te beëindigen

Zoals hierboven toegelicht, bepaalde de heer Holtschoppen het dagelijks beleid feitelijk alleen. Gelet op die rol, lag het ook op zijn weg om de wetsovertreding door DWV te voorkomen dan wel te beëindigen, door uitvoering te geven aan het beginsel van tweehoofdige leiding en het dagelijks beleid gezamenlijk met de heer [C] te bepalen. Sterker, omdat de heer Holtschoppen zelf de overtreding van DWV veroorzaakte door alleen en zelfstandig het dagelijks beleid van DWV te bepalen, was hij bij uitstek bevoegd en redelijkerwijs gehouden om – kort gezegd – daaraan een einde te maken door deze beleidsbepalende functie gezamenlijk met de heer [C] te vervullen. Daar komt bij dat de heer Holtschoppen als bestuurder zelfstandig bevoegd was om rechtshandelingen te verrichten voor DWV, dus ook om de verboden gedragingen te voorkomen en/of te beëindigen. De rol van de heer Holtschoppen als grootaandeelhouder van DWV maakte dat hij tevens als aandeelhouder van DWV vrijwel alle macht had binnen de organisatie.

- iii. De heer Holtschoppen heeft maatregelen daartoe achterwege gelaten

Op geen enkele wijze is gebleken dat de heer Holtschoppen maatregelen heeft genomen om te voorkomen dat hij alleen en zelfstandig het dagelijks beleid van DWV bepaalde, of maatregelen heeft getroffen om deze overtreding te beëindigen. Door het achterwege laten van dergelijke maatregelen heeft de heer Holtschoppen de verboden gedraging door DWV niet voorkomen of beëindigd en heeft DWV in de periode van 13 april 2016 tot 5 december 2017 artikel 4:83 Wft overtreden.

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 91 van 103

4.7.2.3 *Bedrijfsvoering*

- i. De heer Holtschoppen was op de hoogte van de verboden gedragingen door DWV, althans heeft bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat de verboden gedragingen zich zouden voordoen

De heer Holtschoppen was op de hoogte dat de bedrijfsvoering niet zodanig was ingericht dat deze een beheerste en integere uitoefening van DWV waarborgde, omdat in ieder geval twee incidenten niet werden gemeld, niet werd voldaan aan de bewaarplicht en er geen sprake was van een duidelijke, evenwichtige en adequate verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, althans heeft in ieder geval bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat die gedragingen zich zouden voordoen.

De heer Holtschoppen was ervan op de hoogte dat er agiostortingen gedaan moesten worden in verband met het kapitaaltekort van DWV. Voorts blijkt uit het onderzoek dat hij zelf de opdracht heeft gegeven om de gelden weer terug te boeken naar zijn onderneming [D], terwijl deze gelden bedoeld waren om te voldoen aan de kapitaalseisen. Hiermee was de heer Holtschoppen op de hoogte van het kapitaaltekort en de omgang hiermee door DWV en wist hij dat er sprake was van een incident dat hij namens DWV bij de AFM diende te melden. Dat DWV niet zonder meer aan de betalingsverplichting van € 25.000 aan [cliënt A] kon voldoen, was de heer Holtschoppen eveneens bekend. Hij zorgde al gedurende lange tijd voor financiering van DWV, omdat DWV zelf niet liquide genoeg was. Het kwam er feitelijk op neer dat DWV zonder de heer Holtschoppen en [D] geen bestaansrecht had. Gelet op voorgaande wist hij dat de financiële positie van DWV penibel was en deze gebeurtenissen een ernstig gevaar vormde voor de continuïteit van DWV. Daarmee wist hij ook in dit geval dat er sprake was van een incident dat hij namens DWV bij de AFM diende te melden. Er is namens DWV vervolgens geen enkele melding gedaan. De heer Holtschoppen was dan ook op de hoogte, of heeft in ieder geval bewust de aanmerkelijke kans aanvaard, dat de twee incidenten niet conform artikel 24, derde lid, BGfo bij de AFM werden gemeld.

DWV beschikte niet over de benodigde gegevens van (oud-)cliënten, zoals rechten en verplichtingen tussen DWV en cliënten en gegevens over uitgevoerde transacties. In sommige gevallen beschikte DWV in het geheel niet over dossiers van cliënten. DWV voldeed vanaf 1 oktober 2014 al niet aan deze bewaarplicht. De heer Holtschoppen verleende vanaf die datum (feitelijk als enige binnen de onderneming) al beleggingsdiensten aan cliënten en verrichtte transacties voor hen. Nu de bewaarplicht zich onder meer richt tot documenten die verband houden met die werkzaamheden van de heer Holtschoppen, omdat hij die nodig had om zijn werkzaamheden goed uit te kunnen voeren dan wel omdat de documenten voortvloeien uit zijn eigen werkzaamheden, was hij ervan op de hoogte dat aan de bewaarplicht niet steeds werd voldaan. Dit geldt in nog sterkere mate vanaf het moment dat de heer Holtschoppen DWV overnam en – zoals hierboven beschreven – als formeel bestuurder en grootaandeelhouder feitelijk als enige de touwtjes in handen kreeg.

Tot slot was de heer Holtschoppen op de hoogte van de onduidelijke, onevenwichtige en niet adequate taakverdelingen binnen DWV. Hij was vanzelfsprekend bekend met zijn eigen taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden en die van de heer [C], waarbij de taken van risicomanagement en compliance überhaupt niet waren verdeeld, en hij heeft dit vastgelegd in de AO/IC van DWV.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	92 van 103

ii. De heer Holtschoppen was bevoegd en redelijkerwijs gehouden om die verboden gedragingen te voorkomen en/of te beëindigen

Gelet op de rol als dagelijks beleidsbepaler en later ook als (zelfstandig) bestuurder, lag het op de weg van de heer Holtschoppen om de wetsovertreding door DWV, een kleine onderneming, te voorkomen dan wel te beëindigen, door te voldoen aan de bewaarplicht, door incidenten te melden en zorg te dragen voor een duidelijk, evenwichtige en adequate verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. De heer [A] hield zich in ieder geval niet bezig met de beleggingsportefeuille en de heer [B] was vanaf het voorjaar van 2015 reeds afwezig. De heer Holtschoppen heeft zich gedurende die periode feitelijk als enige beziggehouden met beleggingsdiensten en cliënttransacties. Het lag op zijn weg om bij die werkzaamheden de benodigde documentatie daaromtrent te bewaren. Hij was dan ook bevoegd en redelijkerwijs gehouden om – kort gezegd – te voldoen aan de bewaarplicht of in ieder geval alles wat hij in zijn macht had in te zetten om de bescheiden te achterhalen bij de oud-bestuurders, ook indien dit niet noodzakelijk is in het kader van een zaak bij het Kifid. De heer Holtschoppen veroorzaakte bovendien zelf de overtredingen van DWV en was daarom reeds bevoegd en redelijkerwijs gehouden om daaraan een einde te maken. De rol van de heer Holtschoppen als grootaandeelhouder van DWV maakte dat hij tevens als aandeelhouder van DWV vrijwel alle macht had binnen de organisatie.

iii. De heer Holtschoppen heeft maatregelen daartoe achterwege gelaten

Op geen enkele wijze is gebleken dat de heer Holtschoppen maatregelen heeft genomen om te voorkomen dat de bedrijfsvoering niet zodanig was ingericht dat deze een beheerste en integere uitoefening van DWV waarborgde, of maatregelen heeft getroffen om de overtredingen te beëindigen. Hij heeft structureel niet voorkomen dat verschillende overtredingen door DWV werden begaan. Door het achterwege laten van dergelijke maatregelen heeft de heer Holtschoppen de verboden gedragingen door DWV niet voorkomen of beëindigd en heeft DWV in de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 artikel 4:14, eerste en tweede lid, Wft overtreden.

4.7.2.4 Behandeling van klachten

i. De heer Holtschoppen was op de hoogte van de verboden gedragingen door DWV, althans heeft bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat de verboden gedragingen zich zouden voordoen

De heer Holtschoppen was op de hoogte dat er in ieder geval in de periode vanaf 13 april 2016 geen zorg werd gedragen voor een adequate klachtenbehandeling, DWV niet beschikte over een behoorlijke klachtenadministratie en klachten niet binnen de termijn werden afgehandeld terwijl ook de procedure van DWV dit niet waarborgde, althans heeft in ieder geval bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat deze gedragingen zich zouden voordoen.

De heer Holtschoppen was op de hoogte van de – niet adequate en onzorgvuldige – behandeling van de klachten van [cliënt B] en [cliënt D] en de doorverwijzing naar de oud-bestuurders. Voorts blijkt uit het klachtdossier van

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 93 van 103

[cliënt A] dat de heer Holtschoppen zowel via DWV als in privé door de gemachtigde van DWV op de hoogte is gebracht van het feit dat DWV € 25.000 schadevergoeding diende te betalen aan de cliënt. In combinatie met de agiostortingen die in dezelfde periode plaatsvonden, stelt de AFM vast dat de heer Holtschoppen ervan op de hoogte was dat dit bedrag niet beschikbaar was bij DWV. De betreffende cliënt is voor betaling verwezen naar de oud-bestuurder, die overigens ook niet tijdig en volledig aan de verplichtingen voldeed. Vanaf het moment dat de heer Holtschoppen DWV overnam was hij er eveneens mee bekend dat DWV niet voldeed aan een behoorlijke klachtenadministratie en klachten niet binnen de termijn werden afgehandeld, of heeft in ieder geval bewust de aanmerkelijke kans hiertoe aanvaard. Uit de klachtenadministratie volgt bijvoorbeeld dat de heer Holtschoppen op de hoogte was van een klacht van [cliënt G], en dat er afspraken tussen de heer Holtschoppen en de cliënt waren gemaakt over compensatie. De klacht, of een ontvangstbevestiging hiervan, zit echter niet in het dossier en aantekeningen betreffende de gemaakte afspraken evenmin. Vervolgens heeft de heer Holtschoppen de vordering van cliënt schriftelijk afgewezen, maar heeft hij later dat jaar via [D] wel een schadevergoeding van in ieder geval € 30.000 voldaan. Uit de klachtenadministratie valt niet te achterhalen hoe dit exact gelopen is. Ook volgt uit de administratie bijvoorbeeld dat de heer Holtschoppen op 4 juli 2016 een cc van de e-mail van de heer [C] aan de heer [A] over het behandelen van de klacht van [cliënt B] heeft ontvangen, terwijl de heer [A] op 15 september 2016 aan de heer Holtschoppen een kopie van een brief heeft gestuurd waarin staat dat de cliënt door de "huidige directie" adequaat verder zal worden geholpen. Niet blijkt wat de heer Holtschoppen hierna heeft gedaan.

ii. De heer Holtschoppen was bevoegd en redelijkerwijs gehouden om die verboden gedragingen te voorkomen en/of te beëindigen

Gelet op zijn rol in de periode vanaf 13 april 2016, lag het eveneens op zijn weg om de wetsovertredingen door DWV te voorkomen dan wel te beëindigen, door te zorgen voor een adequate behandeling van klachten, een behoorlijke klachtenadministratie en tijdige afhandeling van klachten of in ieder geval alles wat hij in zijn macht had in te zetten om informatie en bescheiden zelf te achterhalen bij de oud-bestuurders. De heer Holtschoppen veroorzaakte bovendien zelf de onzorgvuldige afhandeling van klachten en was daarom reeds bevoegd en redelijkerwijs gehouden om daaraan een einde te maken. Daar komt bij dat de heer Holtschoppen als bestuurder zelfstandig bevoegd was om rechtshandelingen te verrichten voor DWV, dus ook om de verboden gedragingen te voorkomen en/of te beëindigen. De rol van de heer Holtschoppen als grootaandeelhouder van DWV maakte dat hij tevens als aandeelhouder van DWV vrijwel alle macht had binnen de organisatie.

iii. De heer Holtschoppen heeft maatregelen daartoe achterwege gelaten

Op geen enkele wijze is gebleken dat de heer Holtschoppen maatregelen heeft genomen om te voorkomen dat er geen zorg werd gedragen voor een adequate behandeling van klachten, DWV niet beschikte over een behoorlijke klachtenadministratie en klachten niet tijdig werden afgedaan, of maatregelen heeft getroffen om deze overtreding te beëindigen. Door het achterwege laten van dergelijke maatregelen heeft de heer Holtschoppen de verboden gedragingen door DWV niet voorkomen of beëindigd en heeft DWV in de periode vanaf 13 april 2016 artikel 4:17 Wft en de artikelen 41, 43 en 44 BGfo overtreden.

4.7.2.5 Belangenverstrengeling en belangenconflicten

- i. De heer Holtschoppen was op de hoogte van de verboden gedragingen door DWV, althans heeft bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat de verboden gedragingen zich zouden voordoen

De heer Holtschoppen was op de hoogte van de belangenverstrengeling en belangenconflicten binnen DWV. De heer Holtschoppen was betrokken bij zowel DWV als [D]. Tussen beide ondernemingen bestond een sterke (financiële) verwevenheid. De heer Holtschoppen en zijn onderneming [D] hadden zelf een aandeel in die belangenverstrengeling en belangenconflicten, daarmee was de heer Holtschoppen ook bekend met de belangen die speelden. [D] ontving bijvoorbeeld een vergoeding voor het aanbrengen van cliënten van DWV bij depotbank [depotbank], waarbij de hoogte afhankelijk was van de transacties die op de rekeningen van de cliënt werden verricht. Als enig aandeelhouder en bestuurder van [D] was de heer Holtschoppen hiervan op de hoogte, nu hij degene was die dergelijke overeenkomsten met cliënten moest afsluiten. Daarnaast hadden DWV en de heer Holtschoppen financieel belang bij het plaatsen van aandelen [D] bij cliënten van DWV. De heer Holtschoppen is de overeenkomst ter zake met DWV aangegaan.

Daarnaast was de heer Holtschoppen op de hoogte van de samenwerking met [F], dit betrof een samenwerking met zijn levenspartner. Als CEO van [F] en enig aandeelhouder van [G] had zijn levenspartner er belang bij dat cliënten van DWV een beleggingsrekening bij [F] moesten openen alvorens er beleggingsdiensten aan hen verleend konden worden.

Ook heeft de heer Holtschoppen de vermogensbeheerovereenkomst tussen DWV en [K] – een fonds waarvan de oprichting is geïnitieerd door [D] – ondertekend en wordt hij opgevoerd als contactpersoon van [K]. De heer Holtschoppen was dus bekend met de vergoeding die tussen DWV en [K] was afgesproken, die afhankelijk was van de inleg in het fonds en de winstdeling. Daarnaast droeg de heer Holtschoppen zelf de verantwoordelijkheid voor het verlenen van beleggingsdiensten aan cliënten, en was dan ook op de hoogte van het feit dat het fonds actief werd gepromoot bij cliënten van DWV.

Voorts was de heer Holtschoppen als dagelijks beleidsbepaler en later als bestuurder bekend met de AO/IC van DWV, waarin geen enkele aandacht is voor belangenverstrengeling en ten aanzien van belangenconflicten enkel in de versies van augustus 2015 en juni 2016 een summier beschrijving is opgenomen van hypothetische situaties. Dit terwijl de AFM reeds op deze tekortkomingen gewezen heeft in haar voornemen tot vergunningintrekking van 5 augustus 2015, toen de heer Holtschoppen feitelijk al dagelijks beleidsbepaler was.

- ii. De heer Holtschoppen was bevoegd en redelijkerwijs gehouden om die verboden gedragingen te voorkomen en/of te beëindigen

Gelet op de rol als dagelijks beleidsbepaler en later ook als (zelfstandig) bestuurder, lag het op de weg van de heer Holtschoppen om de wetsovertreding door DWV, een kleine onderneming, te voorkomen dan wel te beëindigen, door belangenverstrengeling tegen te gaan en belangenconflicten te voorkomen en te beheersen. Ook had hij ervoor zorg moeten dragen dat beleid hieromtrent was vastgelegd en werd geborgd. De heer

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 95 van 103

Holtschoppen veroorzaakte zelf de belangenconflicten met zijn eigen bedrijf, [D], en het bedrijf van zijn levenspartner, [F] en was verantwoordelijk voor het verlenen van beleggingsdiensten aan cliënten. Hij was dan ook bevoegd en redelijkerwijs gehouden om daaraan een einde te maken. De rol van de heer Holtschoppen als grootaandeelhouder van DWV maakte dat hij tevens als aandeelhouder van DWV vrijwel alle macht had binnen de organisatie.

iii. De heer Holtschoppen heeft maatregelen daartoe achterwege gelaten

Op geen enkele wijze is gebleken dat de heer Holtschoppen maatregelen heeft genomen om te voorkomen dat belangenverstrengeling en belangenconflicten zich voordeden, of maatregelen heeft getroffen om de overtredingen te beëindigen. Door het achterwege laten van dergelijke maatregelen heeft de heer Holtschoppen de verboden gedragingen door DWV niet voorkomen of beëindigd en heeft DWV in de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 de artikelen 4:11, eerste lid, sub a, Wft jo. artikel 23, eerste lid, BGfo en artikel 4:88, eerste lid, Wft overtreden.

4.8 Resterende aspecten zienswijze

Verklaringen van de heren Holtschoppen en [C]

Op 7 december 2017 heeft de AFM onder meer gesproken met de heren Holtschoppen en [C]. De verklaringen van de beide heren, waarvan verslag is opgemaakt, zijn niet ten grondslag gelegd aan onderhavig boetebesluit, waarmee de bevindingen ten aanzien van de overtreding van artikel 5:20 Awb ook zijn komen te vervallen. Dit geldt ook voor andere verklaringen van de heer Holtschoppen, bijvoorbeeld tijdens zijn toetsingsgesprek. De zienswijze van de heer Holtschoppen met betrekking tot het gebruik van deze verklaringen behoeft om die reden geen verdere behandeling.

Opportuniteit handhavingsmaatregel

De heer Holtschoppen meent dat het niet opportuun is om hem een boete op te leggen. Hij baseert dit standpunt op de afwegingen genoemd in het Handhavingsbeleid van de AFM¹⁸⁹ (**het Handhavingsbeleid**). Daarbij noemt hij dat hij nauwelijks verdiensten heeft gehad, het een kleine onderneming betrof met veel achterstallig (administratief) onderhoud en een kleine klantenkring, en DWV naar aanleiding van de kritische bevindingen van de AFM haar verzocht heeft de vergunning in te trekken. Er zou volgens de heer Holtschoppen ook geen sprake zijn geweest van een marktverstoring of het schaden van vertrouwen.

De AFM stelt voorop dat zij zich richt op het doen naleven van de normen die in de financiële wet- en regelgeving zijn neergelegd, waarbij het uitgangspunt is dat eenieder zich uit eigen beweging normconform gedraagt. Bij de keuze voor de inzet van een handhavingsinstrument wordt – conform het Handhavingsbeleid – rekening gehouden met alle relevante omstandigheden van het geval en worden de rechtstreeks bij een besluit betrokken belangen afgewogen. Uitgangspunten zijn bijvoorbeeld dat het optreden afhankelijk is van de inhoud en strekking van de norm en optreden overeenkomstig de algemene beginselen van behoorlijk bestuur plaatsvindt.

¹⁸⁹ Handhavingsbeleid van de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank van 1 juli 2008.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	96 van 103

Factoren die van belang zijn zien onder meer op het bestraffen van het schenden van de norm en omstandigheden als recidive of schending van het vertrouwen in de markt.

In artikel 4:11, eerste lid, Wft is de verplichting om een op integriteit gericht beleid te voeren opgenomen. DWV moest tegengaan dat dat zij of haar werknemers strafbare feiten of andere wetsovertredingen begingen die het vertrouwen in DWV of in de financiële markten kunnen schaden. Ook moest zij belangenverstrengeling tegengaan. De verschillende overtredingen die zijn begaan door DWV zijn op zichzelf staande al ernstig. Zo is de integriteit van de personen en ondernemingen die actief zijn op de financiële markten van groot belang voor het maatschappelijk vertrouwen in deze markten en ondernemingen die hierop actief zijn. [...] Ook moeten zij kunnen vertrouwen op een billijke behandeling. Door het bestaan van belangenverstrengeling en belangenconflicten waarover de cliënten niet worden geïnformeerd komt dat op gespannen voet te staan en schaadt dat het vertrouwen. Per saldo heeft DWV een aanzienlijke hoeveelheid wetsovertredingen begaan waardoor DWV stelselmatig de Wft en het BGfo heeft overtreden. Dit leidt tot de conclusie dat DWV geen adequaat beleid heeft gevoerd dat een integere uitoefening van haar bedrijf waarborgde, hetgeen een ernstige overtreding oplevert. Dat vertaalt zich ook in de hoge boetecategorie (3). De heer Holtschoppen heeft hieraan gedurende de gehele periode feitelijk leiding gegeven. Het is de heer Holtschoppen dan ook te verwijten dat DWV stelselmatig en structureel ernstige overtredingen beging. De enkele opmerking van de heer Holtschoppen dat hij nauwelijks verdiensten heeft gehad bij DWV, kan niet afdoen aan de beboetbaarheid van de overtreding, waarbij komt dat gelet op de verwevenheid met [D] er sowieso indirect verdiensten moeten zijn geweest. Gelet op voorgaande moet een boete voor de heer Holtschoppen worden gezien als een passende sanctie.

In het 'Boetebeleid feitelijk leidinggevers' van de AFM zijn uitgangspunten opgenomen met voorbeelden en uitzonderingen over wanneer er aanleiding kan zijn om uitsluitend één of meer feitelijk leidinggevers te beboeten en de rechtspersoon zelf ongemoeid te laten. Vooropgesteld dient te worden dat het gaat om enkele voorbeelden en geen limitatieve opsomming van situaties waarin wordt afgeweken van het uitgangspunt (enkel) de rechtspersoon te beboeten. Bij haar keuze om al dan niet te handhaven dient de AFM de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht te nemen en mag zij geen willekeur toepassen. De AFM is van oordeel dat geen sprake is van een ongelijke behandeling van gelijke gevallen waarbij sprake zou zijn van willekeur in haar handhavingspraktijk. De AFM kan zich in dit kader niet uitlaten over de vraag of DWV zelf (thans genaamd [naam onderneming].) en de voormalig bestuurders de heren [A] en [B], eveneens worden beboet.

Publicatie

De heer Holtschoppen merkt in zijn zienswijze op dat bij hem de indruk bestaat dat voor de te maken afweging of sprake is van een uitzonderingsmogelijkheid op de publicatieverplichting vooralsnog geen concrete toets is uitgevoerd. De AFM reageert hierop als volgt. Zoals ook in het voornemen tot publicatie is opgenomen is het openbaar maken van bestuurlijke boetes in principe verplicht om deelnemers op de financiële markten te informeren of te waarschuwen. Onder bepaalde omstandigheden wordt van deze verplichting afgeweken. Daartoe is een belangenafweging noodzakelijk. Op het moment van het voornemen tot publicatie beschikte de AFM niet over informatie op grond waarvan zij de conclusie kon trekken dat bekendmaking tot onevenredigheid zou leiden, waarbij het belang van de bescherming van de markt daarvoor moest wijken. Alvorens wordt overgegaan tot publicatie van het boetebesluit dient de AFM vervolgens een definitief besluit tot publicatie te

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 97 van 103

nemen, daarin de zienswijze te betrekken en te beoordelen of er omstandigheden zijn om de publicatie uit te stellen of te anonimiseren. Voor de reactie op de zienswijze inzake de anonimisering van het boetebesluit verwijst de AFM verder naar paragraaf 5.3.

5. Besluit

5.1 Besluit tot boeteoplegging

Op grond van het voorgaande heeft de AFM besloten om aan de heer Holtschoppen een bestuurlijke boete op te leggen wegens het feitelijk leidinggeven aan overtreding van artikel 4:11, eerste lid, Wft door DWV, in de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017.¹⁹⁰

5.2 Hoogte van de boete

Wettelijk systeem: basisbedrag van € 2.000.000

Voor deze overtreding geldt op grond van artikel 1:81, eerste en tweede lid, Wft (oud) en artikel 10 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector een basisbedrag van € 2.000.000.

De AFM kan het basisbedrag verlagen of verhogen met ten hoogste 50 procent indien de ernst en/of duur van de overtreding een dergelijke verlaging of verhoging rechtvaardigt.¹⁹¹ De AFM kan daarnaast het basisbedrag verlagen of verhogen met ten hoogste 50 procent indien de verwijtbaarheid van de overtreder een dergelijke verlaging of verhoging rechtvaardigt.¹⁹² De AFM houdt bij het vaststellen van de bestuurlijke boete voorts rekening met de draagkracht van de overtreder¹⁹³ en – voor zover van toepassing – met de mate van medewerking aan het onderzoek door de AFM en/of getroffen maatregelen om herhaling van de overtreding te voorkomen.¹⁹⁴

Ernst en/of duur van de overtreding

Zoals bij de behandeling van de opportuniteit in paragraaf 4.8 reeds is uiteengezet, zijn er geen redenen om de overtreding in dit geval te bestempelen als minder ernstig. Evenmin ziet de AFM aanleiding voor een verhoging van het basisbedrag op grond van de ernst en/of duur van de overtreding, zodat het bedrag ongewijzigd blijft.

Verwijtbaarheid van de overtreder

Zoals eveneens in paragraaf 4.8 uiteengezet, zijn er ook geen redenen om aan te nemen dat de overtreding in mindere mate aan de heer Holtschoppen zou zijn te verwijten. De AFM ziet evenmin aanleiding voor een verhoging van het basisbedrag op grond van de mate van verwijtbaarheid, zodat ook deze stap niet leidt tot aanpassing van het bedrag.

¹⁹⁰ De AFM heeft de bevoegdheid om een boete op te leggen op grond van artikel 1:80, eerste lid Wft.

¹⁹¹ Artikel 2, tweede lid, Bbbfs.

¹⁹² Artikel 2, derde lid, Bbbfs.

¹⁹³ Artikel 4, eerste lid, Bbbfs.

¹⁹⁴ Artikel 1b, eerste lid, juncto artikel 4, tweede lid, Bbbfs.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	98 van 103

Draagkracht

De heer Holtschoppen heeft zich niet uitgelaten over de hoogte van de eventueel aan hem op te leggen boete en – als onderdeel daarvan – zijn draagkracht. Dit komt voor eigen rekening en risico van de heer Holtschoppen. De AFM ziet daarom geen aanleiding – of mogelijkheid – om het boetebedrag van € 2.000.000 te verlagen op gronden van draagkracht. Wel zou een boete van dit bedrag onder de omstandigheden van dit geval disproportioneel zijn. Onder meer het beeld dat naar voren komt over de omvang van de onderneming waarbinnen de overtreding zich heeft afgespeeld geeft de AFM aanleiding om op grond van een algemene toets aan de evenredigheid het boetebedrag te verlagen tot € 100.000.

Gelet op het voorgaande, stelt de AFM de boete vast op een bedrag van **€ 100.000**.

De heer Holtschoppen dient het bedrag binnen zes weken overmaken op bankrekening [...], ([bank]) ten name van AFM te Amsterdam, onder vermelding van factuurnummer [...]. De heer Holtschoppen ontvangt geen afzonderlijke factuur voor dit bedrag.

De boete moet worden betaald binnen zes weken na de datum van dit besluit.¹⁹⁵ Als de heer Holtschoppen bezwaar maakt tegen dit besluit wordt de verplichting om de boete te betalen geschorst totdat op het bezwaar is beslist. Die verplichting wordt ook geschorst als de heer Holtschoppen na de bezwaarprocedure in beroep gaat, totdat op het beroep is beslist.¹⁹⁶ Over de periode dat de verplichting om de boete te betalen is geschorst, moet de heer Holtschoppen wel wettelijke rente betalen.¹⁹⁷

5.3 Openbaarmaking van de boete

Omdat de AFM aan de heer Holtschoppen een boete oplegt voor het feitelijk leidinggeven aan de overtreding van artikel 4:11, eerste lid, Wft door DWV, moet de AFM het boetebesluit zo spoedig mogelijk openbaar maken, maar niet eerder dan vijf werkdagen nadat dit aan de heer Holtschoppen is toegestuurd.¹⁹⁸ Ook moet de AFM, indien van toepassing, zo spoedig mogelijk de indiening van een bezwaar door de heer Holtschoppen tegen de bestuurlijke boete openbaar maken.¹⁹⁹

5.3.1 Uitzonderingsmogelijkheden

De wetgever heeft het openbaarmaken van bestuurlijke boetes verplicht om deelnemers op de financiële markten te informeren en te waarschuwen. Dit is in het belang van de ordelijke en transparante financiëlemarktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen en de zorgvuldige behandeling van cliënten.²⁰⁰ Met de publicatieverplichtingen als opgenomen in art. 1:97, derde en vijfde lid, Wft wordt zo spoedig

¹⁹⁵ Dit volgt uit artikel 4:87, eerste lid, en de artikelen 3:40 en 3:41 van de Awb.

¹⁹⁶ Dit volgt uit artikel 1:85, eerste lid, Wft.

¹⁹⁷ Dit volgt uit artikel 1:85, tweede lid, Wft.

¹⁹⁸ Dit volgt uit artikel 1:97, derde lid jo. artikel 1:100, eerste lid, Wft.

¹⁹⁹ Dit volgt uit artikel 1:97, vijfde lid, Wft.

²⁰⁰ Vergelijk PG 29708, nr. 19, p. 301-303, p. 420-421, nr. 20, p. 30 en nr. 39, p. 8-10.

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	99 van 103

mogelijk inzicht verschaft in de actuele stand van de boeteprocEDURE. Onder bepaalde omstandigheden dient de openbaarmaking op grond van artikel 1:98, eerste lid, Wft uitgesteld te worden of anoniem plaats te vinden. Dit is het geval voor zover:

- de openbaar te maken gegevens herleidbaar zijn tot een natuurlijk persoon en bekendmaking van zijn persoonsgegevens onevenredig zou zijn;
- betrokken partijen in onevenredige mate schade zou worden berokkend;
- een lopend strafrechtelijk onderzoek of een lopend onderzoek door de toezichthouder naar mogelijke overtredingen zou worden ondermijnd; of
- de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar zou worden gebracht.

Als ook een uitgestelde of anonieme publicatie de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar zou brengen, blijft op grond van artikel 1:98, tweede lid, Wft de openbaarmaking achterwege.

Zienswijze de heer Holtschoppen

De heer Holtschoppen stelt dat zijn naam nadrukkelijk beschadigd zal raken als zijn persoonsgegevens bekend gemaakt worden in een boetebesluit. Bovendien heeft DWV de vergunningplichtige activiteiten begin december 2017 al gestaakt en is toen op eigen verzoek de vergunning ingetrokken, is de heer Holtschoppen teruggetreden als bestuurder en wordt er dan ook geen toezichtdoel gediend met het bekendmaken van zijn persoonsgegevens.

Reactie AFM

De AFM ziet geen reden om de openbaarmaking uit te stellen of in anonieme vorm plaats te laten vinden. Er is geen sprake van één van de bovengenoemde omstandigheden die aan directe en volledige openbaarmaking in de weg staat. Van directe en volledige openbaarmaking kan daarom niet worden afgezien. Dit wordt als volgt toegelicht.

De beoogde publicatie is getoetst aan de feiten en omstandigheden die bij de AFM bekend zijn, waaronder de feiten en omstandigheden die door de heer Holtschoppen in zijn zienswijze zijn kenbaar gemaakt. Op basis van deze feiten en omstandigheden kan de AFM niet vaststellen dat directe bekendmaking van de in het besluit opgenomen persoonsgegevens onevenredig zou zijn, of dat de heer Holtschoppen, DWV of eventuele andere betrokken partijen door directe en niet-anonieme openbaarmaking in onevenredige mate schade zou worden berokkend. Publicatie dient het maatschappelijk belang om de markt te informeren of te waarschuwen over de overtredingen die hebben plaatsgevonden. Het informeren is in dit geval tevens van belang om (voormalig) klanten op de hoogte te stellen van het feit dat DWV in de periode van 1 oktober 2014 tot 5 december 2017 onder leiding van de heer Holtschoppen geen op integriteit gericht beleid heeft gevoerd. Dat DWV inmiddels haar vergunning heeft ingeleverd, doet aan de bovengenoemde doelen van openbaarmaking niet af. De AFM kan bovendien niet uitsluiten dat de heer Holtschoppen in de toekomst opnieuw actief zal zijn op de Nederlandse financiële markten. Ook dient publicatie ter generale preventieve werking. In verschillende uitspraken is

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	100 van 103

geoordeeld dat van volledige publicatie generale preventieve werking uitgaat, en dat volledige openbaarmaking van het bestreden besluit uit een oogpunt van preventie effectiever is dan anonieme publicatie.²⁰¹

Er kan kortom niet worden vastgesteld dat in dit geval sprake is van een individuele, bijzondere situatie, waarbij de door de heer Holtschoppen, DWV of eventuele andere betrokken partijen als gevolg van de publicatie te verwachten schade zodanig uitzonderlijk is, dat het belang van de bescherming van de markt daarvoor moet wijken.²⁰² Daarbij komt dat eventuele schade door de openbaarmaking veeleer valt toe te schrijven aan het door de heer Holtschoppen feitelijk leidinggeven aan de overtreding van de norm door DWV, dan aan de genoemde openbaarmaking.

Evenmin heeft de AFM kunnen vaststellen dat bij directe en niet-anonieme openbaarmaking een lopend strafrechtelijk onderzoek of een lopend onderzoek door de toezichthouder naar mogelijke overtredingen zou worden ondermijnd, of de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar zou worden gebracht.

De AFM publiceert de boete door de volledige tekst van het boetebesluit (met uitzondering van vertrouwelijke informatie) op haar website te plaatsen, onder begeleiding van onderstaand persbericht. Van het persbericht kan een Engelse vertaling worden opgenomen. Ook wordt een bericht over de boete opgenomen in de periodieke AFM-nieuwsbrieven (consumenten/professionals), wordt een bericht op Twitter geplaatst²⁰³ en wordt gebruik gemaakt van een RSS-feed²⁰⁴ en een news-alert²⁰⁵. Bij het persbericht zal een hyperlink worden opgenomen naar een eventuele uitspraak van de Voorzieningenrechter van de rechtbank op rechtspraak.nl. De AFM kan daarnaast het besluit publiceren door middel van een advertentie in één of meer landelijke en/of regionale dagbladen.

De volgende basistekst wordt in het te publiceren persbericht en/of de advertentie opgenomen:

AFM legt boete op aan Holtschoppen van De Waerdt Vermogensbeheer

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) heeft op 28 december 2018 een bestuurlijke boete van € 100.000 opgelegd aan de heer H.J. Holtschoppen van voormalig vermogensbeheerder De Waerdt Vermogensbeheer B.V. (De Waerdt) in Roermond. De boete is opgelegd omdat De Waerdt van oktober 2014 tot december 2017

²⁰¹ Zie Rb Rotterdam 26 januari 2017, ECLI:NL:RBROT:2017:1060; Cbb 1 december 2016, ECLI:NL:CBB:2016:352
Rb Rotterdam 20 september 2016, ECLI:NL:RBROT:2016:8197; Rb Rotterdam 5 september 2016, ECLI:NL:RBROT:2016:6836, Rb Rotterdam 24 december 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:9420; Rb Rotterdam 3 december 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:8759, Rb Rotterdam 24 juli 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:6173.

²⁰² Zie bijvoorbeeld Rb Rotterdam 24 juli 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:6173; Rb Rotterdam 3 december 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:8759 en Rb Rotterdam 24 december 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:9420.

²⁰³ Het bericht op Twitter zal bestaan uit de kop van het persbericht en een link naar het persbericht op de website van de AFM.

²⁰⁴ Een RSS-feed is een automatische melding van aanpassingen op de website.

²⁰⁵ Persbureaus en andere personen die zich hebben geabonneerd, ontvangen persberichten van de AFM via zogenaamde 'news-alerts'.

Datum 28 december 2018
 Ons kenmerk [...]
 Pagina 101 van 103

geen integere uitoefening van haar bedrijf heeft gewaarborgd en Holtschoppen daarvoor mede verantwoordelijk was.

De overtreding

De Waerdt was actief als vermogensbeheerder met een vergunning van de AFM. De vergunning is ingetrokken per 5 december 2017. Holtschoppen is pas in april 2016 door de AFM goedgekeurd als dagelijks beleidsbepaler van De Waerdt, maar had in de praktijk vanaf het najaar van 2014 al de touwtjes in handen. In mei 2016 werd hij ook bestuurder van De Waerdt. Daarnaast was Holtschoppen eigenaar van een Zwitserse vermogensbeheerder. De bedrijfsvoering en activiteiten van beide ondernemingen waren sterk met elkaar verweven. Dit heeft ertoe geleid dat sprake was belangenverstremgeling en -conflicten. Ook heeft De Waerdt de regels niet nageleefd bij de behandeling van klachten van cliënten en heeft zij incidenten niet aan de AFM gemeld. Per saldo leiden de verschillende overtredingen tot de conclusie dat De Waerdt geen adequaat beleid heeft gevoerd dat een integere uitoefening van haar bedrijf waarborgde. De AFM heeft besloten om Holtschoppen als feitelijk leidinggever aan deze overtreding te beboeten.

Boetehoogte

De AFM vindt in dit geval een boete van € 100.000 passend. Voor de overtreding geldt een basisbedrag van € 2.000.000. De ernst van de overtreding en de mate van verwijtbaarheid geven geen aanleiding voor een verlaging of een verhoging van het basisbedrag. Wel is de boete op grond van evenredigheid verlaagd tot € 100.000.

Het besluit van de AFM kan door belanghebbende(n) ter toetsing aan de rechter worden voorgelegd.

Het volledige besluit kunt u hiernaast downloaden in PDF-formaat. Bij vragen of klachten kunt u contact opnemen met het Meldpunt Financiële Markten van de AFM: 0800-5400 540 (gratis).

Let op: De AFM kan, al naargelang de omstandigheden op het moment van publicatie, bovengenoemde publicatietekst wijzigen of aanvullen.

Bij het persbericht op de website wordt onderstaande tabel geplaatst, met de datum van het boetebesluit. Als u bezwaar maakt tegen het boetebesluit, zal de AFM dat bekend maken door in de tabel ook de datum op te nemen waarop het bezwaarschrift is ontvangen.

Stand van zaken						
Boete is opgelegd	Bezwaar		Beroep		Hoger Beroep	
	Ingesteld	Beslissing genomen	Ingesteld	Uitspraak gedaan	Ingesteld	Uitspraak gedaan
28 december 2018	[datum]					

Datum	28 december 2018
Ons kenmerk	[...]
Pagina	102 van 103

De bijlage bij dit besluit bevat de volledige tekst van het besluit dat op de website van de AFM openbaar zal worden gemaakt, geschoond van vertrouwelijke informatie. Mocht u van mening zijn dat er desondanks vertrouwelijke tekst in staat die geschoond zou moeten worden, dan verneemt de AFM dat graag zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 3 werkdagen na bekendmaking van dit besluit.

Publicatie vindt niet eerder plaats dan nadat vijf werkdagen zijn verstreken na de dag waarop het besluit tot boeteoplegging aan u bekend is gemaakt.²⁰⁶ De publicatie wordt opgeschort als u verzoekt om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 Awb. Publicatie wordt dan in elk geval opgeschort, totdat de voorzieningenrechter een uitspraak heeft gedaan of het verzoek is ingetrokken.

Als de heer Holtschoppen om een voorlopige voorziening vraagt, verzoekt de AFM dit per e-mail (boetefunctionaris@afm.nl) aan haar door te geven. Als de heer Holtschoppen hier niet toe overgaat zal de AFM de boete openbaar maken op de wijze als hiervoor toegelicht.

5.3.2 Nadere publicatiemomenten

De AFM is op grond van artikel 1:97, vijfde lid, Wft verplicht om zo spoedig mogelijk inzicht te geven in de actuele stand van de procedure. De AFM dient de uitkomst van een bezwaarprocedure bekend te maken, alsmede dat (hoger) beroep is ingesteld en de uitkomst daarvan, tenzij het besluit op grond van artikel 1:98 Wft niet openbaar is gemaakt. Deze brief ziet niet op genoemde latere publicaties op grond van artikel 1:97, vijfde lid, Wft. In een later stadium zult u over nadere publicaties worden geïnformeerd.

²⁰⁶ Dit laat onverlet de mogelijkheid van de AFM om onverwijld over te gaan tot openbaarmaking, als de bescherming van de belangen die de Wft beoogt te beschermen geen uitstel toelaat (zie artikel 1:99, derde lid, Wft).

Datum 28 december 2018
Ons kenmerk [...]
Pagina 103 van 103

6. Hoe kunt u bezwaar maken?

Iedere belanghebbende kan tegen deze beschikking bezwaar maken door binnen zes weken na bekendmaking daarvan een bezwaarschrift in te dienen bij de AFM, t.a.v. Juridische Zaken, Postbus 11723, 1001 GS, Amsterdam. Een bezwaarschrift kan ook per fax (faxnummer 020-797 3835) of per e-mail (e-mailadres bezwarenbox@afm.nl) worden ingediend. Aan deze elektronische verzending stelt de AFM nadere eisen die op haar website worden toegelicht (www.afm.nl/bezwaar). Een van die eisen is dat een bezwaarschrift niet aan andere AFM faxnummers of AFM e-mailadressen dan de hier genoemde kan worden gestuurd. De AFM neemt het bezwaarschrift alleen inhoudelijk in behandeling als aan deze eisen is voldaan

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

[was getekend]
Assistent boetefunctionaris

[was getekend]
Plaatsvervangend boetefunctionaris

